

IQRA

اقراء

EESTI MOSLEMITE KUUKIRI NR 29

JAANUAR 2012 /

SAFAR – RABI-AL-AWWAL 1433

Tee Paradiisi

Moslem, mitte muhameedlane

Kui halvad sulased me oleme!

Autismist läbi ema tunnete

Mida öelda enne magamist

Paradiis Koraanis

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Jaanuarikuu peateemaks on Paradiis Koraanis. Räägime sellest, mida siinpoole elu endast kujutab ja miks Paradiis ja Põrgu üldse vajalikud on, toome välja kõik Koraani värsid (tähenduse tõlked), kus Paradiisist juttu, analüüsime neid, räägime teest Paradiisi ja sellest, kui halvad sulased me Jumalale oleme. Ükskõik, kui väga me ka ei püüaks, alati saab ju paremini.:

Alates sellest kuust on meil moslemipäevikute rubriigil uus tegija – marhaba, Kristi Um Sayid! Oma esimeses päevikusissekandes kirjutab Kristi tänapäeval vast kõige aktuaalsemast temast – rahast.

Seekord reisime virtuaalselt Tšehhi ja uurime, kuidas moslemid seal elavad. Bahraini Amina jutustab meile edasi šeik Hamza Yusufi lugu. Laste lisateate rubriigis saame piiluda väga lähedalt autistist lapse ema mõttemaailma.

Veel saab sel kuul lugeda greibi kasulikkusest, tawbast ehk patukahetsusest, surmaks ettevalmistumisest, Jumala kujutamisest. Koraaninurgas teeme tutvust Ibn Kathiri retsitatsiooniga; hadithid jutustavad džihaadist ehk Jumala nimel püüdlemisest; duaad õpetavad, mida öelda siis, kui magama läheme. Viimaks saame täiendada oma araabia keele sõnavara majas leiduva ja sõidukinimetustega.

Meeldivat lugemist!

Fi amani llah!

Kuukirja koostajad

SISUKORD

- Paradiis Koraanis (Aisha) 5*
- Tee Paradiisi (Amina lirimaalt) 18*
- Kui halvad sulased me oleme! (Amina lirimaalt) 19*
- Islamiuudised (Kauthar, Rubaba) 20*
- Minu lugu (Kaili) 23*
- Moslemipäevikud (Kristi Um Sayid) 25*
- Reis ümber islamimaailma: Tšehhi (Sarah Egiptist) 26*
- Lääne oma moslemid: šaik Hamza Yusuf (2. osa) (Amina Bahrainist) 28*
- Naised islamis: Vanded (Aisha) 32*
- Lisateavet lapsest: Autismist läbi ema tunnete 34*
- Looduslik ravi: Greip (Khadija) 40*
- Elu eesmärk – Paradiis: Tawba ehk patukahetsus (Amina lirimaalt) 43*
- Surmast: Surmaks valmistumine (Aisha) 44*
- Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest (6. osa) (Khadija) 46*
- Jeesuse tõeline sõnum: Moslem, mitte muhameedlane & Jumala kujutamine (Aisha) 48*
- Lugeja küsib, lugeja vastab! 50*
- Pudrupotike, keeda! (Karima, Sarah lirimaalt) 54*
- Koraaninurk: Ibn Kathiri retsitatsioon (Aisha) 57*
- Hadithinurk: Džihaad (1. osa) (Aisha) 58*
- Fatwanurk: Paradiis (Aisha) 62*
- Duaanurk: Mida öelda enne magamist (1. osa) (Aisha) 64*
- Õpime araabia keelt: Majas & Sõidukid (Aisha) 66*
- Lastekas (Khadija) 68*

Paradiis Koraanis

Autor: Aisha

Üks väike eellugu

Jumal lõi maailma ja kõik, mida või keda see endas sisaldab. Ta on meie *Rabb* – meie Isand, meie Omanik. Kõik kuulub Talle, isegi mitte üksainus juuksekarv meie peas ei kuulu meile vaid kõik kuulub Talle.

Jumalal on Oma omandiga plaan. Ei ole meie asi seda plaani heaks kiita või maha laita, sest see on Tema plaan ja Oma plaani täideviimiseks ei vaja Ta meie nõusolekut, sest Tema on meie Isand, meie Omanik ja meie oleme Tema sulased ... või õigem oleks öelda isegi orjad, sest sulane on siiski palgatööline, kes võib iga kell lepingu üles öelda ja lahkuda, samas kui ori on omand. Ja just seda me oleme – Tema omand!

Inimesed – eriti need, kes pole religioossed, aga ka usklikud – esitavad tihti küsimusi nagu „Miks mina?“, „Millega ma olen selle ära teeninud?“, „Miks temal on ja minul pole, kuigi ma olen parem kui tema?“, „Kui Jumal on olemas, miks laseb ta siis lastel surra ja täiskasvanutel sõdida?“, „Kui Jumal on olemas, miks lubab Ta siis nii palju kurjust Maa peal?“, „Kui Jumal on olemas, miks laseb Ta siis katastroofidel juhtuda?“ ...

Pidage meeles, Tal on oma plaan ja pole meie asi seda heaks kiita või maha laita! Me oleme Tema omand! Kui Ta tõesti oleks masohist, nagu – *audu billah* – osad inimesed Teda nimetavad, siis võiks Ta lasta meil kõigil lõputult piinelda, täiesti mõttetult, kuid Tal on plaan! Mitte midagi siin ilmas ei sünni mõttetult, kõigil on oma mõte, kõik on kõigea tihedalt seotud.

Jumal lõi maailma ja kõik, mida või keda see endas sisaldab. Kõik – olgu elus või eluta – siin ilmas täidab Jumala käsku. Näiteks loomad: emased imetavad oma poegi, hoiavad neid, kaitsevad neid, õpetavad neid sööma, jah-ti pidama, enda eest seisma; loomad ei tapa kunagi lõbu pärast vaid ainult vajadusest tingituna. Nad käituvad vas-

tavalt oma instinktile, mis Jumal on nende sisse pannud ja seega nad täidavad Jumala käsku.

Kogu Jumala loomingust on vaid inimesed ja džinnid, kellele Jumal on andnud vaba tahte. Ta ei saa tegude eest kiita või karistada kedagi teist, peale inimeste ja džinnide, kuna kõik ülejäänud maailm käitub vastavalt Tema tahtele, kogu ülejäänud maailm oleks justkui „programmeeritud“ olema Jumalale kuulekad, kõiges. Meie, inimesed, aga oleme üks kahest loodud grupist, keda Jumal proovile paneb. Ta on läbi aegade saatnud igale rahvale sõnumi – seaduse, näpunäiteid selle kohta, mis on hea ja mis on halb, kuidas käituda, kuidas mitte käituda jne. Ta on loonud meisse võrdset määral head ja halba ja andnud meile siinses elus ülesandeks leida tasakaal nii, et suudaksime jääda heale poolele. Halb on lihtsam, see on meelitavam, kuid meie ülesanne on järgida seadust, mis Ta meie kooselu lihtsustamiseks on ilmutanud, ja selle varal end balansis hoida ... oma tahtega.

Aga miks Jumal laseb sündida kõiksugustel halvadel asjadel? Halba peab juhtuma, sest muidu ei näeks Jumal, kuidas me nõ „kriisisituatsioonis“ käitume. Reeglina on nii, et inimene võib heaolu ajal olla üks, aga kriisis hoopis teine. Kriisisituatsioon näitab inimese tõelist olemust. Jumal peab meile neid kriise saatma, et Ta saaks meie tegude läbi tõendeid selle kohta, mida Ta nagunii meie sisetusest teab. Näiteks mõni inimene võib oma igapäevases elus näida väga armas, abivalmis ja tore, samas kui ta aga panna mingisse kriisisituatsiooni, võib see temas välja tuua selle nõ „tõelise mina“ ja ta mõtleb ainult endale.

Seega kõik halb, mis juhtub, on selleks, et näha, kuidas me reageerime – kes meist mõtleb endale, kes teistele; kes palub Jumalalt abi, kes neab Teda ja kes unustab Ta sootuks. Kui toimuvad igasugused looduskatastroofid ja kogu sõjavägi ja politsei on haavatuid otsimas või segadust likvideerimas, mida osad inimesed siis teevad? Käivad poode rüüstamas!!! Need võivad olla täiesti tavalised inimesed, kes tavaelus ei varastaks isegi mitte pastakat, aga sellises situatsioonis nad näitavad välja, mis nende tõeline väärtus on. Kas nad siis „tavalisel ajal“ teevad

vaid mugavusest ja harjumusest seaduste järgi, et kriisajal need neile enam midagi ei tähenda? Kas nad pole siis seaduse mõttest aru saanud, et seda kriisis eiravad? Laste surm on reeglina „kriisisituatsioon“ või katsumus mitte lapsele endale (lapsele õnnistus, sest ta pääseb ju automaatselt ja ilma igasuguse küsitluseta Viimsel Kohutpäeval Paradiisi!!!), vaid tema vanematele. Jumal testib meid läbi selle, mis on meile kõige kallim. Kellele on see tema ilus maja, mis orkaani käes hävineb, kellele tema laps, kes sureb ... Kas inimene siis ka veel Jumala seadusest peab? Mõelgem siinkohal Aabrahami (as) peale, kellelt Jumal palus tema poja ohverdamist! Jumal testis teda läbi selle, mis oli talle kõige kallim, sest ta pikka aega ju ei saanud lapsi ja tal oli see üks ja ainus poeg! Jumal tahab ka näha, kuidas inimesed oskavad kriisis koostööd teha või kas nad pigem mõtleavad igaüks iseenda peale. Kes saab plusspunkte, kes miinuseid. Siinpoolne elu ei peagi olema tore ja kõigutamatu. Muidu poleks ju sellel mõtet.

Aga mis on siis siinse elu mõte? Läbida test! Sooritada elueksam positiivsele hindele! ... Miks Jumal meid testib? Pole meie asi küsida! Me oleme Tema omand ja Ta võib meiega teha, nagu heaks arvab. Kuid Ta näitab meile siiski head eeskujut, olles Õiglane, Kaastundlik, Halastav ... Aga „mängureeglid“ on siiski Tema omad ja meil tuleb neist kinni pidada. Meil on mõistus, meil on teadmised nii heast kui kurjast ja meil on „kaardiks“ seadus Jumalalt, mis meid läbi elu finiši poole juhivad. Kui me tahame võita, siis peame kasutama kõike, mida Jumal on meile andnud.

Aga mõnele annab Jumal rohkem ja mõnele vähem! Jah, kuid see on suhteline ja ärgem unustagem, et ta on Õiglane ja Halastav! Kui Ta mõnele annab palju vara, siis võib see sellele inimesele olla ühtviisi nii õnnistuseks kui ka hukatuseks. Kõik oleneb sellest, mida ta selle varaga teeb, milleks seda kasutab ja kas ta mõtleb, et see kuulub talle või tänab Jumalat selle eest, et Too on talle selle laenuks andnud? Jumal loob mõne tüdruku pillilusaks, teise aga tavaliseks ja kolmanda lausa inetuks. Jah, aga ilu on väga suhteline – mis ühele tundub ilus,

võib teisele seda mitte tunduda ja mis ühele tundub inetu, võib teise jaoks väga ilus olla. Ka inimeste maitsed on erinevad. Seegi on õnnistus Jumalalt! Ja õnnistus võib olla ka see, kui tüdruk ise end inetuks peab. Võib-olla tahab Jumal teda just kaitsta ja hoida hooramise (vabandust, kõlab väga toorelt!) eest? Kas oled kunagi tahtnud olla kooli või klassi kõige popim tüdruk või poiss? Aga kas oled mõelnud ka asja teisele küljele, et mida see kõik endaga kaasa toob ... sinu usu seisukohast just??? Iga moslem, kel tekivad kõiksugused „Aga miks Jumal mulle nii teeb?“ jne küsimused, peaks mõtisklema *tawhiidi* ehk Jumala ainsuse üle.

Tawhiid jagunes kolmeks:

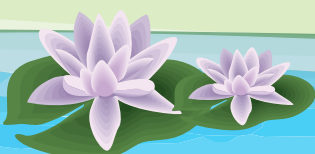
1) *tawhiid ar-rububia* – Jumal on ainus Looja ja kõige Omanik;

2) *tawhiid al-uluhia* – me peaksime Jumalat kui ainust Loojat ja kõige Omanikku ainsana kummardama ja mitte kedagi Tema kõrval;

3) *tawhiid asma wa sifaat* – Jumala nimede ja omaduste ainus ja nende üle mediteerimine.

Seega, me peaksime mõistma, et kuna Jumal on meid loonud ja Ta on meie Ainuomanik, me ei kuulu endale, isegi mitte üks sõrmeküüs ei kuulu sulle! Kui me selle enda jaoks selgeks mõtleme, siis mõistame, et sa ei saa viriseda selle üle, et miks meil näiteks on viie sõrme asemel kuus või kahe jala asemel üks. See on kõik Jumala omand! Ta annab meile just seda ja nii palju kui Tema tahab ja Tal on selle jaoks omad tagamõtted, mis ei ole üldse meie asi. Meie asi on tänulik olla selle eest, mis meile antud on ja vahet pole, kas teistel on vähem või rohkem.

Kui sa näiteks oled väike laps ja keegi tädi kingib sulle 10 EUR ja su nõbule 15 EUR, siis sa kindlasti oma lapselikkuses mõtled, aga miks mu nõbu sai rohkem ja mina ainult 10. Aga kui sa täiskasvanuna selle peale mõtled, siis sa mõistad, et ei ole sinu asi kamandada, kui palju tädi sulle annab. Tore, et ta üldse andis, sest see 10 EUR on tema

omand ja ta teeb sellega mida tahab. Ja küllap armastaval tädil oli mingi tagamõte, miks ta sulle andis 10 ja nõbule 15. Võib-olla andis nõbule rohkem, kuna tema vanemad on vaesemad või ta teadis, et tal on seda millegi jaoks vaja, aga sul pole; samas ta ei tahtnud sind päris ilma jätta? Me peame mõtisklema Jumala nimede ja omaduste üle. Ta on *Khaaliq* ehk Looja ... Ta on *Rabb ul-Alamiin* ehk maailmade Omanik või Isand. Mis õigus on meil temalt küsida, mis ta üldse selle maailmaga teeb või ei tee? Aga muidugi siin tuleb veel üks oluline punkt mängu – kes ütleb, et just Jumal maailmaga seda teeb, mis maailmaga juhtub? Jumal on Koraanis öelnud: „**Rikutus on ilmunud üle maa ja mere sellest, mis inimeste käed on teeninud, et Ta võiks lasta neil maitsta osakest sellest, mis nad on teinud; võib-olla nad siis naasvad (jumalakartlikkusele).**“ (30:41)

Seega, meie, inimesed, kas me jälgime, mida me selle planeediga teeme, mis Ta meile kasutada on andnud? Viimsel Kohtupäeval küsib Ta kõige kohta aru, mis Ta meile on „laenuks“ siinses ilmas andnud. Ja mis me siis ütleme talle kogu selle reostuse kohta, mis me Maale osaks langeda oleme lubanud? Oleme ise asja untsu keeranud ja siis süüdistame Teda, et miks Ta meile katastroofe saadab? Kui sa laenad oma isa käest auto ja sõidad selle sodiks, kas sa siis küsid isa käest, et kuule, miks sa mulle selle sodi auto andsid? See on sinu süü, et ma hunnikusse sõitsin! ... Seega, Jumal on meid sellest teavitanud, et see, mis Maaga juhtub, on meie endi süü ja Ta lihtsalt laseb meil selle tulemit maitsta, et me mõtleksime, mis oleme teinud. Paistab, et enamik tänapäeval on väga lapsikud ja süüdistavad selles Jumalat, selle asemel et tunnistada, et see on inimeste endi süü ja oma pattu kahetsedes Jumala juurde naasta.

Seega, Jumalal on maailmaga oma plaan. Ta testib meid. Ta on kindlaks määranud meie saatuse juba enne seda, kui sündinud olime, kuid Ta ei ole määranud seda, mis otsuseid me neis tingimustes ja olukordades, mida me nimetame saatuseks, vastu võtame, sest muidu ei oleks ta Õiglane. Tema ei määra, kes meist läheb Põrgusse ja kes Paradiisi. Tema määrab olukorrad ja tingimused; Ta annab meile kõik, mis me oleme ja mis meil on; Ta annab meile mõistuse, teadmise heast ja kurjast ja oma sõ-

numi teejuhiks. Kogu selle pagasiga peame oma elueksami läbima. Ja Ta on otsustanud, et see eksam määrab, kas me läheme Paradiisi või Põrgusse.

Aga miks Jumal meid üldse Paradiisiga peibutab ja Põrguga ähvardab? Ta võiks ju lihtsalt öelda, mida tohib ja mida ei tohi! See on nii primitiivne ja julm! ... Või kas ikka on? Ma leian, et see on hoopis hell ja meie erinevustega arvestav. Nagu armastav ema ütleb oma pisikesele lapsele: „Kallikene, ära palun pane oma sõrmi pliidi peale, sa saad kõrvetada!“ nii ütleb ka Jumal meile Koraanis, et ärge tehke nii ja nii ja nii, sest muidu ootab teid põrgutuli. Inimesed on ju erinevad. On selliseid, kellele mõjub lihtsalt seaduse ettelugemine ja nad teevad selle järgi. On inimesi, kes mõistavad põhjust, miks linnas ei tohi üle 50 km tunnis sõita ja seega nad kiirust ei ületa; on inimesi, kes küll ei mõista, miks seda teha ei või, aga kuna seadus on selline, siis teevad ikka selle järgi; kuid on ka inimesi, kes ei mõista ja kes seetõttu arvavad, et see seadus on rumal ja isegi selliseid, kes küll mõistavad, miks ei tohi, aga ikka teevad. Jumal on meie Looja, seega on Ta teadlik sellest, et me oleme erinevad ja meile mõjuvad erinevad asjad. Seega on Ta meile saatnud seaduse ja need, kes mõistavad selle mõtet ja need, kes küll mõtet ei mõista, kuid on siiski jumalakartlikud, täidavad seda. Kuid neile, kes ei mõista ja ei taha seetõttu täita või kes mõistavad, aga teevad vihuti, on vaja mingit „motivaatorit“. Siinkohal taas kord on inimesed erinevad – kellele mõjub piits ja kellele präänik. „Piitsana“ on kirjeldatud kõik see, mis meile kõige hirmutavam tundub ja „präänikuna“ see, mida me kõik kõige enam juba siinses elus soovime. Nii lihtne see ongi!

Aga milleks üldse need Paradiis ja Põrgu? Miks kõigil ei võiks olla hea? Miks Jumal peab üldse meid niimoodi testima ja piinama? ... Me oleme Tema omand! See on Tema plaan! Ja Tema tahab, et head saaksid tasu ja halvad karistuse. Kuidas võikski keegi, kes on õiglane, tahta, et sari-mõrvar saaks samasse kohta kuhu maailmaparandaja või siis isegi täitsa tavaline keskmine inimene?

Seega, on Paradiis ja on Põrgu. Oma viimases sõnumis

inimkonnale – Koraanis – kirjeldab Jumal nii Paradiisi kui ka Põrgut. Millise pildi maalib Ta Paradiisist; sellest õndsuse kojast, kuhu kõik jõuda soovivad? ... No vähemasti kõik, kes usuvad, et see olemas on ...

need Me võtame vastu aedadesse, millede alt voolavad jõed ja kuhu nad jäävad igaveseks. Seal on neil puhtad abikaasad ja Me võtame nad vastu laia ning igavesti laieneva varju alla.

Paradiisivärsid Koraanis

2. SUURA – ÄL-BAQARA – LEHM

25. (Oo Muhammed) anna head uudised edasi neile, kes usuvad ning teevad häid tegusid, nende jaoks on aiad, mille alt voolavad jõed. Iga kord, kui neile sealt vilju antakse, ütlevad nad: „See on ju sama, mis meile varemgi anti.“ Ja neile antakse sarnaseid asju (*vormilt sarnaseid, kuid maitsetult erinevaid*). Ja neile on seal puhtad abikaasad ning nad jäävad sinna igaveseks.

3. SUURA – ÄÄL IMRAAN – IMRAANI PEREKOND

15. Ütle: „Kas teatan teile paremast kui see?“ Neile, kes on jumalakartlikud, on nende Isanda juures aiad, mille alt voolavad jõed. Nad jäävad sinna igaveseks ja (neil on seal ka) puhastatud kaasad ja luba Jumalalt. Ja Jumal on oma sulaste suhtes Kõikenägev.

133. Ja kiirustage andestusele oma Isandalt ning aeda, mis on lai kui taevad ja maa, valmis seatud jumalakartlikele.

4. SUURA – ÄN-NISÄÄ’ – NAISED

57. Kuid need, kes usuvad ja teevad häid tegusid,

7. SUURA – ÄL-A’RAAF – KÖRGUSED

43. Ja me kõrvaldame kõik, mis nende südames on kibestumusest, nende alt voolavad jõed. Ja nad ütlevad: „Kiidetud olgu Jumal, Kes juhtis meid selleni ja me poleks iial saanud juhitud, kui Jumal poleks meid juhtinud. Tõesti, meie Isanda sõnumitoojad tulid tõega.“ Ja neile hüütakse: „See on Paradiis, mis teile on pärandatud selle eest, mis tegite.“

44. Ja Paradiisi kaaslased hüüavad (põrgu)tu- le kaaslastele: „Me leidsime, et see, mis meie Isand meile lubas, on tõde. Kas olete leidnud selle, mis teie Isand lubas, tõde olevat?“ Nad vastavad: „Jah.“ Siis kuulutab kuulutaja nende hulgast, et Jumala needus on üleastujatel.

9. SUURA – ÄT-TÄUBÄ – PATUKAHETSUS

72. Jumal on usklikele meestele ja usklikele naistele lubanud aiad, mille alt voolavad jõed, et seal elada ning Eedeni aedades ilusad mõisad. Aga suurim õndsus on Jumala heameel: see on ülim õnn.

13. SUURA – AR-RA’D – KÕU

23. Eedeni aiad; nad sisenevad neisse oma jumalakartlike esivanemate, abikaasade ja järeltulijatega. Ja inglid sisenevad nende juurde igast väravast.

35. Jumalakartlikele lubatud Paradiisi näiteks on see, et selle alt voolavad jõed. Selle viljad on kestvad nagu ka selle vari. See on jumalakartlike (*püüdluste*) tulemuseks ja uskmatute (*püüdluste*) tulemuseks on Tuli.

14. SUURA - IBRAHIIM - (Prohvet) AABRAHAM

23. Ja neil, kes usuvad ja teevad häid tegusid, lastakse siseneda aedadesse, mille alt voolavad jõed; nad jäävad sinna oma Isanda loal igaveseks ja nende tervituseks seal on „Rahu!”

15. SUURA - ÄL-HIŽR - KIVINE TEE

45. Tõesti, jumalakartlikud saavad olema aedades ja ojades.

46. Sisenege sinna rahu ja kindlustundes.

47. Ja me kõrvaldame, mis nende südames on kibestumusest, (*nii et neist saavad*) vennad troonidel, vastakuti.

48. Neid ei puutu seal väsimus ega tõsteta neid sealt ka kunagi välja.

16. SUURA - ÄN-NÄHL - MESILASED

31. Eedeni aiad, millesse nad sisenevad, mille alt voolavad jõed. Neil saab seal olema see, mis nad soovivad. Nii tasub Jumal jumalakartlikele.

18. SUURA - ÄL-KÄHF - KOOBAS

31. Neile saavad igaveseks elupaigaks aiad, mille all voolavad jõed. Neid kaunistatakse kullast käevõrudega ja nad kannavad rohelisi siidist ja brokaadist rõivaid, naaldudes seal kaunistatud patjadele. Suurepärane on tasu ja hea puhkepaik.

22. SUURA - ÄL-ĤÄŽŽ - PALVERÄNNAK

14. Tõesti, Jumal lubab neil, kes usuvad ja teevad häid tegusid, siseneda aedadesse, mille alt voolavad jõed. Tõesti, Jumal teeb, mida soovib.

23. Tõesti, Jumal lubab neil, kes usuvad ja teevad häid tegusid, siseneda aedadesse, mille alt voolavad jõed. Neid ehitakse seal kuldkäevõrude ja pärlitega ja nende rõivaks seal saab olema siid.

25. SUURA - ÄL-FURQAAN - HEA-HALVA KRITEERIUM

15. Ütle: „On see parem või Igaviku Aeg, mis on jumalakartlikele lubatud? See saab olema nende tasu ja sihtpunkt.

16. Nende jaoks on seal see, mida nad soovivad ja nad jäävad sinna igaveseks. See on su Isandalt palutud lubadus.

35. SUURA - FAAĤIR - ALGUSE LOOJA

33. Eedeni aiad, millesse nad sisenevad. Neid ehi-

takse seal kuldkäevõrude ja pärlitega ja nende rōivaks seal saab olema siid.

34. Ja nad ütlevad: „Ülistus olgu Jumalal, Kes on meist kaugele viinud kurbuse. Tõesti, meie Isand on Andestav ja kõrgelt Hindav.“

35. Tema, kes Ta meid Oma lahkusest seadis Kestvasse Koju, kus meid ei puutu ei väsimus ega (vaimne) kurnatus.

37. SUURA – AŞ – ŞAFAAT – RIVISTUNUD

40. Välja arvatud Jumala valitud sulased;
41. neile on määratud moon –
42. viljad¹ ja neid austatakse
43. naudingu aedades
44. vastastikustel troonidel.
45. Nende hulgas saadetakse ringi käima klaasvoolavast allikast,
46. valge ja joojale maitsev.
47. Sellel pole halba mõju ja nad ei jää sellest purju.
48. Ja nendega koos on voorusliku pilguga naised, suurte silmadega,
49. justkui hästi kaitstud munad.
50. Ja nad lähenevad üksteisele, üksteise kohta järele pärides.

1 St kõik, mis on maitsev.

51. Üks rääkija neist ütleb: „Tõesti, mul oli (maa peal) kaaslane,

52. kes küsis: „Kas sa tõesti oled nende hulgast, kes usuvad,

53. et kui me sureme ja muutume tolmuks ja kontideks, siis meile tasutakse?“

54. Ta ütleb: „Kas vaataksid?“

55. Ja ta vaatab ja näeb teda² põgutules.

56. Ta ütleb: „Jumala nimel, sa peaaegu hävitasid mu.

57. Kui poleks olnud mu Isanda armu, oleksin olnud (Põrgusse) sisenejate hulgas.

58. Kas me pole siis surelikud,

59. välja arvatud meie esimene surm ja kas me pole karistatavad?“

60. Tõesti, see on suur saavutus.

61. Sellise nimel töötagu töötajad.

38. SUURA – ŞAAD – Ş

49. See on meenutus. Ja tõesti on jumalakartlikele hea naasmispaik –

50. Eedeni aiad, mille väravad on neile valla.

2 St toda kaaslast, kes püüdis teda siinpoelses elus eksitada.

51. Nad naalduvad seal ning paluvad hulganisti vilju ja jooki.

52. Ja nendega koos on voorusliku pilguga naised, (nendega) samaealised.

53. See on, mis teile on Arvelduspäevaks lubatud.

54. Tõesti, see on Meie moon ja see ei ammenu.

39. SUURA – AZ-ZUMAR – RÜHMAD

73. Need, kes olid jumalakartlikud, viiakse gruppides Paradiisi, kuni nad jõuavad, selle väravad on avanenud ja selle valvurid ütlevad: „Rahu olgu teiega! Te olete puhtaks saanud, seega sisenege siia igaveseks.“

74. Ja nad ütlevad: „Kiidetud olgu Jumal, Kes on meile täitnud Oma lubaduse ja lasknud meil pärida maa – võime end Paradiisis sisse seada, kus aga soovime. Õnnis on tööliste tasu.“

75. Ja sa näed ingleid trooni ümber, ülistades oma Isanda kiitust. Ja nende vahel mõistetakse tõest kohut ja öeldakse: „Kiitus olgu Jumalal, maailmade Isandal!“

41. SUURA – FUŞŞILAT – ÜKSIKAJALI-KULT SELETATUD

31. Me (st inglid) olime teie liitlased Siinpoolses elus ja oleme ka Teispoolsuses. Ja te saate seal mida iganes teie hing ihaldab ja te saate mida iganes te palute.

43. SUURA – AZ-ZUKHRUF – EHTED

68. „Oo Mu sulased, te ei pea sel päeval kartma ega leinama,

69. kes uskusite Meie värssidesse³ ja olite moslemid⁴.

70. Sisenege Paradiisi, teie ja te kaasad, röömustades.“

71. Nende hulgas lastakse ringi käia kullast taldrikud ja nõud. Ja nendes on mis iganes hing ihkab ja mis silmaröömu pakub ja te jääte sinna igaveseks.

72. Ja see on Paradiis, mis te päranduseks saate selle eest, mis olete teinud.

73. Teie jaoks on seal palju vilju, millest sööte.

44. SUURA – ĀD-DUHĀĀN – SUITS

51. Tõesti, jumalakartlikud on kindlas kohas:

52. aedades ja allikates,

53. kandmas siidi ja brokaadi, vastakuti.

54. Just nii ja me anname neile naiseks kauniste silmadega neid.

55. Nad paluvad seal tuua kõiksuguseid vilju, tundes end kindlalt.

56. Nad ei saa seal surma maitsma, välja arvatud

3 Ka märkidesse.

4 St allutasite end Jumala tahtele.

esimene surm ja Ta kaitseb neid põrgutule karistuse eest.

57. See on heldus sinu isandalt. Just see on võimas saavutus.

47. SUURA – MUḤĀMMĀD – (Prohvet) MUHAMMED

15. Näide Paradiisist, mis jumalakartlikele lubatud, on et seal on muutmata veega jõed ja piimajõed, mille maitse ei muutu ja jookjatele maitsvad veinijõed ja puhastatud mee jõed. Ja nad saavad seal kõiksuguseid vilju ja andestuse oma Isandalt ...

55. SUURA – AR-RAHMĀĀN – HALASTAVAIM

46. Kui sellele, kes kardab Jumala positsiooni, on kaks aeda –

47. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks⁵ eitate?

48. – laiuvate okstega.

49. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

50. Neis mõlemais voolab kaks allikat.

51. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

⁵ Kahe all on arvatavasti mõeldud inimkonda ja džinne kui paralleelseid kogukondi.

52. Neis mõlemais on igast viljast paar.

53. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

54. Nad naalduvad asemel, mille vooderdis on siidbrokaadist ja kahe aia viljad ripuvad madalal.

55. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

56. Neis on voorusliku pilguga naised, keda pole enne neid puudutanud ei inimesed ega džinnid –

57. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

58. – justkui oleks nad rubiinid või korallid.

59. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

60. Kas tasu hea eest võib olla muud kui vaid hea?

61. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

62. Ja nende (aedade) all on kaks (teist) aeda –

63. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

64. – mis on sügavrohelistel.

65. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?

66. Neis mõlemis voolavad kaks allikat.
67. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?
68. Neis mõlemis on viljad, datli- ja granaatõunapuud.
69. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?
70. Neis on head ja ilusad naised –
71. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?
72. – rosinasilmsed, kaitstult varjualustes –
73. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?
74. – keda pole enne neid puudutanud ei inimesed ega džinnid –
75. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?
76. – naaldumas rohelistel patjadel ja headel vaipadel.
77. Seega millised oma Isanda soosinguid te kaks eitate?
- 56. SUURA – ĀL-WĀĀQI'Ā – SÜNDMUS**
10. Ja need, kes on esirinnas (*siinses elus hea tege- misel*) on esirinnas (*ka Paradiisis*).
11. Need on need, keda lähendatakse (Jumalale).
12. Öndsuse aedades on
13. hulk varaseid (rahvaid)
14. ja vähe hiliseid (rahvaid)
15. tikitud troonidel
16. naaldumas, vastakuti.
17. Nende hulgas ringlevad igavesti noored
18. vaagnate, kannude ja voolava allika klaasiga.
19. Nad ei saa sellest peavalu ega joovet.
20. Ja viljad, mis nad sealt valivad
21. ja linnuliha – mida iganes nad ihkavad.
22. Ja kaunisilmsed naised,
23. nagu hästi kaitstud pärlid,
24. tasuks selle eest, mis nad on teinud.
25. Nad ei kuule seal halba sõna ega patule ässitust,
26. ainult „Rahu, rahu!“ ütlemist.
27. Parema kaaslased ... Kes on parema kaaslased?
28. (Nad saavad olema) okasteta lootoste
29. ja (viljadest) kaetud banaanipuude vahel,
30. (kus) vari saab laiendatud,
31. vesi välja valatud
32. ja vilju külluses –
33. need pole ei (aastaajale vastavalt) piiratud ega keelatud –

34. kõrgendatud asemel.

35. Tõesti, Me oleme loonud nad (noorte neidude-na) erilisest meistriteosena

36. ning teinud neist neitsid,

37. kes armastavad samaealisi (abikaasasid),

38. parema kaaslasi –

39. (kellest) osa on varasematest (rahvastest)

40. ja osa hilisematest.

69. SUURA – ĀL-HĀAQQA – PARATAMATUS

19. See, kellele antakse ta (*elu*)raamat paremasse kätte, ütleb: „Siin, lugege mu raamatut.

20. Tõesti, ma teadsin, et saan teada oma seisu.“

21. Ta on meeldivas elus,

22. kõrges aias,

23. mille (viljad) ripuvad korjamiseks madalal.

24. (Neile öeldakse:) „Sööge ja jooge, olles rahul sellega, mis möödunud päevil ette olete saanud.

76. SUURA – ĀL-INSĀĀN – INIMENE

5. Tõesti, vagad saavad juua klaasist, mille segu on *Kafuurist*⁶ –

6. allikast, millest Jumala (vagad) sulased joovad;

nad lasevad sel jõudsalt pursata.

7. Nad täidavad vanded ja kardavad Päeva, mille kurjus levib laialt.

8. Ja nad annavad söögi – armastusest Tema vastu – vaestele, orbudele ja vangidele,

9. (Õeldes:) „Me toidame teid vaid Jumala heakskiidu pälvimiseks; me ei soovi teilt ei tasu ega tänu.

10. Tõesti, me kardame oma Isandalt karmi ja mu-rettekitavat Päeva.“

11. Seega kaitseb Jumal neid selle Päeva kurja eest ja annab neile sära ja õnne.“

12. Ja Ta tasub neile kannatlikkuse eest (Paradiisi) aia ja siidiga.

13. Nad naalduvad kaunistatud patjadele, tundmata seal päikest ega pakast.

14. Ja lähedal nende kohal on selle varjud ja selle (viljad) langetatakse vastutulelikult korjamiseks.

15. Ja nende hulgas lastakse ringi käia hõbedastel anumatel ja selgetel karikatel,

16. selgetel hõbedast klaasidel, mille mõõt on määratud.

17. Ja neile antakse juua karikast, mille segu on ingverist,

6 Magusalõhnaline allikas Paradiisis.

18. sealsest allikast nimega Salsabiil.

19. Nende hulgas ringlevad igavesed noored. Neid nähes arvaksid, et nad on kui laiali pillutud pärlid.

20. Ja kui sa vaatad, siis näed naudingut ja suurepärasest valitsusala.

21. Neil on üll rohelisest siidist ja brokaadist rõivad. Neid kaunistatakse hõbedaste käevõrudega ja nende Isand annab neile puhastavat jooki.

22. (Neile öeldakse:) „Tõesti, see on teile tasuks – teie püüdlusi on väärtustatud.“

77. SUURA – ÄL-MURSÄLÄÄT – ETTESAADETUD

41. Tõesti, jumalakartlikud on varjude ja allikate keskel

42. ning kõikvõimalike soovitud viljade (keskel).

43. (Neile öeldakse:) „Sööge ja jooge, olles rahul sellega, mis varem tegite.“

44. Tõesti, nii me tasume heategijatele.

78. SUURA – ÄN-NÄBÄ’ – UUDIS

31. Tõesti, vagade⁷ jaoks on kordaminek:

⁷ *muttaquun* = vagad usklikud, kes usuvad Jumala Ainsusesse ning hoiavad end jumalakartlikult kõigist Jumala poolt keelatud pattudest ja halbadest tegudest eemal, on lahked ning teevad häid tegusid, nagu Jumal on käskinud.

32. aiad ja viinamäed

33. ja samaealised kaasad

34. ja täis karikad.

35. Nad ei kuule seal ei halba sõna ega valet,

36. tasuna sinu Isandalt, kingituseks tehtu eest⁸.

83. SUURA – ÄL-MUTÄFFI – FIIN – PETUKAUPMEHED

18. Aga ei, tõesti õiglaste nimestik on ‘Illijjuunis’⁹.

19. Ja mis ütleks sulle, mis on ‘Illijjuun’?

20. (See on) täidetud raamat,

21. mille kohta tunnistavad (Jumalale) lähedased¹⁰.

22. Tõesti, õiglased saavad olema õndsuses,

23. oma asemelt jälgides.

24. Sa tunned nende nägudelt ära õndsuse kuma.

25. Neile antakse juua pitseeritud (*nõust*) nektarit¹²,

⁸ Abu Sa’id Al-Khudri (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui keegi pöördub siiralt islamisse, annab Jumal kõik möödaniku patud andeks ning seejärel algab arvete klaarimine: iga hea teo tasu on 10-kuni 700-kordne ja halb tegu läheb kirja nagu see on (st 1x), välja arvatud, kui Jumal selle andestab.“ (Al-Bukhari 1/41)

⁹ See sõna tuleb sõnast ‘uluw, mis tähendab kõrgust. (Ibn Kathir, suura 83)

¹⁰ Qatadah (رضي الله عنه) ütles: „Need on inglid.“ (At-Tabari 24:294)

¹¹ Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Jumalale lähimad igas taevas tunnistavad seda.“ (At-Tabari 24:294)

¹² Ibn Masud (رضي الله عنه), Ibn Abbas (رضي الله عنه), Mujahid,

26. mille lõpp on muskus (*lõhnab nagu muskus*)¹³
 14. Selle üle võistelgu võistlejad.

16. ja maha laotatud vaibad.

27. Ja selle segu on Täsniimist¹⁵,

28. allikast, millest joovad (*Jumalale*) lähedased.

88.SUURA-ÄL-GÄÄSIIÄ-ÜLEKAALUKAS

8. Tol päeval saab olema ka rõõmsaid nägusid,

9. rahul oma püüdlustega^{16 17},

10. kõrges Paradiisis,

11. kus sa ei kuule halba sõna¹⁸.

12. Seal voolab allikas,

13. seal on ülendatud asemed

14. ja valmis pandud joogikarikad

15. ja ritta seatud padjad

Al-Hasan (رضي الله عنهما), Qatadah (رضي الله عنه) ja Ibn Zayd (رضي الله عنه) ütlesid, et *ar-rahiq* on üks paradiisiveini nimedest. (At-Tabari 24:296)

13 Ibn Masud (رضي الله عنه) ütles: „See tähendab, et seda segatakse muskusega.“ (At-Tabari 24:297)

14 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Jumal teeb veini lõhna neile meeldivaks nii, et viimane, mis Ta sinna sisse paneb on muskus. Seega on selle pitseriks või lõpuks muskus.“ (At-Tabari 24:297)

15 Abu Salih ja Ad-Dahhak ütlesid: „See on Paradiisi rahva suurepäraseim ja ülistatuim jook.“ (At-Tabari 24:301)

16 Heade tegude vastuvõtmiseks peavad olema täidetud kaks olulist tingimust: a) Tegu peab olema sooritatud vaid Jumala heameeleks, mitte teistele näitamiseks, kiituse teenimiseks või kuulsuse nimel. b) Tegu peab olema kooskõlas Prohvet Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) sunnaga (õpetusega).

17 Aisha (رضي الله عنها) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui keegi teeb meie usus midagi uut, mida selles ei ole, siis seda tegu temalt vastu ei võeta.“ (Al-Bukhari 3/2697)

18 St valesid, solvanguid, ebamoraalsusi, mõttetut juttu jne. (Koraani tähenduse tõlge, Saheeh International)

MIS ON SIIS PARADIIS?

Kuidas on siis Jumal meile kirjeldanud Koraanis Paradiisi? Mis saab usklikele tasuks eluaegse pingutuse eest? Kas see on kogu meie tööd ja raskusi väärt?

Koraan jutustab meile, et Paradiis on nagu lõputud aiad. Araabiakeelne sõna „Paradiis“ otsetõlkes tähendabki aeda. Nende aedade alt voolavad jõed, seal on allikad ja ojad, seega paele aia (st roheluse, puude, muru jne) idee on oluline ka vee ja just voolava vee idee. Mainitud on ka mee-, piima- ja veinijõgesid.

Aia juurde kuuluvad kindlasti ka viljad ja Koraan neid ka kirjeldab, nii sortimenti kui maitset mainides. Kus on puud, seal on ka vari, seega laiad, puhkust ja jahedust pakkuvad varjud on samuti osa Paradiisist.

Olulisel kohal Paradiisis on ka armastus, mida me kõik vajame. Kirjeldatakse ilusaid, puhtaid, vooruslikke, häid ja samealiseid kaasasid ning jumalakartlikku perekonda. Kaasade samealisus, mida mitmetes kohtades rõhutatakse, väljendab nende võrdsust. Samuti väljendab võrdsust see, et pea iga kord, kui on mainitud usklike troone või asemeid, siis on ka mainitud, et nad istuvad vastakuti; põhimõtteliselt oleks tegemist nagu ümarlauaga, kus keegi pole kellegi ees või taga, keegi pole laua otsas või tähtsamal kohal, kõik on võrdsed.

Troonide kohta on ka mainitud, et need on kõrged, mis omakorda tähendab, et neil istujal on ümberringi toimuvast hea vaade. Troon on ka austuse sümbol.

Kõik paradiisielanikud tunnevad ennast ülihästi, sest neilt kõrvaldatakse kõik kibestumus, mis nad siinses il-

mas on kogunud; nende tervituseks on rahu, neile pakutakse rahu ja kindlustunnet, neil pole väsimust ja nad saavad seal kõik, mis soovivad.

Paradiisielanikele on lubatud kullast ja hõbedast ehted, siidist ja brokaadist rõivad, pärlid, kaunid ja suursugused kodud, kaunid padjad ja vaibad, maitsvad joogid ja söögid, ilusad nõud serveerimiseks. Nad ei pea isegi end ise teenindama – selleks on neil noored teenijad.

Samas võiks nüüd mõelda, et mis on siis nii erilist nendes varjulistes aedades, voolavates jõgedes, suursugustes kodudes ja vooruslikes abikaasades? Miks räägib Jumal meile kõrgeist Paradiisist? Miks on see kõrgus oluline? On ju Paradiis nuginii juba üleval meie praeguse seisukorraga võrreldes. Aga kui läheme matkama, kust tahame ringi vaadata? Või kui külastame näiteks Pariisi, kas me mitte ei taha ronida Eiffeli torni otsa või Sacré Coeuri juurde, et linnale alla vaadata? See on meil loomuses. Me armastame ülevalt alla vaadata ja asjadest head ülevaadet omada, seega Jumal meile ka seda pakub.

Jumal räägib meile, et usklikud ei kuule Paradiisis halba sõna ega valet. See on meile lohutuseks siinse elu eest, kus meid tihti meie usu pärast halvasti koheldakse.

Seega on usklikele lubatud kõrge Paradiis, mille alt voolavad jõed ... ehk nad oleks nagu mäe otsas, kose alguspunkti kohal. Ja mida me näeme kallistes hotellides? Kõige kõrgemal korrusel, kus asuvad *penhouse*'id, on purskkaevud, et vee vulin kliente rahustaks ... on palju patju, diivaneid, et klient end mugavalt tunneks jne. Inimesel on vee suhtes kinnisidee. Seega pakutakse meile juba siinpoolsuses purskkaeve, tehiskosekesi, basseine, akvaariume jne.

Jumal mainib, et paradiisielanike elupaigad on ruumikad ja suursugused. No maja Paradiisis, mis see siis ikka nii väga ära ei ole? Aga mõelgem hetkeks sellele, mille nimel meie „heaoluühiskonna“ inimesed täna kõige enam

püüdlevad? Nad maksavad iga kuu suuri summasid pangale, et neil oleks oma kodu, ükskõik kui pisike see siis ka ei oleks, aga oma. Muidugi mida suurem see on, seda uhkem. Ja väga paljud inimesed on oma suursuguse kodu orjad. Kõige kallim kinnisvara on veekogu ääres ja kõrge mad kohad on kallimad kui madalamad. Kui looduslikku veekogu läheduses ei ole, siis ehitavad inimesed oma aeda basseini, tehiskose või kasvõi väikese tiigikese. Nad sisustavad oma kodud kõige kallima ja mugavamaga, mis neil võimalik on ja tihti ka üle oma võimaluste, kuid lõppkokkuvõttes ei saa nad seda isegi mitte nautida, sest nad peavad iga päev end tööga tapma, et pangale selle kõige eest maksta. Ja kui nad kodus on, peavad nad kogu seda suursugusust koristama ja hooldama. Aga Paradiisis on see kõik usklike eest ära tehtud.

Jumal räägib meile mitte ainult paradiisielanike elukohast vaid ka sellest, mismoodi nende kodud on sisustatud. Diivanid, troonid, padjad, vaibad – kõik see väljendab ülimalt luksust ükskõik millise kultuuri esindajate jaoks. Jumal tunneb oma loomingut kõige paremini ja Ta teab, mis meile meeldib. Seega on Koraanis kirjas terve hulk luksuse sümboleid mitte vaid tolle aja araabalste jaoks, vaid ka meie jaoks: Jumal pakub meile luksuskodu kauni vaate, voolava vee, imekauni sisustuse ja suurepärase teenindusega otse kodus, sest paradiisielanikud ei pea enda teenindamiseks isegi mitte tõusma.

Jumal hoolitseb ka Paradiisi väärivate tunnete eest – kõik vanad vaevad on pühitud, seal pole ei väsimust ega kibestumust; järel on vaid rahu, kindlustunne ja rõõm. Ja loomulikult armastus! Jumal lubab, et armastavad kaasad kohtuvad Paradiisis ja need, kes siinses ilmas abielus ei olnud või oma kaasaga õnnelikud ei olnud, nende jaoks on seal teised paradiisielanikud, kel samuti kaasat pole. Loomulikult ei saa mainimata jätta paradiisineitseid, keda Koraan meessoost usklike jaoks kirjeldab, sest lõppkokkuvõttes on ju Paradiisis kõik, mida usklikud soovivad ja meeste jaoks on noored kaunid naised kindlasti midagi, mille poole pürgida.

Seega
võikski öelda,

et Paradiis on tegelikult lõputu õndsustunne. Keegi ei peaks mõtlema, et ta ei taha Paradiisi minna, sest seal ei ole midagi erilist või seal on midagi, mis talle ei meeldi. Ma arvan, et kaks kõige olulisemat asja, mida Jumal meile Paradiisi kohta mainib ja mis peaksid meid siinses elus innustama, on et

Paradiis on see, mida me kõige enam soovime ja et kogu see toredus on igaveseks.

TEE PARADIISI

Moslemi ülimald eesmärgiks on igal juhul Paradiis. Nagu kõige nähtamatuga, saab seda ette kujutada ainult samalaadsuste kaudu, kuid selle tegelikkus on inimese keelest maade ja merede taga. Allah on Oma teenijatele ette valmistanud „mida ükski silm pole näinud, ükski kõrv kuulnud ega inimese süda puudutanud.“ [Bukhari, Muslim jt] See igavene kodu pole piiratud sellega, mida kirjeldatakse siinpool materiaalsete ja hingeliste mõnudenä, sest see mahutab „kõike, mida hing on igatsenud“ ja lõpuks suurimaks ja kõige enam täiuslikumaks rõõmuks peale igasugust kujutlusvõimet – Looja enda lähedus ja olemasolu.

Kes pärivad sellise taevaõnnistuse? Missugused hinged väärivad sellist au ja tasu?

Tänapäeval on moslemite seas täiesti tavaliseks uskumuseks, et kesiganes tunnistab – „lä iläaha illa Allah“ ja „Muhammadan Rasuul ullah“ astub paradiisi. Kuid see tunnistus on midagi enam kui puht keeleline lausung. See on tõotus ja pühendumus, mida ei tohi täitmata jätta. Sellel on tingimused ja nõuded, mis mõjutavad kõiki eluvaldkondi. See puudutab võimu, mis meie käitumist ja tegemisi tegelikult valitseb. Quraiši araablased keeldusid seda tunnistamast, kuna nad mõistsid selle tähendust. Ent täna kordavad moslemid seda tunnistust ilma korraliku mõtlemiseta ning nende teod ja eluviisid on õnnetuseks millegi muu tunnistajaks. Ja nad loodavad Paradiisi!

Allah on Koraanis hoiatanud meid usus enesega rahulolemise eest. Nagu juudid ja kristlased, kes eksikombel väidavad, et Jumal on neid üle teiste soosinud ja Paradiis on nende päralt. „See ei ole teie soovide ega Raamatu rahvaste tahte järgi. Kes teeb valet saab selle eest karistada ja ainuüksi Allah saab olla nende abistajaks ja kaitsjaks.“

Ometi liigitavad arvukad tänase aja islamiusulised end valituteks, jättes samal ajal unarusse oma Looja korraldused, pöörates selja Prohveti (صلى الله عليه وسلم) sunnale ja nõudes ilmalikku elu, mis on kaugel jumaliku seaduse õnnistustest. Ehk isegi nii kaugel, et salgavad selle seaduse teatud aspekte. Tavad, kombad, materialism, inimeste algatatud sotsiaalsed süsteemid, rahvuslikud liidrid ja isegi nende enda kalduvused jagavad võimu, mis aga tegelikult kuulub üksnes meie Loojale.

Paradiisi tasu on liiga õilis, et sinnamuidu siseneda. Selleks hinnaks on uskumus, mida peab sõnakuulelikkusega kinnitama, sõnakuulelikkusega Allahile ja Tema Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم). Allah ütleb, et nende püüded on kõrgelt väärtustatud, kes ihkavad Teispoolust ja pingutavad selle jaoks. (17:19)

Me peame naasma Koraani juurde ja seda mitte vaid emotsionaalsel või akadeemilisel viisil vaid kuulelikkuse ja tegude juhendamisel. Me peame välja selgitama, millised Allah palus meil olla ja hakata sellisteks. See on tee Paradiisi.

Tõlkinud: Amina lirimaalt

Allikas: <http://abdurrahman.org/finaljourney/roadtoparadise.html>

KUI HALVAD SULASED ME OLEME!

tõlkinud: Amina lirimaalt

Allikas: <http://www.sunnahonline.com/ilm/purification/0089.htm>

Al-Hasan al-Basri (*rahimahu Allah*) on öelnud:

„Halb on (Looja) sulane, kelle omadused kattuvad järgnevate iseloomuomadustega:

1. Ta palub andestust ent ta on agaralt hõivatud patuste sõnakuulmatustega.
2. Ta käitub alandlikul alistunud viisil, et teda nimetataks lojaalseks, kuid ta ainult teeskleb, et varjata oma ebalojaalsust.
3. Ta keelab valet, kuid ei saa jätta seda ise tegemata.
4. Ta kohustab õiget, ent ei tegutse oma enda juhiste järgi.
5. Kui ta annab, siis väga ihnsalt ja kui ta jätab andmata, ta ei vabanda.
6. Kui ta on oma parima tervise juures, tunneb ta end ohutult, aga haigestumisel on ta kahetseval meelel.
7. Kui ta on vaesunud, tunneb ta end kurvana ja kui ta saab rikkaks, allub ta kiusatustele.
8. Ta loodab lunastust, ent ei tegutse vastavalt sellele.
9. Ta kardab karistust, kuid ei võta kasutusele ettevaatusabinõusid selle vastu.
10. Ta soovib saada rohkem kasu, kuid ei ole tänulik selle eest, mida ta on saanud.
11. Vaimse tasu idee on talle meelepärane, kuid ta ei praktiseeri kannatlikkust.
12. Ta kiirendab magamist ja lükkab paastumist edasi.“

ISLAMIUUDISED

HARIDUSTÖÖTAJAJAID TEAVITATI MOSLEMI LASTE TULEKUST EESTI KOOLI

Allikas: Rapla maakonnaleht Nädaline (01.12.2011)

Õppepäeval „Moslemipere laps lasteaias ja koolis“ teavitas lektor Kätlin Hommik- Rapla maakonna haridustöötajaid, kuidas olla valmis moslemilaste tulekuks Eesti lasteaedadesse ja koolidesse. Sissejuhatajuseks avati laiemalt islami usu ja kultuuri teemaid. Lisaks selgitustele, kuidas erinevast religioosest ja kultuurilisest taustast tingitud võimalike vastuoludega toime tulla, kõneles lektor pikemalt moslemi naiste elust. Kätlin Hommik-Mrabte sõnul võib ta oma kogemustest, oma moslemitest poegade järgi kinnitada, et moslemilaps sulandub Eesti haridussüsteemi sujuvalt ja ilma suurematetõrgeteta. Eestis võib esineja sõnul hinnata üldiselt ilmalikuks maaks. Ühe koolitusel osalenu sõnul tegi ta loengust järelduse, et suuri probleeme ei tohiks ette tulla ka kristlike pühade tähistamisel koolis või lasteaias. „Kui moslemipere vanemad lubavad, võib nende laps seal kaasas olla, aga kui see neile vastuvõetav pole, võib nende laps sellistelt üritustelt lihtsalt puududa. Samuti on söögiga – kui pere pole vastu, sööb mosle-

milaps sealihaga tehtud toite, aga kui pere seda ikkagi ei soovi, siis annavad nad toidu kodunt kaasa“ selgitas lektor oma Eesti moslemiperede hulgas läbi viidud küsitluse tulemustele toetudes. Ühe Rapla lasteaia direktor võttis koolituspäeva lõppedes teema lühidalt kokku järgnevalt: Moslemiperest tulnud lapse toitumis- ja miks mitte ka muid tavasid arvestada ei ole koostöös lapsevanematega raskem kui muude erinõuetega arvestamine – näiteks kasvõi allergiliste laste menüüga arvestamine. Põgusalt puudutas lektor ka laialt levinud negatiivseid eelarvamusi, nagu oleks islam agressiivne religioon. „Paraku on nii, et kui mõni moslem sooritab jubeda teo, nimetatakse teda kohe moslemist terroristiks, aga kui kristlased kuskil analoogseid tegusid korda saadavad, neid terroristideks ei nimetata“. Terrorism põhineb tema sõnul pigem poliitilistel võimuambitsioonidel ja majanduslikel huvidel.

PERE KAHE LAPSE JA PEARÄTIGA

Allikas: <http://uudised.err.ee/?06238342> 05.11.2011

Pärast araabia kevadet, pöördelisi sündmusi mitmetes araabia riikides, alates Egiptusest ja Marokost ning lõpetades Liibüaga, on suhtumine moslemitesse märkimisväärselt muutunud. Sündmustele kaasaelamisest on saanud usk, et kõigil inimestel on õigus võrdsele eneseteostusele ning ebaõiglus kaob. Lõpuks ometi on loota, et suhtumine islamisse läheb

õigetesse rööbastesse tagasi ning me räägime islamist kui usust, mitte terrorismi õhutavast ekstreemsest algest. Tahtsime teada, kuidas elab üks tavaline Eesti moslemipere kõigi nende muutuste valguses.

Ema on Tallinna tuntud koolis inglise keele õpetaja, isa valmistub ülikoolis kultuuriloomagistriks ja di saama ja töötab vahetustega südalinna hotellis.

Vanem poeg käib kodulähedases lasteaias ja noorem on vaheldumisi ema või isaga kodune. Eriliseks teeb selle pere aga see, et ema on sündinud Võrus, üles kasvanud jeemeni-eesti segaperes Kuveidis ja ülikooli lõpetanud Jeemenis, räägib lisaks eesti ja inglise keelele vabalt araabia keelt ning kogu pere on islami usku. See viimane on tegelikult detail, mis puudutab rohkem südant kui muud.

„Jah, me ei joo alkoholi ega söö sealihha, käime mošees palvetamas, paastume ramadaani ajal ja tähistame moslemite pühi. Aga muidu oleme samasugused nagu kõik meie naabrid Mustamäel“ räägib pereema. Edasi mõtiskleb ta, et eestlastel on vist veidi ebamugav usust rääkida, ei olda harjutud sel teemal mõtlema, see ei tule kodunt kaasa. Puudub harjumus, et arutatakse Jumala olemuse või tähenduse üle. Araabia maades on see sama tavaline nagu söömine või magamine. Usuteemad võetakse üles nii kodus, koolis kui toidupoes.

Kümme aastat tagasi Eestisse ja sünnilinna Võrru naasnuna otsustas pereema, et kõige rohkem tunneb ta end eestlasena. „Olin kõik oma lapsepõlved veetnud Võrus. See paik oli mu mällu kinnistunud võlumaana, kus on metsad ja aasad. Kuveit on ju puhas kõrb, ei mingit loodust, ainult liiv ja kaamelid...“. Eestisse naastes ei olnud muidugi kõik nii võluv nagu lapsepõlvepiltides. Võru oli palju pisem ning ilmadki palju külmemad, kuid naine tunneb ennast Eestis koduselt ning üks põhjus, miks naine tänaseni siin on, on ka armastus.

Lihtsalt juhtus nii, et tutvusest sai ajapikku armastus ja mees, kes juba enne kohtumist tundis huvi teiste kultuuride ja kommete vastu, otsustas moslemiks hakata.

Eestis on kinnitamata andmetel kümme tuhat moslemit. See on päris suur kogukond, kes mošeesse palvetama koguneb. Siin on tatarlasi, tadžikke, venelasi, usbekke, aga ka araablasi, pakistanlasi ja

aina rohkem eestlasi. Naine teab, millest ta räägib, sest tema antavates araabia keele tundides käib üha rohkem õpilasi, nii lapsi kui täiskasvanuid.

Kuvandi, et mosleminaistel on vähem õigusi ja võimalusi eneseteostuseks, lükkab naine ümber. „Vastupidi, araabia maades hinnatakse naisi väga. Pigem on austus naise vastu nii suur, et kõik tehakse ette-taha ära. Kuveidis on väga lihtne olla naine. Sa ei pea millegi pärast muretsema, kui sa seda ei soovi“. Samal teemal mõtiskledes lisab ta, et loomulikult tuleb arvestada sellega, et tegemist on konservatiivse ühiskonnaga, mille tavasid lääne inimesel võib olla raske mõista. Kõige suuremaks vaheks araabia ja eesti kultuuris peab naine suhtumist vanavanematesse: „Kui Kuveidis või Jeemenis on vanavanemad suure au sees, siis siin on vastupidi, vanavanemad jäetakse üksi või viiakse hoolekodusse.“ Ja jätkab: „Kas sina tahaksid olla vanana üksi? Mina küll mitte. Ma tahaks näha oma lapsi ja lapselapsi. Ma usun, et kõik vanavanemad on seda väärt, et neid hoitakse“.

Põnnid käivad perega mošees kaasas. Araabia keelt pere kodus ei räägi, sest ema ei pea vajalikuks lastele liiga palju segavaid signaale saata. Kodused keeled on eesti- ja inglise keel ning ema sõnul tekitab juba seegi väikestes lastes parajalt segadust. Kui aga pojad kasvavad, tahab ema neile kindlasti ka araabia keelt tutvustada ja lisab, et kõige parem oleks seda muidugi teha elades araabiakeelses kultuuriruumis.

„Aga üldiselt on Eestis väga tore elada. Siin on võraturat loodus, aastaajad vahelduvad ja lastel on vabadus kasvada oma nägu“. Juuste katmine avalikus kohas ongi ainus märk, mis selle pere juures viitab islamile. Muidu on nad tavaline eesti pere kahe lapse ja aeg-ajalt ka jõulukuusega: „Jõulude ajal on mul alati suur kiusatus kuusk tuppa tuua. Siis tuleb lapsepõlvenostalgia peale, jõulukuusk on ju nii ilus“.

EESTI JA ARAABIA EMIRAADID SÄTESTAVAD TOPELTMAKSUSTAMISE VÄLTIMISE

Allikas: <http://majandus.delfi.ee/news/uudised/eesti-ja-araabia-emiraadid-satestavad-topeltmaksustamise-valtmise.d?id=63291456> (15.12.2011)

Eesti ja Araabia Ühendemiraadid on sõlmimas lepingut, mille järgi ei toimuks kahe riigi vahel tulumaksu topeltmaksustamist.

Uue seadusega ratifitseeritakse Eesti Vabariigi ja Araabia Ühendemiraatide vaheline tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise leping.

Valitsus kiitis lepingu heaks 3. veebruaril. Lepingule kirjutasi alla Eesti välisminister Urmas Paet ja Araabia Ühendemiraatide välisminister Abdullah bin

Zayed Al Nahyan 20. aprillil 2011. a Abu Dhabis.

Eesti ja Araabia Ühendemiraatide vaheline leping põhineb Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni mudellepingul, mille mõnda sätet on läbi-rääkimiste käigus lepinguosaliste riikide delegatsioonide kokkuleppel muudetud.

Leping reguleerib maksustamisõiguse jagamist lepinguosaliste vahel, sätestab diskrimineeriva maksustamise ärahoidmise ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamise kohustuse. Leping piirab lepingu-

osalise riigi maksustamisõigust, mis tähendab, et üks lepinguosaline riik loobub osast maksutulust teise lepinguosalise riigi kasuks ja vastupidi.

Lepingusätted loovad maksumaksjatele soodsamad tingimused, kuna uusi maksustamisõigusi leping ei anna. Kui näiteks lepingus on mingi tululiigi puhul antud ühele lepinguosalisele riigile maksustamise õigus, kuid riigisisese seaduse kohaselt sellist tulu seal ei maksustata, siis ei teki riigil või territooriumil lepingu alusel õigust maksu võtta. Kui tulumaksu-

seaduse alusel mitteresidendi tulu ei maksustata, siis lepingus ettenähtud kinnipeetava tulumaksu määra kohaldada ei saa.

Leping jõustub pärast selle jõustumiseks vajalike nõuete täitmisest vastastikust teatamist ja selle sätteid rakendatakse 1. jaanuarist 2011. aastal saadud tulult kinnipeetava maksu suhtes või 1. jaanuaril 2011. aastal või hiljem algaval majandusaastal saadud tulult tasutava muu maksu suhtes.

MOSLEMITE ÜLIÕPILASED BOIKOTEERIVAD EVOLUTSIOONILOENGUID

Allikas: <http://www.elu24.ee/649427/moslemitest-uliopilased-boikoteerivad-evolutsiooniloenguid/#.TvQGyITQeLs.email> (28.11.2011)

Suurbritannia ühes juhtivas ülikoolis õppivad moslemitest meditsiini- ja bioloogiaüliõpilased, kaasa arvatud doktorandid, boikoteerivad evolutsiooniloenguid, kuna seal räägitav minevat koraani kreatsioonistlike vaadetega vastuollu.

University College London juhtkond on mures, et suur osa üliõpilasti toob religiooni ettekäandeks, et mitte osaleda Charles Darwini evolutsiooniteooria loengutel, edastab Daily Mail.

Moslemite sõnul lõi Allah maailma, inimkonna ja kõik tuntu ühe liigutusega.

Inimgeneetika professori Steve Jonesi sõnul tekkis küsimus, et kas need üliõpilased on ikka õige aine õpinguteks valinud, kuna õpetatav on nende usuga vastuolus.

«Paar aastat tagasi pidin sellel teemal rääkima äärmuskristlastest üliõpilastega, nüüd siis on kord jõudnud moslemite kätte. Nad ei ilmu loengutele ning kurdavad aine üle, saates e-kirju, et nad ei pea sellist «jama» õppima,» lausus Jones.

Õppejõu sõnul ei saa ta neist üliõpilastest aru, kuna ta ise ei ole usklik.

Mitmed õppejõud on saanud ähvardusi, kui nad on väitnud, et darwinism ei sega islami ega vastupidi.

Briti moslemite seas hakkas darwinismi vastasus kasvama pärast seda, kui türklane Harun Yahya kirjutas mitu raamatut, milles teeb Charles Darwini evolutsioonikäsitlust maha.

Yahya arvates on darwinismil seos natsismiga. Selle autori raamatud on moslemite seas väga populaarsed ning neist räägitakse tihti islamistlikel telekanalitel.

Kuulsa evolutsioonibioloogi ja endise Oxfordi ülikooli professori Richard Dawkinsi sõnul teeb teda murelikuks praegune tendents, et moslemitest üliõpilased väldivad evolutsiooniteooriat.

Darwini evolutsiooniteooria viis põhipunkti: liikide viljakus on suur, populatsioon jääb isendite arvukus enamvähem samaks, toiduresursid on piiratud, kuid samas konstantse suurusega, suguliselt paljunevatel liikidel on iga isend erinev ning suur osa varieerumisest on pärilik.

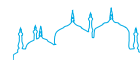

Minu lugu

Jumala peale mõtlesin ma ikka, kuid seda enamjaolt rasketes olukordades ja palusin abi Jumalalt – ma ilmselt teadsin, et keegi on ikkagi seal üleval olemas, kes meid hoiab ja kaitseb. Kuid sellega ka asi enam-vähem piirdus. Islamiga olen enne väga vähesel määral mõnede moslemitest tuttavate kaudu kokku puutunud, kuid see on jäänud pigem huvitavaks lugemiseks islamiriikide tavade ja kommete kohta. Ma eriti ei „vaevanud” oma pead küsimustega, kust me tuleme ja kuhu läheme ja milleks me siin oleme. Veidi üle aasta tagasi sain tuttavaks ühe moslemiga. Suhtlesime päris pikka aega ja sellest, et tema moslem on, me eriti suurt ei rääkinud, kuni kesksuve paiku ühel päeval hakkas ta mulle rääkima islami teemal ja viis, kuidas ta rääkis asjadest, mis minu jaoks tundusid uskumatud ja tema ise seda niimoodi uskudes, see pani mind järele mõtlema. Vaatasime veel filmi „Al-Resala”, mis pani mind tõepoolest järele mõtlema. Mul tekkis korraga nii palju küsimusi ja kõikidele küsimustele oskas ta väga asjalikult vastata. Peale seda, kui mulle oli visatud nõ infokild Jumala kohta ja islami kui religiooni kohta, tekkis minus huvi edasi uurida ja islamit rohkem tundma õppida, et mis see siis täpsemalt endast kujutab. Päevade viisi veetsin ma aega arvuti taga kõikvõimalikku infot kogudes, lugedes, videosid vaadates jne. Mind lummas kõik, mis ma islami kohta lugesin ja seda enam hakkas minus samuti pikka-mööda tekkima kindel teadmine, et minust saab moslem. Enam-vähem samal ajal leidsime sõbrannaga netist teate, et Eesti mošees (ma ei teadnudki, et Eestis mošee olemas on!!!) on tulemas loengud ja mul oli hea meel, et sõbranna oli minuga nõus kaasa tulema.

Mošeesse sisse astudes ei osanud ma eriti midagi arvata ega mõelda. Sain tuttavaks ühe tore da Eesti muslimaga, kellega vahetasime ka kontaktid ja peale seda suhtlesime enam-vähem iga päev ja

suur osa minu teadmised islamist pärinevad temalt. Oma moslemist tuttavalt ma islami kohta rohkem eriti ei pärinud, kuna ma tundsin ennast kuidagi rumalana, et äkki ta vaatab a la mis imelikke küsimusi sa esitad. Ma tean, et see on täiesti vale arusaam, sest kindlasti oleks ta hea meelega minu küsimustele vastanud. See-eest sain ma oma küsimused esitada värsketele tuttavale Eesti muslimale ja iga kord sain ma väga ammendavad vastused. Minu uus sõbranna on olnud väga suureks abiks minu teel islamini. Ka islam.pri.ee kodulehe loojad on teinud ära tänuväärse töö. Kui ma laadisin alla islam.pri.ee kodulehelt eestikeelse Koraani osalise tähenduse tõlke ja seda lugema hakkasin, sain ma kohe aru, et muud varianti enam ei ole – minust saab moslem, ma teadsin seda kindlat! Peale seda on minu elu saanud justkui uue hingamise; ma hakkasin asjadele hoopis teise pilguga vaatama. Oli päe-

vi, mil ma olin lausa eufoorias, et ma tahan kohe ja praegu öelda usutunnistuse, kuid ikka veel keerlesid peas mõtted, et kuidas ma siis nüüd niimoodi järsku moslemiks hakkas, kuigi ma seda südames nii väga tahtsin. Mõtlesin, et õpin veel, loen ja uurin. Ma ei saa ju moslemiks hakata; ma ei oska teha paljusid asju, mis moslemitele omased ... Siiski ütlesin oma *šahaada* Stockholmi mošees oktoobri lõpus. Palvetama hakkasin novembri alguses. Olen leidnud veel uusi tutvusi moslemite hulgas ja mul on selle üle väga hea meel. Pikk tee on käia, aga nüüd ma tean, millist teed mööda minna, et saada paremaks moslemiks ja Jumalat armastusega teenida. *Alhamdulillah!*

Kaili

Moslemipäevikud

RAHAST, MIDA KUNAGI PIISAVALT POLE

Viimastel kuudel olen väga palju mõelnud raha üle ja miks mul seda kunagi piisavalt ei ole. Selline mõtlemine teeb mind ise enda peale pahaseks, nii ju ometi ei tohiks mõelda ja isegi kui mõtlen, mida ma loodan selle mõtlemisega saavutada? Samas ma usun, et ma ei ole ainus, kes on sedaviisi mõelnud ja kuigi mul sellised mõtted tekivad, siis ma vähemalt olen leidnud endale islamis nii palju tuge ja selletust, et kui rahulikult istuda ja mõelda, siis leian endale rahuldava seletuse ja mõistan asju palju paremini.

Kui meie esimene laps sündis, arutasime abikaasaga, kuidas Jumal ei saada kedagi siia ilma isikliku moona ehk *rizqita*, aga me kipume unustama, mis asi see *rizq* on ja et see on meile kõigile määratud seniks, kuni me maa peal elutseme. Vahe on ainult selles, et mõnel on see *rizq* mõned riisiterad ja teisel on see pehmelt öeldes palju rohkem. *Point* on aga lõppkokkuvõttes ikka selles, et midagi on kõigil.

Tavaliselt ei seisne see küsimus inimese jaoks pelgal ellujäämises; ei tohi ju unustada, et Jumal varustab mitte ainult meie *rizqi* vaid iga elusolendi *rizq* on kindlustatud. Inimesele ei ole see, vähemalt mitte otseses mõttes, elu ja surma küsimus, vaid pigem elamiskulude katmine, mis – olgem ausad – sellises „euroopalikus“ ühiskonnas nagu eesti, sugugi väike-

sed ei ole. Lisaks on meie ühiskond muutumas aina rohkem ja rohkem tarbimisühiskonna mudeliks ja see ei mõju paraku mitte kellelegi hästi.

Me ostame ja kulutame sihitult ja lõppkokkuvõttes oleme ise üliõnnetud, aga me ei jätta jonn – kohe kui tuju on paha, siis väike tiir poodides teeb meele kohe rõõmsamaks ... vähemalt kuni me jõuame koju ja avastame, et meie probleemid pole vahepeal kuhugi kadunud, kuid samas meie finantsmured on tänu sellele tiirule natuke suuremaks paisunud.

Keegi tuletas mulle meelde, et *rizq* on Jumala poolt kindlustatud nii kauaks, kui me elus oleme. Loogiline! Kui sureme, siis pole seda ju enam vaja. See tähendab, et hoolimata sellest, kui palju me ringi rabeleme, meie *rizq* on määratud ja meil pole vaja pabistada, nii kaua kui me mõistusega kulutame. Aga kes see meist ikka nii mõistusega kulutab, eriti kui iga kahe poe vahel asub ka pood?

Igal juhul rahustab mind see mõte, et minu ja mu pere eest hoolitseb kõige Heldem ja Helgem. Ega keegi ikka nälga ei sure, vähemalt mitte Euroopas!?

Kristi (Um Sayid)

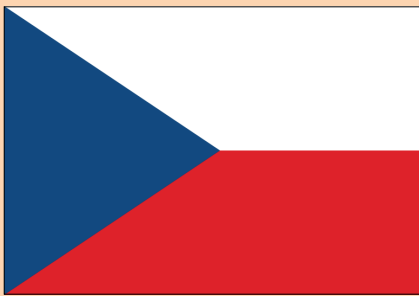

Reis ümber islamimaailma

TŠEHHI VABARIIK

Tõlkinud ja koostanud: Sarah Egiptist

Rahvaarv: 10 532 800 (2010)
Pindala: 78 866 km²
Pealinn: Praha
Riigikord: vabariik
Riigikeel: tšehhi keel
Etnilised grupid: 63,7% tšehhid, 4,9% moraavialased, 1,4% slovakiid, 29,9% muud
Rahaühik: Tšehhi kroon
Usundid: 26,8% Rooma katoliiklased, 2,5% protestandid, 2,6% muud

Tšehhi Vabariik iseseisvus 1993. aasta jaanuaris, kui Tšehhoslovakkia jagunes kaheks. Enne Teist maailmasõda kuulus Tšehhoslovakkia maailma kümne industrialiseerituma riigi hulka ning ainsana Ida-Euroopa riikidest säilis seal demokraatia 1938. aastani.

Tšehhi pealinn Praha on üle 1000 aasta vana ning seda iseloomustavad uhked erinevates stiilides ajaloolised ehitised. Seetõttu on linn kujunenud paljude rahvusvaheliste filmitootjate meelispaigaks.

Tööstus on tänini riigi majanduses esikohal. Esiletõstmist väärib autode, tööpinkide ja masinate tootmine. Riigi idaosas asuvas Moraavias on tähtis raua- ja terasetööstus. Põllumajanduses kasvatatakse peamiselt maisi, suhkrupeedi, kartuleid, nisu, otra ja rukist.

95% riigi pindalast on mägine ning sobib ideaalselt suusatamiseks, rattasõiduks ja matkamiseks. Suurtes metsades elavad metssead ja rebased.

Rekordilised 900 looduslikku allikat võimaldavad toota ka palju mineraalvett. Tüüpiline tšehhi toit on kneedlid, mis meenutavad klimpe ning mida valmistatakse nii jahust kui ka kartulitest.

USK TŠEHHIS

Tšehhi on üks usuleigemaid riike terves maailmas (euroopas Eesti järel teisel kohal). 2001. aasta andmete järgi peab 59% tšehhidest end mitte-usklikuks. Ajalooliselt on Tšehhi olnud tolerantne ja seega ükskõikne kõigi teiste religioonide suhtes.

ISLAM TŠEHHS

Tšehhis on umbes 10 000 moslemit, mõnede andmete järgikuni 20 000 jaseearvontõusuteel. Peamiselt on nad Venemaa ja Araabia päritoluga. Konverte on kuskil 400 ringis. Kuna Tšehhi koolid pakkusid araabia üliõpilastele stipendiume, siis võib leida moslemite palveruume peaaegu igas ülikoolilinnas. Paljud araablased jäid Tšehhi ka peale õpinguid ja abiellusid tšehhi ja slovaki naistega, kes hiljem on islami vastu võtnud. Sellest tulenevalt on enamasti konverte, ehk umbes 80%, just naised.

Peale Nõukogude Liidu lagunemist asutati esimene moslemite ühing ja 1998. aastal ehitati esimene mošee Brnos ja järgmisel aastal juba Tšehhi pealinnas. Püüded teistes linnades mošeesi ehitada on leidnud vastupanu kohalike ja ka kiriku poolt.

Paha ainukese mošee imaami sõnade kohaselt on alles viimastel aastatel, peale pikka kommunismiaega, inimesed islamit avastama hakanud. Ta lisab ka, et kuna tšehhi rahvas on väga orienteerunud materiaalsele väärtustele, siis nüüd hakkavad osad inimesed otsima midagi hingele ja see viib nad usuni.

Peale 1990. aastatel immigrerus Põhja-Aafrika moslemeid, kes tegelesid narkootikumide maale vedamisega. Seetõttu seostub islam paljude tšehhide jaoks kohe kahtlaste narko- ja kriminaalkuritegudega. Lisaks on Tšehhis mitu grupeeringut, kes võitlevad islami ja mošeede ehitamise vastu, kuid üldiselt on Tšehhis elavad moslemid aktsepteeritud ja ühiskonda integreerunud. Tšehhi moslemid arvavad, et just islami moraal ja tõekspidamised toovad Tšehhi mitte-usklikule rahvale kasu.

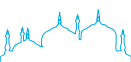
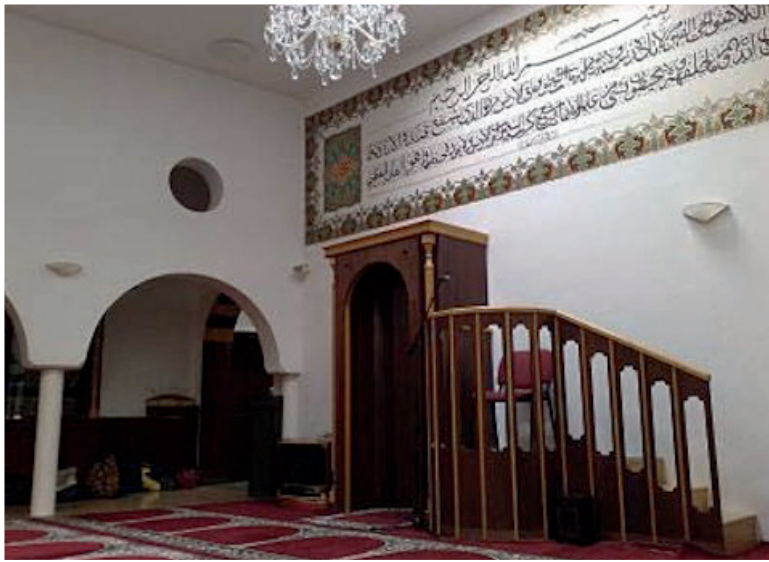
Piltidel:

Brno mošee sisevaated, Lednice mošee välisvaade (kasutusel ainult vaatetornina, Lnáře mošee

Allikad: http://www.almahdieurope.org/index.php?option=com_content&view=article&id=26, <http://europa.eu/>, http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic#Religion, <http://www.jedichurch.org/jedi-doctrine.html>, http://blog.syracuse.com/entertainment/2011/12/a_new_religion_on_czech_census.html, <http://www.rferl.org/content/article/1051864.html>, <http://www.praguepost.com/news/9617-islamophobia-surfaces-closer-to-home.html>, http://islamawareness.net/Europe/Czech/czech_article0001.html

Enne II Maailmasõda elas Tšehhis väga palju juute, kui tänaseks on neid järele jäänud vaid ligi 6000.

Üle 15 000 tšehhi kuulub usugruppi, mida nimetatakse Jedai kirikuks. See põhineb filmi „Star Wars“ tegelastel, kellel olid suured vaimsed võimed. Selle kirkiku põhimõtte on, et kõiki elusolendeid ühendab üks energia ja inimestel on võime valida hea ja kurja vahel.

LÄÄNE OMA MOSLEMID

Tõlkinud ja koostanud: Amina Bahrainist

ŠEIK HAMZA YUSUF

2. OSA

VALGUST NÄHES

See periood oli aeg, mil ta selle usu üle sügavalt mõtiskles, kuid midagi tõsisemat veel ei toimunud.

1977. aastal, mil ta oli alustanud õpinguid Ventura Junior Colleges'is, sattus šeik Hamza raskesse autoõnnetusse. See avarii põhjustas tõsiseid vigastusi ja ta oli surmale väga lähedale. Õnnetusega seoses algas tõsine mõtisklus elu ja surma üle. Veel läks mööda üks aasta, mis kulmineerus tema islamisse astumisega või õigemini tagasipöördumisega (sest me kõik sünnime moslemitena ehk Jumala tahtele allujatena).

Rääkides oma tagasipöördumisest, ütleb ta,

„... Ma arvan, et minu jaoks oli pöördepunktiks varajases nooruses surmaga silmitsi olemine, kui sattusin raskesse autoõnnetusse ja sellega algas minu mõtiskluste teekonda. Lihtsalt surmast ja elu oma dustest. Sain selguse.

Hakkasin ennast otsima. Kuna ma olin käinud katoliku koolides oli mul kokkupuudet teiste religioonidega üsnagi vähe. Kuigi ma arvasin, et religioonis on nii positiivseid kui ka negatiivseid asju.

Tekkis huvi selle üle suure küsimuse vastu: mis juhtub pärast surma. Ja ma hakkasin uurima, mida erinevatel traditsioonidel on öelda. ... Olin juba pettu-

nud kristlikus traditsioonis mitmel viisil ja ma leian, et Euroopa ajalugu on euro-ameeriklastele vägagi piinlik.

Kui te võrdlete religioone, siis leiate, et traditsiooniliselt on islamil võrreldes teiste usunditega suurim „peale surma“ stsenaarium.

Minu jaoks on see väga huvitav, et paljud inimeste kogemused on vägagi sarnased sellega, mida prohvet Muhammed on kirjeldanud. Ja üks märkidest on vastavalt islami traditsioonile see, et inimesed on tagasi toodud surmast. See on kirjas Prohveti hadithide raamatus.

Üks mu isa sõber, kes oli jurist ja vägagi haritud inimene, vestles mu isaga ja mainis, et islam on üks idiootsemaim religioone, mispeale ütles mu isa: „Noh, mu poeg on moslem ja ma ei usu, et ta on idioot“.

Mida enam Šeik Hamza islamiusku uuris, seda enam hakkas tõe talle koitma. Mingil hetkel pidi ta tegema raske valiku.

„... Ma ei tahtnud saada moslemiks, Allah Ghalib, kuna ma olin väga noor, vaid 18-aastane ja ma ei olnud veel 'oma sarvi maha jooksnud'. Aga *alhamdulillah*, ma sain aru, et see on see ÕIGE ja ma otsustasin saada moslemiks ... Ma ei sattunud kokku moslemiga, vaid mis mind 'äratas', oli Koraan, või õigemini Koraani tähenduse tõlge ja see oli kõige alguseks. Ma ei jõudnud veel palju Koraani lugeda, kui minust sai moslem. Ma lugesin läbi vaid mõned peatükid, millest sain tugeva kinnituse.“

TEADMISTE JÄREL JOOKSMINE

Peale moslemiks hakkamist kolis šeik Hamza Inglismaale.

Šeik Hamza ise selgitab seda aega nii: „Ma tegelikult sain moslemiks kuu või nii enne mu 18. sünnipäeva. Peale seda olin ma seal ülikoolis umbes 6 kuud ja siis lahkusin ma Inglismaale. Ma arvan, et kui sa teed midagi radikaalset muutes oma elu, siis kogu su mõtteviis mõjutab sind. Ja islam on üsna monoliitne.

Mul oli väike sõnaraamat, kust ma üritasin õppida, kuidas rääkida araabia keeles ja ma ütlesin talle: „Kayfa Ha Looka. Ana min Amerika, Ismi Hamza”

Ja ma ütlesin „Hamza” nagu täht ja mitte nagu nimi. Sellepeale ta vastas minule: „Jazakullah Al Khan, sa pead rohkem õppima ja ma aitan sind.”

ARAABIA HARIDUSSÜSTEEM

See oli 1979. aasta, kui šeik Hamza sõitis Al-Aini, kus ta õppis koolis nimega Al-Mahad al-Islam.

... Ma läksin Inglismaale, olin seal koos kogukonnaga ja õppisin. Veetsin seal paar aastat tõsiselt õppides. Kuid siis mingil hetkel ma mõistsin, et ma tahan õppida araabia keelt, et saaksin lugeda otse originaalallikatest. Et saada oma tõelise kogemuse islami originaalallikatest. Ma otsustasin, et ma tahan otsida teadmisi ja ma mõtlesin, kuhu edasi minna?

Noh, ma sain oma võimaluse imeliselt mehelt nimega šeik Abdullah Ali Mahmoud, kes oli Sharjast, Ühendemiraatidest. Ta oli eakas mees, kes tuletas meelde aegu, mil ta sõitis kaamli seljas ümber Nejd. Ta oli *faqih* ja väga vaimne ja siiras inimene. Me kohusime Londonis, mil ma olin just ära õppinud mõned sõnad araabia keeles ja ma püüdsin neid kokku panna.

Kuna ta ei osanud araabia keelt, paigutati ta 3. klassi ja ta istus klassiruumis tagapool koos kõikide teiste mitte-araablastest õpilastega (tavaliselt vanevad Aafrika tudengid). Nagu ta ise ütleb, oli see hea kogemus, sest ta nägi oma silmadega seda hirmsat pedagoogikat, mida islamiriigis praktiseeriti.

Šeik Hamza ütleb nii: „Oli see hea või halb õnn, et ma käisin väga heades koolides Ameerika Ühendriikides. Ma käisin ka jesuiitide koolis. Ma olin harjunud väga kõrge lääne haridustasemega.

Kui ma läksin Mahad ul-Islami, leidsin ma, et see oli hea kogemus minu jaoks, sest ma õppisin kohe palju sõnu, nagu „Ya Himar”, „Ya Ghabbi”, „Ya Washi”, „Ya Ahmuk”. Ja araablastel teavad, mida need sõnad tähendavad ja enamik teist, kes ei räägi araabia keelt teavad ka, mida need tähendavad, sest see oli see,

mida õpetaja tavatses pidevalt oma õpilastele öelda: „Oo eesel“, „Oo tobu“, „Oo loll“, „Oo idioot“. Nii et õppisin need sõnad väga kiiresti selgeks.

KOHTUMISED ÕPETLASTEGA: ŠEIK ABDULLAH OULD SIDDIQU

Lisaks õpingutele Mahad ul-Islamis, alustas šeik Hamza lisakoolitusega suurte õpetlaste käe all. Esimeseks õpetajaks oli šeik Abdullah Ould Siddiqu. Šeik Hamza kirjeldab seda järgnevalt: „Nüüd, pärast seda lühikest aega seal, olin ma õppinud araabia keelt juba rohkem ja nii kohtasin ma Abu Dhabi raamatupoes õpetlasega Mauritaaniast, Tajakanati klannist. Esimene asi, mida ma märkasin, oli eriline valgus tema näol! Ma tunnistasin kohe, et ta on Lääne Aafrikast, kuna ta kandis tüüpilist laia ürpi, mis oli omane just sellele kohale ja turbanit, mida oli sel ajal Araabia Lahe maades üpriski haruldane näha.

Ma läksin tema juurde ja küsisin temalt, kust ta pärit on. Ta ütles, et Mauritaaniast. Ma ütlesin talle, et otsin kedagi, kes oskab mulle islamit traditsioonilisel viisil õpetada.

Sellepeale ütles ta: „Sel viisil õppisin ka mina. Ma olen mufti šariaadi kohtus ja sa võib minu majja tulla millal iganes soovid, olgu päeval või öösel.“

Seda öelnud, andis ta mulle oma numbri ja aadressi. Ja nii hakkasin ma teda kodus külastama. Mina küsisin temalt küsimusi ja tema vastas ja selgitas ja nii õpetas ta mulle väga väga palju. Ta ütles, et ma jätkaks kõik meelde, sest see on ainus viis õppida.

Ma märkasin, et kõik need inimesed, kes kuulusid sellesse keskkonda – teised mauritaanlased – oskasid enamalt Koraani peast, nad tundsid islami seadust ja olid oma islamist arusaamises väga selged. Nad jätsid mulle väga sügava mulje ja avaldasid mulle suurt mõju, sest ma polnud kunagi kohanud selliseid inimesi nagu nemad. Üheks saladuseks, miks need inimesed on nii rikkumatud ja puhtad, on see, et ükski kolonisaator ei jõudnud nendeni kuna nad asetsevad sügaval keset Sahaara kõrbe.

Ma õppisin otse raamatutest. Mõne aasta pärast kohtusin ma kahe suure Maliki juristiga – šeik Mohammad Ahmad Al-Shaybani (Abu Dhabi mufti) ja šeik Bayyah Ould Salik (Al-Aini islamikohtu ülemusega).

Minu haridus võttis suure pöörde, kui kohtasin noort elektrikut Massuma klannist, kelle nimi oli Yahya Ould Khati. Ta oli seisukohal, et kuigi need õpetlased olid suurepärased, oli tõeline täht mees tema vanuses – Murabit al-Hajj, kes elas unustatud osas Mauritaanias, kaugel kogu tsivilisatsioonist ja häiriva tegurita sellest maailmast. Ta teatas ka mulle, et šeik Abdar Rahman, Murabit al-Hajj poeg, oli sellel hetkel külastamas Ühendemiraate.“

KUTSUDES TEISI PALVELE

Šeik Hamza veetis Al-Ainis 4 aastat, vanuses 20-24, ilma konditsioneerita ühiselamus. Samas kui ta oma õpinguid Šeik Abdullah Ould Siddiquga jätkas, pidi ta ka hoolitsema oma isiklike asjade eest. Tundes end selles ühiselamus halvasti, kolis ta teise kohta. Temast sai Al-Aini mošee muessin. Teised õpilased olid väga noored keskkooli õpilased ja paljud neist ei

Pildil: Al-Ain mošee minaret. Allikas: internet

võtnud oma õpinguid nii tõsiselt, kui tema.

Seetõttu palus ta kedagi sealses ministeeriumis uurida tal võimalust töötada muessinina ja anda võimalus elada mošees. Araabia lahe riikide mošeedes on eluruumid muessinile ja imaamile.

Ta ei võtnud selle töö eest raha, sest tal oli instituu- di stipendiumi; kuigi mitte väga suur, kuid piisav, et toime tulla. Nii sai temast muessin ja mošee-elanik.

Peatselt peale seda kohtus ta seik Bayyah majas šeik Abdar Rahmaniga ja hakkas õppima tema lähedase sõbra ja kaaslast šeik Hamidi juures.

Ta jutustab: „Šeik Hamidilt õppisin ma sisulise päheõppimise. Kuigi olin õppinud mitmeid tekste ja minu araabia keel oli juba selleks ajaks üsna ladus, oli šeik Hamid veendunud, et ilma pähe õppimata, ei omanda ma teadmisi nii nagu peab. Mauritaanlased erinevad sellega, et neil on päevavalguse õpetlased ja öövalguse õpetlased. Päevavalguse õpetlasel on vaja valgust, et saada teadmised raamatutest aga öövalguse teadlane omandab teadmisega kasutades laialdaselt oma mälu ja säilitab teadmised. Nii ta arvas, et ma peaksin ka sellega alustama.

Olin õppinud eraviisiliselt Ibn Ashiri „al-Risalah't“ ja osaliselt „Aqrab al-Masalikut“; olin ka õppinud „al-Fiqh al-Maliki fi Thawbihi al-Jadidi“ varajasi väljaanded, mida kasutati instituudis ja olin õppinud hadithe koos šeik Ahmad Badawiga, ühe suur hadithi-õpetlasega Sudaanist. Aga olin pannud vähe rõhku oma mälule.

Nii hakkas šeik Hamid mulle uuesti põhitõdesid õpetama, kuid päheõppimismeetodil. See oli nii väljapaistmatu, kuid meelt ülendav nähes, kuidas see traditsioon on läbi aegade kestnud nende läbi aegade katsetatud mudelitega.“

JUHATADES PALVET

„Pärast aastaid muessinina töötamist olin ma pähe õppinud viimase osa Koraanist ja ma suutsin suurasid ka hästi retsideerida. Nii otsustati mind saata imaamina teise mošeesse, mis oli seal läheduses.

Ma juhatasin palvet enamuses afgaanidest töötajate kogukonnale, kes saatsid kogu oma töötasu tagasi koju, et toetada oma perekondi ja võita sõda

venelaste vastu, kes olid tunginud Afganistani neli aastat varem.

Umbes sellel ajal hakkasin ma nägema unenägusid suurest mehest, keda ma õppisin tundma hiljem ja kes oli Murabit al-Hajj. Ühes nendes unenägudes oli ka eakas naine, keda ma samuti polnud kunagi varem näinud.“

TEEKOND MAURITAANIASSE

„Otsustasin oma väga mugava ja mõnusa elu juurest Ühendemiraatidest lahkuda 1984. aastal ja suundusin Alžeeriasse, kust planeerisin edasi minna Mauritaaniasse, et seal veeta mõned kuud, et Koraani pähe õppida. Ma tegin selle otsuse vaatamata sellele, et mind oli ette hoiatatud, et seal oli teoksil riigipööre ja elutingimused olid äärmiselt karmid. Ma tundsin, et pean minema ja miski ei takistanud mind.

Veetnud mõned kuud Sidi Bou Saidiga tema *madrasas* (Bilal ibn Rabah Madrassa) Tizis, Alžeerias, sõitsin edasi Tuneesiasse, kus taotlesin viisat Mauritaaniasse ja võtsin lennu Nouakchotti, mis asub Atlandi ookeani rannikul Sahaaras.“

Tema Alžeerias lahkumise oli tinginud Alžeeria luurevalitsus, kes ta spioonina arreteeris. Nad ei teadnud, mida teha selle ameeriklasega, kes tahtis õppida araabia keelt ja õppida islamit. Lõpuks saatsid nad ta lihtsalt maalt välja, kuid see sobis talle suurepäraselt, sest tal oli vaja kohtuda oma saatusega Mauritaanias ...

Jätkub ...

Pildil: Cinguett'i mošee Mauritaanias. Allikas: internet

Naised islamis

Tõlkinud: Aisha

Allikas: Dr. Sherif Abdel Azeem, „Naised islamis“ („Women in Islam“)

VANDED

Piibli kohaselt peab mees täitma iga vande, mis ta Jumalale on andnud. Ta ei tohi oma sõna murda. Teisalt aga naise vanne ei ole tema jaoks siduv; sellega peab nõus olema ta isa, kui naine elab veel oma isamajas ja ta abikaasa, kui ta on abielus. Kui isa või abikaasa ei toeta naise vannet, muutub see kehtetuks: „Aga kui ta isa keelab teda päeval, mil ta seda kuuleb: siis ei jää jõusse ükski ta lubadus ja loobumistootus, mille ta on võtnud oma hinge peale ... Aga kui ta mees sel päeval, mil ta seda kuuleb, keelab teda, siis ta tühistab tema töotuse, mis tal oli täita, ja selle mõtlemata sõna huultelt, mille ta oli võtnud oma hinge peale ...“ (4Mo.30:6,9)

Miks ei ole naise vanne tema jaoks siduv? Vastus sellele on lihtne: sest enne abiellumist on ta oma isa omand ja peale abiellumist oma mehe omand. Isa võim oma tütre üle oli nii absoluutne, et kui ta seda soovis, võis ta oma tütre isegi maha müüa! Rabide kirjandusest leiame: „Mees võib oma tütre maha müüa, aga naine oma tüdrit müüa ei või; mees võib oma tütre kihlata, aga naine oma tüdrit kihlata ei või.“¹ Rabide kirjandus viitab ka selgelt sellele, et abielu sümboliseerib võimu üleminekut isalt abikaasale: „Kihlus muudab naise tema abikaasa pühamast pühamaks ja puutumatuks omandiks.“ Iseenesest mõistetavalt ei ole naise vanne midagi väärt, kui teda kellegi omandiks pee-

takse ja omanik tema vannet heaks ei kiida.

Huvitav on märkida, et see Piibli juhend naiste vannete suhtes on judeo-kristliku traditsiooni naiste suhtes kuni 20. sajandi alguseni negatiivset mõju avaldanud. Lääneühiskonna abielunaisel ei olnud mingit õigusliku staatust. Ühelgi tema teol ei olnud mingit legaalset väärtust. Tema abikaasal oli õigus kehtetuks muuta iga leping, tehing või äri, millele ta oli oma allkirja pannud. Lääneühiskonna (kui judeo-kristliku traditsiooni suurima pärija) naised peeti võimetuteks siduvat lepingut teostama, kuna praktiliselt olid nad ise kellegi omand. Lääne naised kannatasid pea 2000 aastat selle tõttu, mis positsioonile Piibel neid nende meeste ja isade suhtes asetas.² Islamis seevastu on iga moslemi, olgu tegemist siis mehe või naisega, vanne kehtiv. Mitte kellegi ei ole õigust kellegi teise vannet kehtetuks muuta.

Kui moslem ei suuda oma vannet täita, olgu ta siis mees või naine, peab ta selle lunastama: „**Jumal ei süüdistab teid selles, millel teie vannetes tähendust pole, kuid Ta süüdistab teid selles, (kui murrate seda,) mis vandena mõeldud oli. Selle lunastuseks on kümne abivajaja söötmine keskmiselt nii, nagu te oma peresid söödate või nende riietamine või orja vabastamine. Kuid kes seda ei leia, siis (paastugu ta) kolm päeva paastu. See on lunastuseks vannete eest, kui olete vandunud (kuid ei saa oma vannet pidada). Kuid pidage oma vandeid! ...**“ (Koraan 5:89)

² Matilda J. Gage, „Woman, Church, and State“, New York: Truth Seeker Company, 1893, lk 141.

¹ Leonard J. Swidler, „Women in Judaism: the Status of Women in Formative Judaism“ (Metuchen, N.J.: Scarecrow Press, 1976, lk 141).

Prohvet Muhammedi kaaslased, nii mehed kui ka naised, käisid talle isiklikult truudust vandumas. Nii mehed kui ka naised tulid vandumiseks isiklikult tema juurde: **„Oo Prohvet, kui usklikud naised tulevad sinu juurde, et sulle vanduda, et nad ei seosta kedagi Jumalaga; ei varasta; ei ole ebaseaduslikus seksuaalvahekorras; ei tapa oma lapsi; ei tekita laimu selle kohta, mis nad oma käte ja jalgade vahel on loonud³; ega**

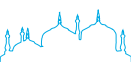
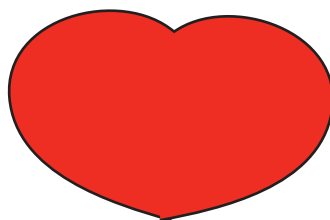
3 Vihje käib lapse saamise kohta; st naine ei tohi

ole sulle selles sõnakuulmatud, mis on õige; siis võta nende vanne vastu ja palu Jumalalt neile andestust. Tõesti, Jumal on Andestav ja Halastav.“ (Koraan 60:12)

Mehel ei ole õigust oma naise või tütre nimel vanduda, nagu ei ole tal ka õigust ühegi oma naissugulase vannet kehtetuks muuta.

---

sohilast oma mehe nimele valetada ega adopteeritud last ametlikult enda omaks valetada.

LISATEAVET LAPSEST

AUTISMIST LÄBI EMA TUNNETE

Autism on arenguhäire, mis avaldub suhtlemises, käitumises ja kõnes. See on enamjaolt eluaegne psüühiline tõrge, mis mõjutab, kuidas inimene maailmat tajub ja seda „läbi töötab“. Autist võib suhelda lausa sellistel viisidel, mis võivad teistele päris veidrana tunduda. Autism ilmneb tavaliselt juba väikelapseeas, kuid diagnoos võidakse panda ümberkaudu lapse kuuendal eluaastal.

Diagnoosi saamine ei ole mitte lõpp, vaid kõige algus. See on aeg, mil vanem peab tõepoolest faktidega silmitsi seisma. Mina „lõin pead vastu seinat“ küllaltki pikka aega enne diagnoosi kuulmist ja lugemist. Ma sisendasin endale, et küll see tema olemine mööda läheb; lootsin seda, mõtlesin sellest ja olin selles väga kindel. Anna andeks, poja. Kuid tuli „klõks“ ning sain aru, sest ometi peab saatuse vastu võtma. Kui su lapsel on nüüd „silt“ küljes, tunned sa end paremini ja tead vähemalt missugust abi otsida.

Iga vanem võtab seda uudist omamoodi vastu. Aga ema ikka muretseb. Oluline on aega võtta ja tervet mõistust kasutades olla ikka reaalsuses, sest tegemist on ikka sinu kallil lapsega – Allahi kingitusega, saab mis saab. Peamine on olla Allahile tänulik, hoida armsana seda õnnistust ning haarata kinni võimalustest oma last paremuse poole arendada. See võtab aega, kannatlikkust ja palju kannatlikkust ning suuremas mahus kristallselget armastust. Ja tugev usk, mis keegi teeks ilma selleta? Õige kool ja järjekindel õpetus saavad anda päris tugeva tõuke ülesmärke pürgimiseks. Vanemate ja eri-pedaagoogide koostöö aitab muuta su lapse käitumist, suunata arengut ja parandada oluliselt tema hakkamasaamist (vajalikke oskusi) veel tema elamata elus. Aga meie Looja on parim Abistaja!

Paljudel juhtudel jäävad autismi põhjused selguseks, kuid kindlaks on tehtud, et lastevanemate kasvatusmeetodid ei põhjusta kuidagi lapsel seda häiret. Mina kutsun seda saatuseks. Meessoost isikutel esineb autism 3-4 korda sagedamini kui naissoost indiviididel. Kanjaks paljud autistid jäävad terve elu sõltuvaks pidevast kõrvalisest abist, kuid kes aga ütles, et nad ei saa abielluda ega peret luua? Kõik on Allahi abiga võimalik. Võtmesõnadeks – tugev usk, positiivsus ja optimistlikkus.

Autistidel on enamjaolt raskusi osades või kõigis järgnevates alades ja neid kolme kutsutakse „kahjustuste triaadiks“:

Emotsionaalne ja sotsiaalne arusaamine – milles peamine sõlm seisab arusaamises. Neil ei ole seda „sisseehitatud“ võimet, et emotsioone ja neid seltskondlike signaale (n. ema tuge) ümber töötada. See omakorda viib selleni, et neil tekivad sotsiaalsetes oskustes ja vastastikustes toimetes raskused ja takistused. Nad on nn. „omaette“ oma kogemuste tajumisega.

Suhtlemine – keel ja vestlemine võivad eraldi areneda. Neil võib tekkida vaevusi keele kasutamise ja mõtlemiseks kui rääkimiseks.

Paindlikkus mõtlemises ja käitumises – kõik võib olla „must ja valge“. Nad võivad eelistada etteennustatavat ja süstemaatilist.

Kui on öeldud, et autistlikule lapsele on iseloomulik vähese kontakti otsimine lähedaste ja eakaaslastega, siis see ei pea kõigi autistide puhul alati paika. Osad võivad nõnda olla oma väikeses eas, kes istuks vaid omaette ning sa annaksid kõik, et ta sind kutsuks „maama“ ja pai-

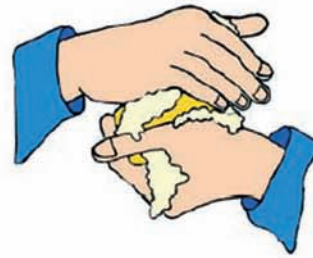

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

kääri käised üles

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

keera kraani lahti

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

kasuta seepi

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

pese käed

taks su pöske, aga mida suuremaks nad kasvavad, seda rohkem lähedust nad otsivad, et vahetevahel kallistaks sind lõhki, muretsevad sinu pärast, kui sa oled kurb ja pühivad su pisaraid. Aitäh! *MašaAllah!*

Sama lugu on silmsidega. Jällegi lapsed on erinäolised. Osad autistid on juba noorest east meeletult seltskondlikud, kuid nende mäng ei pruugi olla eakohane ja sellest tulenevalt pööratakse neile pigem selg ja visatakse mõni kohatu nali või kommentaar. Aga ega nemad sest hooli, enamasti näiliselt see välja ei paista ja lähevad edasi. Sellest vaprust ma võtan isegi eeskuju. Või lihtsalt võetakse ta teiste poolt omaks. Oma peres on lood muidugi teisiti, sest autist võetakse teiste laste poolt loomulikult vastu, st. neile ta selline on ja oligi kogu aeg.

Päris tihti valivad autistid väljaspool õde-vendi mängimiseks hoopis endast nooremad, kuid võivad valivada ka endast hulga vanemaid ja nende külje alla pugeda.

Omast kogemusest võin kinnitada, et võib tulla hetki, kui laps aina kordab ja kordab öeldut, kuni sa vaatad talle otsa, otse silma, tema küsitavat, et ta saaks edasi minna oma tegemistega. Või siis eksib sisse seik, mil liiga kauaks ehk jäid teda kallistama ja musitama (mis muidugi pühitakse otsekohe pluu-sevarrukaga ära!) ja vaatama, et sul

lihtsalt PALUTAKSE minema minna kui ei taha teravat küünarnukki kõhu peal tunda. Ai!

Paljudel autistidel esineb vaimset mahajäämust, osadel kergemalt ja teistel väga raskelt. Mis seal siis ikka, kui su laps võib vahest käituda endast viis aastat nooremana; teeb kakat veel mähkmesse, pead teda pesema, võib ilma järelvalveta õues uitama kuhugi teadmatusse minna ning peale hambapesu vajad otsaest higi tõmbamist! *MašaAllah. Alhamdulillah.* Kui juhtub, et tal vahutab hambapasta asemel suus hoopis lilla vedelseep või kui ta kõigi külaliste ees ta tahab uusi aluspükse jalga panna ... võta asja rahulikult. Ega sa teda ukse taha jäta. Armasta oma last veel enam. Leia laps endaski ja rulli ta karvase teki sisse, hüpake võimlemispallil, mürage, kõdistage, istuge tekiga kaetud pappkastis, mängige padjavõitlust ja puristage kõrrega mullivedelikku!

Iga vanem ihkaks, et ta laps temaga vestleks. Ma tahaks niivõrd teada, mida huvitavat nad koolipäeval tegid ja mis tunded temas pulbitsevad, kui ta on rõõmus! Kui ta on tige ja kriiskab, miks ta lööb ja lükkab? Kes ja mis tegi ta tigidaks? Kas talle meeldivad linnulaul või tahaks ta sel puhul hoopis kõrvaklappe? Kas ma käin talle vahest närvidele, kui tahan aidata tal ennast õigesti riietesse panna? Kas koolibussis eskort-tädi on ikka heasü-

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

keera kraan kinni

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

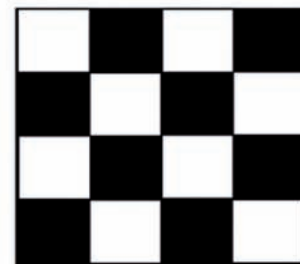
kuiivata käed

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

valmis

© Visual Aids for Learning
www.visualaidsforlearning.com

valmis

damlik nagu ta näib? Tahaks uudistada, mida ta tajub kui ta lume sees sompab või päikese käes higistab? Kuhu ta oma mütsi jälle unustas? Kas ta ka tajub, et ma teda ikka väga-väga armastan ... ?

Kõik lapsed on ainulaadsed ja neist igaühel on oma individuaalsed vajadused. Osadel lastel on veelgi erilisemad vajadused ja autismiga lapsedki erinevad üksteisest. Nad on imeliselt isesugused erilised: nende võimed ja oskused, nende „mina“ ja seda loomulikult, sest nemad on nemad. Ühele sobib üks teraapia, teisele teine, kolmas ei pruugi vajada kutseterapeudi abistavat kätt ning neljas jääbki erikoolis koos tugiõpetajatega õppima. Üks on loid, teine kui orav rattal ja kolmas täitsa keskmine. Öeldakse, et nende ajus on kui liiklusummik ja neil on raskusi näha asju teiste vaatepunktist. Paljud ei näe „kogu pilti“, mis tähendab, et nad jäävad toppama hoopis detailidesse ega ole suutelised kogu sõnumit kokku siduma. Aga peensustes on nad teatavasti super tugevad ja nende mälu tugevustki ei saa mainimata jätta. Samuti IT-alal ja muusikas-laulmises.

Intelligentsuseski on paljud autistid üle keskmise. Kui osad autistlikud lapsed võivad olla suisa geeniused, siis paraku pole kõik nii õnnelikud ja mitte kõik ei arene palju edasi.

Paljudel autistidel võib võtta rohkem aega informatsiooni ümbertöötamisega võrreldes teiste lastega. Nad võivad teha ebaharilikke liigutusi, vehkida kätega, joosta ringiratast ja vaadata asju oma silmanurgast, seada vedureid suure täpsusega ritta, olla kiindunud tiigritesse ja lihtsalt olla lapsed nagu lapsed ikka, kes istuks tundide viisi arvutis ja harrastaks kasvõi prinditud väljalõigatud autodega pörandal mängida ja võidu jooksmist. Nad võivad olla ülitundlikud teatud helide, puudutuste, lõhnade, häälte jm suhtes. Imestada pole midagi kui nad poevad diivani taha või jooksevad teise tuppa, kui mikser tööle panna või tolmuimejaga pörandaid puhastada. Kuid vabalt võib saabuda aeg, kui nad ise võtavad tolmuimeja kätte ja tõmbavad vaiba puhtaks, et nad ei peaks jalga-dega puutama midagi neile ebameeldivat või ühe märja tilga pärast peavad igal juhul uue särgi selga saama ning ei soovi toas sokke jalga panna kõige külmemalgi aastaajal.

Paljudel autistidel ongi need nn sensoorsed probleemid. Need tihtilugu kajastuvad ka söömisel ja joomisel. Nad eelistavad seda, mis on pehme, kerge ja jäävad tihtilugu kindlaks teatud brandile. Tihtipeale nuusutavad enne söömist/joomist, et kindlaks teha toidu „õigus“ või värskus. Siin tuleb ka mängu kutseterapeudi tähtsus, kes muidugi nii paljuski muuski on ainult kasuks. Autiste juba maitsetega lollitada ei saa, muidugi ka palju muuga.

Mul võib kõõgilaul olla suur kandik erinevat head-paremat, millele iga teine „normilaps“ momentaalselt hambad külge paneks, kuid paraku pole see nii paljude autistidega. Uute jookide/toitude tutvustamine läheb enamjaolt allamäge.

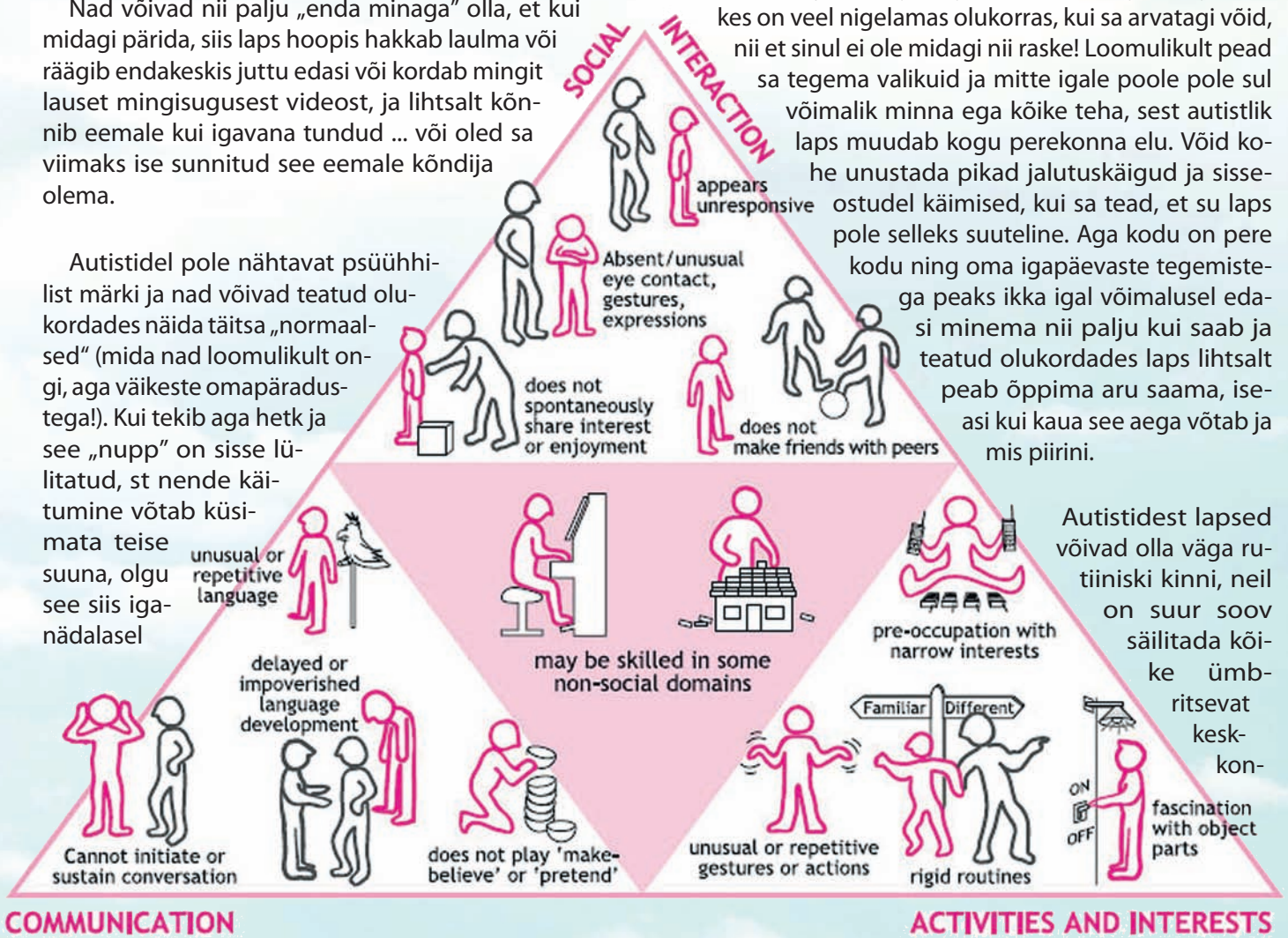
Ühest artiklist Internetis lugesin, kui üks mees kirjeldas oma autistliku last, et ta lihtsalt ei saa aru, miks seda tegema ei pea või mis asi see on, mida ta tegema ei pea. Täpisealt! Miks ma ei tohi teist heast peast tõugata kui ta mulle ette jääb, isegi kui too saab haiget? Miks ma ei tohiks mahla sõela sisse valada? Miks peab enne tee ületamist ootama, et auto mööduks?

Nad võivad nii palju „enda minaga“ olla, et kui midagi pärida, siis laps hoopis hakkab laulma või räägib endakeskis juttu edasi või kordab mingit lauset mingisugusest videost, ja lihtsalt kõnib eemale kui igavana tundud ... või oled sa viimaks ise sunnitud see eemale kõndija olema.

Autistidel pole nähtavat psüühilist märki ja nad võivad teatud olukordades näida täitsa „normaalseid“ (mida nad loomulikult ongi, aga väikeste omapäradustega!). Kui tekib aga hetk ja see „nupp“ on sisse lülitatud, st nende käitumine võtab küsimata teise suuna, olgu see siis iganädalasel

poeskäigul, õues jalutades, mänguväljakul, reisis, kus iganes, siis see laps on pigem pealtnägija silmis üks ulakas ja hellitatud põnn. Seetõttu võivad autistide vanemad tunda, et täiesti võõrad isikud seavad nende lastekasvatamisoskused küsimärgi alla ja neid kiputakse näpunäidetega üle külvama. Korralik ignorantsus või ühiskonna mõistmatus? Ära muretse, tuleb aeg, mil sa enam end nendes olukordades kentsakalt ei tunne vaid oled oma lapse üle uhke, kõrvaltvaatajale vaid armsalt naeratades.

Teadagi muutub su elu, kui saad lapsevanemaks. Kui su elu muutub veelgi totaalsemalt, kui saad teada, et su laps on erivajadustega. Aga alati on kusagil keegi laps, kes on veel nigelamas olukorras, kui sa arvatagi võid, nii et sinul ei ole midagi nii raske! Loomulikult pead sa tegema valikuid ja mitte igale poole pole sul võimalik minna ega kõike teha, sest autistlik laps muudab kogu perekonna elu. Võid kohe unustada pikad jalutuskäigud ja sisseostudel käimised, kui sa tead, et su laps pole selleks suuteline. Aga kodu on pere kodu ning oma igapäevaste tegemistega peaks ikka igal võimalusel edasi minema nii palju kui saab ja teatud olukordades laps lihtsalt peab õppima aru saama, isegi kui kaua see aega võtab ja mis piirini.

Autistidest lapsed võivad olla väga rutiiniski kinni, neil on suur soov säilitada kõike ümbritsevat keskkon-

da samana. Näiteks kui magama sättimise ajaks paneme magamistoas laualambi põlema ja kui ühel õhtul juhtus nii, et pirn läks katki ja mul polnud köögikapis tagavara, ega olnud ka võimalik kellegil minna poodi uut ostma, siis sattus mu poja suurde segadusse, ega osanudki alguses magama heita. Saabus hüsteeria, sest toimus midagi, mis ei tohtinud sellel ajal toimuda.

See, et autistidest laste kõne ei arene või hilineb, on normaalne nähe. Neil võib esineda omapärast keelekasutust või tihtilugu on nad täitsa „oma keele“ loojateks. Lapsevanem õpib seda aastate jooksul mingil määral mõistma, kuid see keel võib vabalt ka kaduda.

Samuti võivad autistidest lapsed harrastada kajakõnet, korrates ühte ja sama, nagu väikesed papagoide. Nad võivad korrutada midagi videodest, filmidest jne nähtut-kuuldu. Juhtub ka, et nad kasutavad neid lauseid või väljendeid eluliselt õigetes kontekstides, kuid samas ei pruugi nad neid väljendeid ja olukordi üldse kokku viia sõnade tähendust mõista. Nad võivad oma mällu sisestada pikki kõnesid ja neid kas osaliselt või tervenisti korrutada, ise tähendust mõistmata.

Niisiis, autistidel võivad tekkida raskused kõnest arusaamises, kuidas keelt kasutada ja ühtlasi enda väljendamisel. Nad ei pruugi eakohaselt rääkida, kõnet mõista või üldse kõnelda. Samas võib nende kõne ühel päeval lihtsalt iseenesest arenema hakata. Kas on mõtet siis ühegi lootusekiireta olla?

Tihtilugu võivad nad rääkimise asemel hoopis sind selle asja poole tirida, mida nad tahavad. Näiteks kui nad panevad sinu käe uksele peale, tähendab, et nad tahavad ukse lahti teha. Nad võivad kasutada vaid paari sõna või vaatavad teatud asja ja eeldavad, et mõistad, mida nad sellest tahavad.

Ajapikku saab lapsevanem – ema just kiiremini, kui ta lapsega rohkem koos viibib – temast enamjaolt teatud viisil aru. Kehakeelgi annab märguandeid! Kuid sellel, et nende kõne pole arenenud nagu peaks ja nad ei

suuda osast või kõigest aru saada, on küllaltki kurvad tagajärjed: nad saavad tusaseks, võivad palju nutta, kriisata ja märatseda; võivad hakkata lööma, asju loopima ja võivad isegi endale vigaga teha. Või lihtsalt TAHAVAD (!!!) hetke omaette olla. Kui laps laseb, saab teda süles kiigutada ja paitada, et ta maha rahuneks. Ja kui sa neist aru ei saa, siis ega nad kuidagi paremini ei oska sõnumit sunniti tuua ega sina lapsele midagi selgeks teha. Sa lihtsalt näed neid vaatamas, aga nende suu tahaks niisama lihtsalt juttu puhuda ... sa näed seda appihüüdu, mis ta silmades peitub – seda suurt tahet midagi öelda. Neela oma nutuklomp ...

Paha pole enda vestlemisoskused üle vaadata. Sõnumi peab kuidagi paremini välja tooma. Kes ütles, et pidev katsetamine ei kanna vilju? „Iga asi omal ajal“ on vast kõige õigem vastus seda puhku. Kuid autistidele pole eriti tark tegu näiteks selgeks teha, et mul on kõht nii tühi, et võiks lausa hobuse ära süüa, sest suure tõenäosusega hakkab laps hoopis hobust otsima.

Hea on ise rahulik olla ja miks mitte kajastada seda oma rääkimiseski. Ma olen alati selle poolt, et asetada end lapse silmade tasemele, kui midagi olulist vaja edasi anda. Võitjad on selgelt ja lihtsalt kõnelemine ja miks peaks autistiga alati grammatiliselt õigelt kõnetama, ei, parem sedasi, kuidas laps aru saab. Pluss juurde lisada mõned muud kõnevormid. Kui tegemist on mitmekeelse perega, siis miks mitte kasutada mitut keelt ühes lauses! Logopeed ma pole, aga paberitega logopeed pole mulle seda ka keelanud. Ja rohketele näoilmetele pühendumine ei tee kellegile liiga.

Suureks abiks võivad olla visuaalsed abivahendid. Autistid on suutelised visuaalset informatsiooni paremini omastama kui neid, mis on kuulmismisvormis. Neid on mitmeid erinevaid sorte. Näiteks „nüüd – pärast“ sildid, valiktahvlid, visuaalsed plaanid, kalendrid jmt. Sotsiaalsete lugude koostamine on võrratult vahva töö, see võib

neid nii palju aidata, aga peab teadma, kuidas neid kokku panna ja kasutada, muidu pole neist mingit tolku. Sotsiaalne lugu on lühike positiivne jutt, mis kirjeldab seda, mis juhtub teatud olukorras ja mida inimesed teevad ja miks nad seda teevad. Näiteks olen koostanud taolise loo enne reisimist ja see algas reisimise päeval ärkamisega ja lõppes sihtpunktis. Kui sinna sisse lisada, et küllaste loomaaeda, siis on parem oma lubadust pidada, kuna seda lihtsalt ei unustata ära! Muidugi lisasin juurde suurel hulgal pilte, mis aitaks sõnumil paremini kohale jõuda.

Nagu öeldakse, et loe ridade vahelt, et tõelist tähendust raamatust kätte saada, siis kõnega on samuti – vaata selle teisele poolele.

Autistidest lapsi ei tohiks hetkekski alahinnata, sest ühel päeval võivad nad üllatada. Kõik pole nii negatiivne kui lugejale tunduda võib. Neis on hulgaliselt eluterveid omadusi. Nad on ikkagi lapsed! Kui teismeline, kes on „normilaps“, muudkui mossitab ja turtsub, millal aina heaks arvab, siis autist ei pruugi seda kordagi teha, vaid tema nägu särab enamuse ajast. *MašaAllah!*

Kui nad pole kunagi varem pluusenööpe kinni osanud panna ja nüüd sa näpistad end, kas ma ikka näen seda mida ma näen??? ... ja õnnepisar leiab tee põsele. Kui laps sööb ja joob ligi viis aastat juba ühte ja sama kümne näpu või vähema peal loetavat ja nüüd järsku võtab ta taldrikult suitsuvorstilõigu ja asetab selle oma põsele ning nii väga ettevaatlikult proovib seda limpsida, kasvõi ainus kord ... Kui rohketest tigidustest saavad naeratused ning lallutustest sõnad ja nendest laused ja lausetest ehk jutud ... Kui kritseldustest moodustuvad numbrid ja tähed ja lugemine saabki üks päev selgeks ... Miks mitte?

MašaAllah! ... siis see on minu magusast magusam mesi! Või kui mesi nüüd just, kui teatatakse: „Mama, be quiet!“ aga ... !

Me peame astuma nende „maailma“ ja suutma kokku panna need mõistatuslikud pusletükid, mis aitavad meil nendeni jõuda. Mul on tunne, et lapsele on see veelgi raskem ... küll ma sellele kah kunagi vastuse saan! *InšaAllah.*

Nad ei ole katki, et peaksime neid „plaasterdama“! Peaksime hoopis välja tooma lapse positiivsed omadused ja jooned ning arendame teda nende kaudu. Neil on võimalus olla osa sellest maailmast. Neil on tulevik. *InšaAllah.* Allahi abiga ületatakse raskused ja suudetakse seda teha samuti erivajadusega lapsega. Tuleb leida lihtsalt iseeneses see jõud ja jaks ning näha päikesekiirt ka kõige sombusemas päevas.

Minu mõistmised, vaated ja elukool ei pruugi kokku minna paljude autistlike laste ja nende vanemate omadega, sest iga erivajadustega laps on erinev ja iga vanem mõistab ja tajub seda teistsuguselt. Ja kusagil teadmisteavarustes on veel tohutult ainet autismi kohta. Selle teksti koostamiseks sorisin oma kogemuste pagasis ja tunnetes ning motivatsiooni sain loomulikult nõndasama oma pojast, minu kangelasest! Martine Ivesi ja Nell Munro raamat „Caring for a Child with Autism“ laenas mulle paar lõiku ja muu autismist loetu aitas teksti kokku klapitada.

Minevik oli minevik, kui tegid vigu, õpi neist. Olevik on täna, anna endast parim. Tulevik on tundmatu, jäta see Allahi hoolde.

LOODUSLIK RAYI

Tõlkinud ja koostanud: Khadija

GREIP

Greibi ladinakeelne nimetus on *Citrus paradisi*. Paljud, kes vilja esimest korda proovivad, ei leia paradisiaga aga mingit seost. Põhjus on selles, et greip maitseb söömisel ühtaegu hapuna, magusana ja mõrkjana. Välimuselt on viljad ümarad, sileda pinnaga, nende kooreosa värvus varieerub kollasest punaseni. Ostjad eelistavad nüüdisajal rohkem punase koorega nn verigreipe, millel on ka punane viljaliha. Viljad on üpris kogukad, sest greibid kaaluvad 200-600 g ja nende läbimõõt küünib 10-15 cm. Greip on paksu koorega vili, sest viljaliha katvatel kihtidele langeb ligikaudu 30-45% üldkaalust. Paks koor kindlustab viljade hea säilivuse, soodsates hoiutingimustes kuni kolm kuud. Greibi koores on rikkalikult eeterlike ölisid. Viimased küll ei lõhna eriti tuntuvalt,

kuid neid kasutab tooraineks parfümeeriatööstus. Koordatud mõruaine lisandina tooni-laadides. Koorte jääkidest valmistatakse kasutatakse tarretajana toiduainetööstuses.

test eraldiab rakendust kutes ja mõrušokojaviljaliha pressitud takse ka pektiini, mida

Greip on noor puuvili, mille kohta ilmuvad esimesed andmed alles 18. sajandi keskpaiku ning mis leidis tee inimeste toidulauale alles 19. sajandi lõpul. Greibi kasulike omaduste üleslugemist võiks alustada tõsiasjast, et see Barbadoose imeks (Barbadoose saarelt pärinevad esimesed kirjalikud andmed greibi kohta) tituleeritud puuvili on tõeline C-vitamiini pomm. Teadupärast on aga C-vitamiin organismi normaalseks tegevuseks ääretult vajalik: lisaks mitmesuguste haigustega võitlemisele, aitab C-vitamiin kaasa infovahetusele organismis ning vabastab keha vabadest radikaalidest. Samuti soodustab C-vitamiin kollageeni teket, mis aitab nahal säilitada elastsust ja nooruslikkust.

Naisterahvaste poolt on greip aga nii palavalt armastatud ennekõike seetõttu, et see puuvili ei sisalda rasvu ning 100 grammi viljaliha annab vaid 30 kilokalorit. Lisaks sellele aitab greip kaasa ainevahetuse kiirendamisele ja rasvade põletamisele.

Kuulus on ka greibidieet, mis sai alguse 1930ndatel ja mida tuntakse ka Hollywoodi dieedi nime all.

Radikaalsuse tõttu pole suur osa toitumisspetsialistide seda dieeti siiski heaks kiitnud, mis muidugi ei tähenda, et kaalulangetamistuhinas kodanikud usinasti 18-päevalisi greibidieete ei peaks.

Mingit võluravimit liigsöömisele ja rasvapolstrile kreebu näol aga loota pole – greip ei asenda siiski trennist saadud kehalist koormust ning ei tee olematuks seda šokolaaditahvli, mille just ära söid. Greip üksnes turgutab organismi, aidates kaasa ebavajalike ainete väljutamisele.

Greibi regulaarne manustamine aitab tugevdada ka veresooni, ennetada ja isegi ravida hamba- ja igemeprobleeme, muuta ilusamaks ja elastsemaks nahka. Lisaks sellele tõstab greibiaroom nii meeste kui ka naiste seksuaalsust, nii et greibilõhnaline aroomiõli võiks magamistoas igaks juhuks varuks olla...

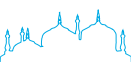
Greipide söömine kasvas eriti võimsalt just möödunud sajandi seitsmekümnendatel aastatel USAs. Põhjus oli selles, et ühekülgne „greibi imedieet“ aitab tusedastel kiiresti kehakaalu langetada. Kui heita pilk kalorsustabelitele, siis näeme, et nimetatud valdkonnas pole kõnealusel viljal tõepoolest erilist edulootust – sajagrammine ports viljaliha annab tarbijale kõigest 34-46 kcal energiat. Nii suur kaloritevahemik on seletatav greibisortide erineva suhkruisaldusega. Greibisõbrad söövadki vilju kõige rohkem toorelt, enne toitvat etinet isu tõstmiseks. Selleks lõigatakse kõigepealt vili risti pooleks ja spetsiaalse noaga eemaldatakse viljaliha paksust koorest.

Koorealused vatjad kihid peidavad ka mõningaid maitseootamusi. Kõige rohkem on mõruainet naringeeni koorealuses valkjajas kihis. Viljaliha ja mahl on sõltuvalt greibi sordist kas rohkem või vähem mõrkjad. Tõsi viimasel ajal on aretatud ka

täiesti mõruvabasid sorte. Mõru maitse maskeerimiseks lisavad

greibi sööjad viljaliha kas suhkrut, mett, kaneeli, konjakit, rummi või muud suupärast. Paljudes lõunapoolsetes riikides süüakse toorest greipi aga soolaga. Teada tasub sedagi, et inimese maitsemisemeel kohaneb suhteliselt kiiresti ja nii on tuntavalt mõrkjas maitse vaid esimestel suutäitel. Greibi viljalihas ongi kõige rohkem loomulikult vett, sõltuvalt viljadest on veesisaldus 85-90%. Rikkalik veesisaldus on edu tagatis mahla valmistamisel. Lisaks veele on viljades rohkesti ka süsivesikuid (peamiselt glükoos, fruktoos ja sahharoos) ja orgaanilisi happeid, eriti just sidrunhapet. Valke on viljalihas minimaalselt, rasvahulk on aga pea olematu. Nagu teistelgi tsitrustel, nii on ka greibi viljalihas märkimisväärselt vees lahustuvaid kiudaineid. Verigreipides on tavalistega võrreldes rohkem karotenoide, millest inimorganism ise sünteesib vitamiini A. Vesilahustuvatest vitamiinidest tasub märkimist greibi soodsat foolhappe sisaldust ja keskpärast vitamiini C hulka.

Greipide söömine tõstab söögiisu ja ergutab seedenäärmete talitlust. Kosutusravis soovitatakse nende tarbimist pärast raskeid haigusi või operatsiooni-

järgsel taastusperioodil. Teatud juhtudel on greibimahlast ja viljalihast, kui naatriumi/kaaliumi suhte korrastajast organismis, abi ka kõrge vererõhu korral. Greibi koort, täpsemalt küll selles leiduvaid eeterlikke õlisid kasutatakse sarvestunud nahapaksendite pehmemdamiseks ning liigrasuse naha hoolduses. Kosmeetikud hindavad ka greibimahla ja viljalihaga pleegitavat toimet naha pigmentilaikudele, näiteks tedretähnidele.

Greibisordid erinevad üksteisest nii maitse, värvi, suuruse kui ka seemnete arvu ja koore paksuse poolest. Enim levinud on valge, roosa ja punane

greip. Vilja mõrkjas maitse on aga paljudele võõras või lausa vastuvõetamatu. Siiski ei tasuks neil, kellele esmaproovimisel greip oma hapususe või kibedusega teab mis maitseelamusi ei pakkunud, sellest tervisepommist loobuda – ebameeldivat maitset saab peita, kui greibi viljalihale pisut suhkrut peale raputada. See ei hävita tsitruselise kasulikke omadusi, ent muudab maitse magusamaks.

Parimate tulemuste saavutamiseks soovitatakse einestada pool greipi enne hommikusööki, sest nii lükkad oma organismi - sh ka seedeelundkonna - kõige paremini käima ja saad vitamiiniportsu juba hommikul kätte.

Greip on vastunäidustatud mõnede ravimite tarvitamisel, samuti mao- ja kaksteistsõrmikhaavandite, mao kõrg happelisuse, entriidi ja kolliidi puhul.

GREIBI MARMELAAD

8 greipi, kooritud ja fileeritud
2 spl peeneks hakitud ingverit
500 g želeerivat suhkrut (2:1)

Greibid ja ingver suures potis segada ning saumikseriga püreestada, seejärel lisada suhkur ning kuumuta pidevalt segades keemiseni. Umbes 3 minutit tugevalt keeda lasta, seejärel edasi segades. Eemalda pott tulelt. Valmista ette klaasid, steriliseerides neid kuumas, keenud vees. Samuti kaaned. Vala marmelaad purkidesse ning sule koheselt.

Allikas: Urmas Kokasaar – „Terviseleht“, Maarja Paalits – www.femme.ee, www.chefkoch.de

Kas teie teate, mis on *Solanum tuberosum*? Ometigi on see teie toidulaua teiseks leivaks - sööte seda keedetult, praetult, friteeritult, ahjus või hoopis tuhas küpsetatult. Just tuhas! See lapsepõlve lemmik, eksootika ja maitsvaim igava sügiskorje ajal. Ahaa! Ära arvasid, tegemist on kartuliga. Mitte ainult paljalt kõhtu täite, vaid ka raviomadustega.

ELU EESMÄRK - PARADIIS

Tõlkinud: Amina Irimaalt

Autor: šeikh Muhammad As-Saalih Al-Uthaimiin (rahimahu Allah)

TAWBA EHK PATUKAHETSUS

• Patukahetsus on Allahile sõnakuulmatusest sõnakuulelikkusele pöördumine.

• Allah armastab patukahetsust. (2:222)

• Patukahetsus on kohustuslik igale usklikule: „**Oo teie, kes te usutue, kahetsege siiralt Allahi ees patu!**” (66:8)

• Patukahetsus on üheks edu saavutamise viisiks. „**Oo usklikud, pöörduge kõik koos patukahetsuses Allahi poole, et teid võiks saata edu.**” (24:31) Kordaminek on millegi otsitava leidmine ja põgenetava eest pääsemine.

• Allah andestab patud mis tahes suuruses ja koguses, kui seda siiralt kahetseda. „**Ütle: „Oo Mu sulased, kes te olete iseendi vastu patustanud, ärge heitke meelt Allahi armulikkuse osas. Tõepoolest, Allah andestab kõik patud. Tõepoolest, see on Tema, kes on Andestaja, Armuline.**”” (39:53)

• Ära heida meelt, kui sul on patukoorem hingel. Patukahetsemise aeg saab otsa alles siis, kui päev algab läänest. Prohvet Muhammad (صلى الله عليه وسلم) on öelnud: „Allah sirutab öösel Oma Käe välja, et andestada päevasel ajal patustanud kahetsejale ja päevasel ajal, et andestada öisel ajal patustanud kahetsejale, kuni päevani, mil lal päike tõuseb läänest.” [Muslim]

• Allah on andestanud arvukatele pattu kahetsevatele inimestele nende rohkearvulistest üleastumised.

Tõelisel patukahetsusel on viis tingimust:

1. Kahetsuse siirus: Kahetseja teeb seda ainult Allahi nimel, otsib Temalt autasu ja pääsu Tema karistusest.

2. Süümepiinad toimepandud patu pärast: Kahetseja on oma teost löödud ja soovib, et ta ei oleks seda kunagi ette võtnud.

3. Patustamise otsekohene lõpetamine: Kui patustaja tegi midagi Allahi seaduse vastu, siis peaks ta selle otsekohe lõpetma ja kui patustaja jättis midagi Allahi seaduse kohaselt tegemata, siis peaks ta selle kohe täide viima. Kui patustaja patustas kellegi inimese vastu, siis peaks ta andestust paluma ja kui ta on midagi võtnud, mis pole tema oma, selle ka otsekohe tagastama.

4. Meelekindlus: mitte enam naasta selle patu juurde.

5. Patukahetsus ei tohiks ilmuda seetõttu, et aeg on otsas (st patustaja sureb või päike tõuseb läänest): Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Allah andestab kahetsejale, kes kahetseb enne, kui päike tõuseb läänest.” [Muslim]

Allikas: <http://abdurrahman.org/character/repentanceuthaimeen.html>

SURMAST

Allikas: "The Jurisprudence of Funerals in Islam"

Tõlkinud: Aisha

30) SURILINA JA HAUA VÕIB ENNE SURMA ETTE VALMISTADA

Bukhari puudutab seda teemat oma peatükis nimega „Need, kes valmistasid oma surilina ette Prohveti (صلى الله عليه وسلم) eluajal, ilma et too oleks selle vastu olnud“. Sahl (رضي الله عنه) on edastanud, et üks naine tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde kangastel kootud riidetükiga, mis oli kahest otsast ömmeldud. Sahl (رضي الله عنه) küsis: „Kas teate, mis riie see oli?“ Talle vastati: „See oli kuub.“ Ta ütles: „Jah.“ Naine ütles: „Ma kodusin selle omaenese kätega sulle kandmiseks. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) võttis selle vastu, kuna tal oli seda vaja. Ta keeras selle ümber oma kere, nii et see kattis ta alakeha, ja tuli meie juurde. Ühele mehele meeldis see ja ta ütles, et see on väga ilus riie. Kas sa ei annaks seda mulle kandmiseks? Inimesed ütlesid talle: „Mis sulle meeldis? Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kannab seda, sest tal on seda tarvis. Sina aga palud tal selle endale anda, kui tead, et ta ei ütle midagi.“ Mees kaitses ennast, öeldes: „Jumala nimel, ma ei palunud seda temalt kandmiseks, vaid et sellest saaks mu surilina.“ Sahl ütles: „Ja sellest sai ta surilina.“

31) SURMA IGATSEMINE KAHES PÜHAS MOŠEES

Surma igatsemine kahes pühas mošees – st Meka Haram mošees või Prohveti (صلى الله عليه وسلم) mošees Mediinas – on eelistatav. Bukhari on Hafsa (رضي الله عنها) kaudu edastanud, et Omar (رضي الله عنه) ütles: „Oo Jumal, anna mulle märtrisurm Sinu eest ja luba mul Oma Prohveti (صلى الله عليه وسلم) linnas surra.“ Seepeale küsis Hafsa (رضي الله عنها) temalt: „Miks sa midagi sellist soovid?“ ja ta vastas: „Jumal vastab mul palvele, kui Ta soovib.“

Tabarani on Jabirilt (رضي الله عنه) edastanud, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kes sureb ühes kahest pühast mošeest, tõstetakse Viimsel Päeval rahu üles.“

32) ÄKKSURM

Abu Dawud on Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslaselt Ubayd ibn Khalid Al-Sulamilt (رضي الله عنه) edastanud, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Äkksurma suhtes hoolimatu olemine on ränk ebaõnn.“ See on tuletatud ja edastatud Abdullah ibn Masudilt, Anas ibn Malikilt, Abud Hurairalt ja Aishalt (رضي الله عنهم).

33) LAPSE KAOTANU TASU

Bukhari on Anasilt (رضي الله عنه) edastanud, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Selle moslemi, kes on kaotanud kolm last, enne kui nood puberteediikka jõuavad, viib Jumal nendele halastamise tulemusena Paradiisi.“ Bukhari ja Muslim on Abu Said Al-Khudriilt (رضي الله عنه) edastanud, et üks naine ütles Prohvetile (صلى الله عليه وسلم): „Määra meie jaoks päev!“

Ta andis neile nõu, lausudes: „Kui mosleminaise kolm last surevad, siis kaitsevad nad teda Viimsel Päeval Põrgutule eest.“ Üks naine küsis temalt: „Aga kui kaks ta lastest surevad?“ Ta vastas: „Sama juhtub ka siis, kui kaks ta lastest surevad.“

34) MOSLEMITE ELUIGA

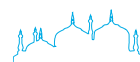
Tirmidhi on Abu Hurairalt (رضي الله عنه) edastanud, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Selle rah-

va eluiga on 60 kuni 70 aastat; vähesed moslemid elavad kauem.”

35) SURM KUI PUHKUS

Bukhari ja Muslim on Abu Qatadalt (رضي الله عنه) edastanud, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) möödus matusest ja ütles: „Ta on nüüd rahus ja inimeste eest

kaitstud, nagu ka inimesed on tema eest kaitstud.“ Nad küsisid: „Oo Jumala Sõnumitooja, kes on rahus ja kellest ollakse rahus?“ Ta vastas: „Usklik saab läbi oma surma siinse elu kannatustest vabaks, samas kui öela mehe surma puhul vabanevad teised inimesed, maad, puud ja loomad tema halbadest tegudest.“

Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest

Tõlkinud: Khadija

Allikas: <http://www.haqislam.org/the-boy-who-tried-to-escape-death-ch6/>

KUUES OSA

Ahmad tundis end puhtana. Selline õnnetunne on ületamatu ja sellist õnnetunnet on võimalik tunda vaid siis, kui ollakse teinud midagi Allahi heaks, olles kindlalt õigel teel. Ahmad kõndis tänaval ning kuulas lindude lõõritamist, ülistamaks Allahit just Tema le parimal viisil.

Järsku ilmus Mo ootamatult nurga tagant.

„Ahmad! Tore sind jälle näha!“ hõikas Mo.

Ahmad naeratas.

„Kuhu sa lähed?“ küsis Mo.

„Ehm... ma. Ausalt öeldes, Mo, ma lähen mošeesse.“

„Mida!!! Hulluk soled läinud? Sinna?“

„Kuula, Mo. Sa ei saa sellest enne aru, kui oled oma silmad avanud.“

„Ja sinu silmad on lahti?“

„Ma vähemalt püüan.“

„Häh! Sa võid veeta oma elu igavuses, Ahmad, kuid lõppkokkuvõttes ühel päeval olen ma samuti sinuga Taevas ja siis kahetsed sina, et ei nautinud nüüd oma elu.“

„Mo, oled sa üldse kindel, et sisened Paradiisi?“

„Jah, olen. Allah ja Ta Prohvet ütlesid nii.“

„See pole just parim aeg hadithi interpreteerima hakata, Mo. Igatahes, kas arvad tõesti, et paradisielanikud hakkavad kahetsema, et ei teinud pattu? Tegelikult on hoopis vastupidi.“

„Ma ei suuda uskuda, et sulle, Ahmad, on tehtud ajaloputus. Ent ma tean, kuidas su meelt muuta...“ Ahmad naeratas Mole ja jooksis kiiresti minema. Ta suundus edasi mošee poole.

Mošee uksele jõudes tõusid tal ihukarvad püsti.

„... siin see on...“ ütles Ahmad endale, avas mošee ukse ja sisenes.

Mošee oli tühi ja väga vaikne. Ahmad suundus mošee nurka, suunaga Kaaba poole.

„Oo Allah, andesta mulle! Ma kardan Sind nüüd. Olen teinud nii palju asju, mida Sa vihkad, siiski ei võtnud Sa minult hinge...”

Tervelt kaks tundi nuttis Ahmad ja rääkis Allahiga. Pisarad voolasid ta näolt alla. Tegelikult nuttis ta nõnda ohtralt, et tema istumise all olev vaip oli pisaratest lausa märg.

Aeg möödus. Äkki sisenes kohalik šeik ruumi ja märkas Ahmadi. Ta seisatas hetke, kuulates Ahmadi *dua*ad. Ta oli sellest nii liigutatud, et silmi ilmusid pisarad. Ta lähenes vaikselt Ahmadile, et teda lohutada. Ahmad võpatas kergelt.

„Oh, šeik... ma.. ma palun vabandust, et...” ütles Ahmad piinlikustundega, kuid enne kui ta suutis lause lõpetada, lausus šeik naeratades: „Ahmad, kõik on korras. Ma näen, et sul on piinlik, aga see on hea. Parem piinlikustunne, kui olla üleolev.”

„Su isa ja ema oleksid tõesti sinu üle uhked. Kuid kõige tähtsam ja parim on see, et end ise täielikult Allahi tahtele allutaksid,” jätkas šeik.

„Ma vihastasin oma vanemaid, šeik. Kuidas saaksin neid õnnelikuks teha?” küsis Ahmad.

„Sa juba tegid nad õnnelikuks ... kui nad sind nüüd näeksid. Su isa on sinu üle kindlasti väga uhke.”

„Ma mõtlesin rohkem, et tahaks neile midagi head anda ... nagu kinkida.”

„Hmm, sa võiksid oma emale kas lilli või šokolaadi kinkida ja isale parfüümi ehk?”

Ahmad naeratas ja ütles: „Suurepärane idee! Seda ma teengi.”

„Võta!” ütles šeik, ulatades Ahmadile kaks tükki paberit ja pliiatsi.

„Kirjuta mõlemile vanemale pisike sõnum ja pane kingituse juurde,” ütles šeik.

Ahmad kirjutas paberitele nii ema kui ka isa jaoks pisikese sõnumi.

„*Žazak Allahu khairan ya šeikh!* Ma ei jõua oodata, kuni koju saan ja vanemate naeratust näen!” lausus Ahmad vaibalt tõustes õhinal.

„*Baarak Allahu fik ya Ahmad!* Ma ei jõua ära oodata, kuni saabub iša palve, et sind ja su isa siin näha, *inšaAllah,*” vastas šeik naeratades.

„Sa näed meid mõlemaid siin, *inšaAllah!*” vastas Ahmad. Ta embas šeiki tugevalt ja alustas teekonda kohalikku poodi.

Ahmadil läks veidi aega vanematele kingituste valimisega, mille oma raha eest neile osta soovis. Ta ostis ühe parfüümi isale ja karbikese maitsvaid šokolaadikomme emale. Pärast kingituste ostmist pistis ta pisikesed sõnumid juurde ja alustas õnnistatud teekonda kodu poole.

Kell tiksus... Ükski inimene ega džinn maa peal ei aimanud, et Allah oli just sel hetkel käskinud Surmailgil võtta mõningate inimeste hinged endaga, kaa- sa arvatud Ahmadi oma...!

Ahmad alustas oma teekonda, pidevalt Allahilt andestust otsides. Mo, poolpaljas tüdruk embuses, märkas eemalt Ahmadi, manas näole irve ja suundus tema poole, mõtteis jälk patune plaan. Samas kavatses vanem jumalakartlik naisterahvas teed ületada. Ahmad astus samuti tee. Mo tormas ruttu ke- set teed ja hõikas Ahmadi poole: „Jou Ahmad, vaata, millise tibi ma sulle leidsin! Ta võib koheselt sinu omaks saada!”

„Oh ei! Oo Allah, aita mind!” ütles Ahmad endami- si ja püüdis pilku maas hoida, teades, et tema nõrgaks kohaks on naised.

Jumalakartlik vanem moslemine hakas teed ületama. Ja just siis valmistus surm igast oma män- guks ...

Jätkub!

Dr. A.B. Philips

Jeesuse tõeline sõnum

Tõlkinud: Aisha

MOSLEM, MITTE MUHAMEEDLANE

Kuna Jeesuse, nagu ka kõigi varasemate prohvetite usk, oli täielik Jumalale allumine, mida araabia keeles nimetatakse *islaam*, siis peaks ka Jeesuse järgijaid nimetama Jumalale allujateks, mida araabia keeles nimetatakse *muslimid*.

Islamis peetakse palvet ülimalt Jumala teenimise viisiks. Prohvet Muhammed on öelnud: „*Palumine on Jumala teenimine.*“ Sellest tulenevalt keelduvad moslemid, et neid nimetatakse muhameedlasteks, nagu Kristuse järgijaid nimetatakse kristlasteks ja Buddha järgijaid budistideks. Kristlased kummardavad Kristust ja budistid Buddha; kui moslemeid nimetada muhameedlasteks, siis nad justkui kummardaksid Muhammedit, mis aga pole tõsi. Koraan õpetab meile, et Jumal on nimetanud kõiki oma truusi kummardajaid *muslimiteks*, mis on araabia keeles tegijanimi verbist *aslama*, mis tähendab end Jumalale allutama ja läbi selle rahu leidma. Seega oleks sõna „moslem“ otsene tõlge „end Jumala tahte allutaja“.

Koraanis on kirjas: „... Tema (st Jumal) nimetas teid moslemiteks (Jumala tahte allujateks) nii varem (st eelnevates sõnumites) kui ka nüüd (st Koraanis) ...“ (22:78) Ka Jeesuse õpetuse mõte seisnes selles, et peaksime kummardama vaid Jumalat. Jumalat ei tohi kummardada mitte mingil viisil läbi Tema loomingut; Tema kujutist ei tohi maalida, joonistada ega kuhugi sisse tahuda või raiuda, sest Ta on täiesti väljaspool inimese kujutlusvõimet.

JUMALA KUJUTAMINE

Jeesus ei lubanud paganlikku kommet Jumalat kujutada. Ta kinnitas Tooras mainitud keeldu: „*Sa ei tohi enesele teha kuju ega mingisugust pilti sellest, mis on ülal taevas, ega sellest, mis on all maa peal, ega sellest, mis on maa all vees!*“ (2Mo.20:4)

Sellest tulenevalt olid varased kristlikud õpetlased väga tugevalt religioosete kujutiste ehk ikoonide¹ vastu.

1 8. ja 9. sajandil vaieldi Bütsantsi impeeriumis selle üle, kas religioosete kujutisi (ikoonide) tohib Jumala kummardamiseks kaasata või mitte. Ikonoklastid (ikoonide vastased) vaidlesid ikoonide kummardamisele vastu päris mitmel põhjustel, nende hulgas näiteks Vana Testamendi kujutiste keeld kümnes käsus (2Mo.20:4) ja ebajumalakummardamine. Ikonikumardamise pooldajad kinnitasid, et ikoonidel on vaid sümboolne väärtus ja loodud oma väärikus.

Varakristlikus kirikus oldi väga Kristuse ja pühakute portreede tegemise ja kummardamise vastu. Vastuseisust hoolimata muutus ikoonide kasutus siiski järjest populaarsemaks, seda eriti just Rooma impeeriumi idaproovintssides. 6. sajandi lõpuks ja 7. sajandil said ikoonid ametlikult toetatud kultuse osaks ja nende juurde käis tihti ebausk sellest, et nad on elavad. Taolisele tavale oldi eriti vastu just Väike-Aasias. 726. aastal teatas Bütsantsi keiser Leo III ametlikult, et on ikoonide vastu ja 730. aastaks oli nende kasutus ametlikult keelatud. See omakorda viis ikoonide kummardajate tagakiusamiseni, mis sai eriti laiaulatuslikuks Leo järglase Constantinus V (741-775) ajal. Kuid 787. aastal kutsus keisrinna Irene kokku 7. Nicea kirikukogu, kus ikonoklastid hukka mõisteti ja ikoonide kasutus taas lubati. Ikonoklastid saavutasid võimu uuesti Leo V valitsusaja alguses 814. aastal ja ikoonide kasutus keelustati uuesti 815. aasta kirikukogus. Teine ikonoklasti periood

Aja möödudes aga Kreeka ja Rooma kultuuris levinud pilditegemine ja Jumala inimkujul kujutamine võitsid. Jumala kujutamise keeld on aga otseselt seotud sellega, et usk ei taanduks Jumala kummardamiselt Tema loomingu kummardamisele. Kui inimene juba võtab kätte ja teeb Jumalast sellise pildi, nagu ta arvab Jumala olevat, siis tegelikkuses tõstab ta Jumala Tolle loomingu ühele tasemele ja kujutab Teda kui Tema loomingu, sest inimõistus suudab endale ette kujutada vaid asju, mida ta näinud on, aga Jumalat ei ole võimalik Siinpoelses elus näha.

---

lõppes keiser Theophiluse surmaga 842. aastal. 843. aastal taastas ta lesk ikoonikumardamise. Seda sündmust tähistab ida-õigeusu kirik siiani pühaga. ("The New Encyclopaedia Britannica", köide 6, lk 237)

Kristlased, kes on harjunud Jumalat läbi kujutiste kummardama, küsivad tihti, kuidas on üldse võimalik Jumalat kummardada, ilma Teda ette kujutamata. Jumalat tuleks aga teenida läbi teadmiste Tema omadustest, mis Ta on autentsetes pühakirjades ilmutanud. Näiteks kujutab Jumal end Koraanis kui Halastavaimat, seega peaks Ta kummardaja mõtisklema Jumala halastuse ja õnnistuse üle ja nende eest Jumalale tänulik olema. Ta peaks ka mõtlema, kuidas konkreetselt on Jumal just talle halastanud ja kuidas teda õnnistanud ning teistele olenditele halastama. Samuti räägib Jumal endast kui Andestavast, seega peaksid Tema sulased pöörduma patukahetsuses Tema poole ja mitte lootust kaotama, kui nad patustavad. Nad peaksid ka Jumala andestust väärtustama ja teistele inimestele nende teod andestama.

Pildil: Bütsantsiaegne kirik Süürias.

Lugeja küsib lugeja vastab

Mida tead islami paradiisikirjeldusest? Mis on sinu jaoks Paradiis?

Minu jaoks Paradiis ... seal on palju ilusaid vaipu; inimesed kenades riietes; voolav jõgi, kus on soe vesi; pole muret söögi pärast; ilus aed, kus on palju palme; soe ilm; aasta läbi puhkust; pole kurjust ja inimesed on üksteise vastu head, aitavad üksteist ja on kaastundlikud. See on koht, kus saab elada väga õnnelikku elu, ilma haiguse, valu, kurbuse ja surmata. Islami paradiisikirjeldusest tean, et islami Paradiisis on elu õnnelik, ilma haigusteta, valu ja kurbuse ja surmata, Jumal on meiega rahul ja meil on võimalik elada seal igavesti. Jumal on Koraanis öelnud: „Kuid need, kes usuvad ja teevad häid tegusid, need Me võtame vastu aedadesse (Paradiisi), milles voolavad jõed ja kuhu nad jäävad igaveseks.“

A

Paradiis on elu Teispooluses, igavene õilis elupaik, nagu lausus Allah, meie Looja. Põrgutuli on ümbritsetud igat sorti ihade ja kirgedega, samal ajal kui Paradiis on ümbritsetud igat sorti sallimatute ja soovimatute asjadega, nagu lausus Prohvet Muhammad (صلى الله عليه وسلم). „Siinses elus on Paradiis ja kes sellesse ei sisene, ei suuda astuda pärastelu Paradiisi,“ nagu lausus Ibn Taymiyya (*rahimahu Allah*).

Paradiis on parimaks tasuks, milleni pürgida ja mille jaoks siin maapeal vaeva näha. Praeguses elus tuleb tunda ja maitsta usu magusust, sest kes sooviks siis ära öelda igavestest õnnistustest, võimsas kuningriigis luksuses elamisest, kus pole kurbust, kartust ega väsimust, kus ei tunne külma ega kuuma, kus on kõike, mida hing himutseb ja veel enamgi,

mida süda pole veel tundnud, silm vaadanud ega kõrv kuulnud ... *inšaAllah!*

A

Ma pole piisavalt hea olnud, et sinna pääseda.

R

Paradiis on inimaju jaoks seletamatult ilus, kirjeldamatult kaunis ning enneolematult nauditav koht, kus pole viha, kadedust, vaenu, söimamisi ega armukadedust. Ainult positiivne energia! Headus, siirus, armastus, soojus – nagu emaüsa.

Iga inimese jaoks on Paradiis erinev. Kes loob oma Paradiisi ilmalikus elus, ehitades uhkeid villasid, kauneid aedu ning sisustades toad kauneimate kangaste, värvide ning lõhnadega. Aga milline on see tegelik Paradiis, Allahi Paradiis? Keegi ei tea seda, ei oska seda kirjeldada, sest keegi pole seda näinud. Meil on vaid mõned read Koraanis.

Olen lugenud, et Paradiisil on mitu korrust. Kes millisele korrusele saab, on vaid Allahi otsustada. Kas oleme olnud piisavalt andlikud, kannatlikud, heasüdamlikud enda, laste, abikaasa, sugulaste, looduse ja kogu Allahi loodu vastu. Kas oleme olnud ausad nii oma südames kui ka sõnas. *Allahu alim* – vaid Allah teab! Ma pole kindlasti piisavalt Paradiisi kohta lugenud, seega ei ole pädev. *InšaAllah*, tahan olla parem, kui seda olen praegu. Soovin olla kannatlikum ja tolerantsem, tänulikum ja sallivam ... Vaid Allah

teab, mis on mu saatuseraamatus ja milline mu igavene elupaik. *InšaAllah* loodan hinges, et selleks on Paradiis.

K

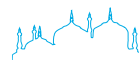
Paradiisi kirjeldusest olen nii mõndagi kuulnud, kuid see kõik jätab mind suhteliselt külmaks. Pigem on Paradiis minu mõtteis ideaalne ühiskond. Selline, milline maa peal ialgi eksteerida ei saa. Kus kõik on moslemid, korrektsed islami järgijad, ainus seadus on islami seadus. Kõik muu, mis Paradiisi kirjeldusest olen kuulnud, on justkui lisaboonuseks selle kõige kõrvale.

Väga meeldib mulle mõte, et Paradiis on justkui mitmetasandiline, et siis igasugused nime poolest moslemid ei ole kõrvuti tõsiselt islamisse pühendunutega. Igaühele ikka vastav tasu oma elatud elu põhjal.

T

Paradiisi välimusest rääkides ei ole see sarnane mitte millelegi, mida me ette kujutada oskame. Näiteks me teame, et Paradiis on ilus, aga me ei suuda seda ilu ette kujutada ja isegi kui meil tekib mingi idee, siis tegelikkus on PALJU parem. Sama on Põrgu kirjeldamisega, tegelikkus on PALJU hullem kui see, mida me oskame ette kujutada. Me teame, et meile ehitatakse paleesid Paradiisi, et me hakka me kandma rohelistest siidist riideid ja kuldehteid. Paradiis on jagatud mitmeks tasemeks. Samamoodi on ka Põrgu jagatud mitmeks tasemeks. Vahe-maa kahe taseme vahel on sama suur kui vahemaa Maa ja Taeva vahel. Kõige õnnelikum on inimene kõige kõrgemal Paradiisi tasemel ja kõige rohkem kannatab inimene kõige madalamal Põrgu tasemel. Paradiisi hiilgust ja vägevust kirjeldavad ka 8 hiiglaslikku Paradiisi väravat, mille ühe värava väravapostide vaheline laius on sama, mis vahemaa Me-ka ja Basra vahel. Need väravad on avatud ka enne Viimse Kohtupäeva saabumist, iga ramadaani ajal. Paradiisi satuvad need inimesed, kes oma prohvetit järgisid/järgivad. Näiteks ka juudid ja kristlased saavad Paradiisi, kui nad järgisid Moosest või Jeesust (rahu olgu nendega), elades tolle prohveti ajastul. Sest ei saanud ju näiteks kristlane järgida Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) elustiili, kuna Muhammed ei olnud veel sündinud ja kristlasel oli võimalik järgida ainult Jeesuse elustiili. Ütleb ka hadith, et Paradiisi

saavad 71 juudi usulahust üks usulahk, 72 kristlaste usulahust üks usulahk ja 73 muslimite usulahust üks usulahk. Ülejäänud lähvad põrgusse. Hetkel meil küll 73 islami usulahku veel ei ole, vaid see number tekib tulevikus. Hetkel on võibolla 10-20 usulahku (kui väga erinevusi hakata otsima ja esile tooma): sunnid, šiiad, koraaniusulised, sufid, Ahmadiyya muslimid (usuvad, et Jeesus jooksid taevasse minemise asemel Indiasse), Islami Rahvus (Nation of Islam; usuvad, et mustanahalised olid esialgne rass Maa peal ja mustanahalised on valgetest inimestest paremad) ja paar väiksemat usulahku. Sunnid ja šiiad jagunevad omakorda koolkondadeks, aga nendevahelised erinevused ei ole suured. Nii et nendest usulahkudest saab Paradiisi ainult üks usulahk. Mina usun, et sunnid, kuna need ei liialda mingi asja suhtes ja järgivad Koraani ja prohveti õpetusi õigesti. Peale selle saavad Paradiisi lapsed ja vaimuhaiged, kuna nende mõtlemisvõime on täiskasvanute mõtleviisist erinev. Ei mõtle ju laps selle üle, kui vanaks elas Mooses, millise käega söi toitu Muhammed (صلى الله عليه وسلم) ja mitu korda peab päevas palvetama. Ta mõtleb mängimisele, toidule ja magamisele, mõtleb ka selle üle, mida näeb, aga mitte asjadesse süübivalt, vaid pealiskaudselt. Sama on vaimuhaigetega. Nende mõttemaailm on meie omast erinev, nad mõtlevad, näevad ja kuulevad meist erineval viisil. Aga kuna nad kõik järgivad Jumala loodusseaduseid (süda pumpab verd, inimene toitub energia saamiseks, energia taastamiseks vajalik magamine, jne) on nad kõik loomult muslimid. Sama moodi nagu ka taimed ja loomad, kellel puudub vaba tahe. Nad/need järgivad kah Jumala seatud reegleid. Seega see on viis Paradiisi saamiseks. Samuti mõistetakse inimese üle kohut selle üle, mida ta teab, mitte selle üle mida ta ei tea. Kui näiteks kõrbes või mäestikus elab üksik mees ja ei oma hariduse või teabe saamis viise, ja ei tea näiteks islamist midagi, või teab ainult halba aga ei saa uurida, kas see halb on tõsi, siis ei saa teda selles süüdistada. Tema saatust, Paradiisi või Põrgut, otsustab Jumal selle üle, mida see mees teab. Näiteks kui mees teab, et inimese tapmine on halb aga ikkagi tapab, siis saab ta patu enda hinge, olenemata tema usust. Kui mees teab, et ta tegi õigesti teise inimese elu päästes, siis saab ta heateo oma hinge, olenemata usust. Kui aga see mees omab ligipääsu info hankimisele, siis tema heateod on kasutatud, kuna tal on võimalik näha islami tõelist palet, aga ta meelega eirab seda. Paradiisi saamisest rääkides, ei satu mitte kõik kohe Paradiisi. Osa peab Põrgus oma pattudest puhtaks

saama. Hadithist lugedes päästab Jumal Põrgust lõpuks ka selle inimese, kelle südames on usku ühte Jumalasse ja Tema prohvetitesse seemnesuurusel hulgal. Siiski ei tohi me nüüd sellepärast patustama hakkama, kuna me ei tea, kui kaua me Põrgus kannatama peame ja peale selle on Põrgus pattudest vabanemine sama palju piina tekitav, kui nende jaoks, kes igaveseks Põrgusse jäävad. Me peame oma elu sihi suunama Paradiisi saamisele ja selle läbi ka oma elukorraldust võimalikult Jumalale meelepäraseks muutma. Parem minna kohe Paradiisi, kui sattuda mingiks ajaks Põrgusse, et pattudest vabaneda. Me ei pea kunagi Paradiisis olles janu, nälga ega midagi muud negatiivset tundma. Isegi mitte igavust. Me võime süüa mida tahes (muidugi ei saa me süüa keelatud asju, kuna soov Paradiisi minna, et seal siis siga süüa ja alkoholist purju jääda, näitab praeguses elus, et me ei ole head muslimid, ja et me ihkame pattu teha). Isegi veini võime tarbida, aga see vein meid purju ei tee. Toidu ja joogi tarbimine aga ei tähenda, et me peame looduse kutsele vastates väljakäiku minema. Paradiisis me ei erita uriini, rooja, nohu ega haisvat higi. Kõik, mis meist eraldub, on vaid healõhnaline aroom. Paradiisis olles ei jää me ka haigeks, ei väsi, ei vanane, ega tunne igavust. Iga järgmine päev saab olema eelmisest huvitavam ja parem. Haigustest rääkides, kui me olime vigased selles elus: ühe käega, mõlemast silmast pimedad või muu ihuveega, siis need vead saavad Paradiisi sattudes meilt eemaldatud. Me oleme Paradiisis 33-aasta vanused ega vanane rohkem. Samuti me ei sure Paradiisis olles. Kui me satume Paradiisi, siis meile antakse meie naine meile kaaslaseks (oletades, et naine Põrgusse ei sattunud). Lisaks me võime valida oma kaaslasi Jumala loodud naiste hulgast, kes on ikka veel neitsid (keda ei džinn ega mees pole puutunud). Mitte keegi ei pea Paradiisis üksi elama.

Oma kaaslastega ja ka teiste Paradiisis olijatega oleme me alati sõbralikes suhetes. Mitte kunagi me ei kakle, ei sõima ega tee üksteisele muud halba. Kuigi me negatiivseid tundeid ei koge, mäletame me siiski ka maist elu ning saame olla õnnelikud selle üle, et sattusime Paradiisi, mitte Põrgusse. Peale selle oleme võimelised olema kontaktis Põrgus olijatega: me saame näha neid piinlemas, kui tahame. Samamoodi on Põrgus olijad kontaktis Paradiisis olijatega: nad paluvad abi, et me Jumalat keelitaks neid kasvõi natukenegi aitama, aga mingit abi nad ei saa. Teades Paradiisis ootavast küllusest, headusest ja ilust, peaksime me Paradiisi sattumiseks valmistuma

juba selles elus. Sest on ju see elu kui test, kui eksami valmistumine. Ja Viimne Kohtupäev on eksam, mille me peame läbima ja mida uuesti enam teha ei saa. Peame oma elu sättima võimalikult Jumalale meelepäraseks: olema head muslimid, harrastama oma igapäeva elus sunnas kirjeldatud eluviisi, palvetama, käima mošees ja olema lahked ja hoolivad kõigi vastu, kaasa arvatud mitte-muslimite vastu. Sest olgugi hetkel nad ei usu sama asju, mida meie usume, ei tähenda see seda, et nad tulevikus muslimiks ei hakka. Seega peame islamist ja muslimitest hea mulje jätmä kõigile. Ning kui me seda kõike teeme, tagab Jumal meile Paradiisi, kui Ta nii otsustab.

A

Mulle meeldib see seletus: *ma la ainun raat wa la udzunun sami'at wa la khathara ala qalbil bashar,*

ehk mida pole silm näinud, kõrv kuulnud ega süda aimanud.

Ma usun, et me ei suuda ette kujutada seda, mis Paradiisis tegelikult on, aga et see on just see, mida vaja on ja mis meid õnnelikuks teeb.

K

Kõige ilusam paradiisikirjeldus on esitatud suurades 52 ja 56. Paradiis on kui õndsuse aed. Seal on voolavad allikad. Usklikud lebavad seal troonidel, mis on kullast ja kalliskividest. Neil on käes veinikarikad, padjad on seatud ritta ja uhked vaibad laiali laotatud. Neid teenindavad poiss-teenijad ja neile tuuakse külluses veini, kuid nad ei saa sellest hiljem valutavat pead ega mürgitust. Nad võivad valida endale puuvilju ja süüa kanaliha ... mida iganes nad soovivad. Seal on ilusad naised, avali armsate silmadega (nagu usklike abikaasad), nagu pärlid. Mingit tühja ega patust juttu ei kuule nad seal, vaid ainult Salam (rahu tervitusi). Need, kes asuvad Paremäl Käel on okasteta lote-puude vahel ja banaani- puude vahel, kus viljad on kuhjatud üksteise peale. Usklikud on seal varjus, vesi voolab pidevalt ja vilju on külluses ning need ei saa kunagi otsa, isegi kui aastaajad vahelduvad. Usklike jaoks nende kõrgetel lebamistroomidel on loodud erilised neitsid, süütud, rinnakad, armastavad ja samas vanuses usklikega.

S

Islami keel on ilus keel!

Allikas: „Näoraamat“

Ära ütle „okei“ vaid *inšaAllah!*

Ära ütle „vau!“ vaid *subhaanAllah!*

Ära ütle „lahe“ vaid *mašaAllah!*

Ära ütle „Mul läheb hästi!“ vaid *alhamdulillah!*

Ära ütle „Aitäh!“ vaid *žazak Allahu khairan!*

Ära ütle „Tšauki!“ vaid *fi amaani llaah!*

Ära ütle „Tere!“ vaid *assalaamu aleikum warahmatullah!*

Pudrupotike keeda!

TUNEEsia SALAT

Kokk: Karima

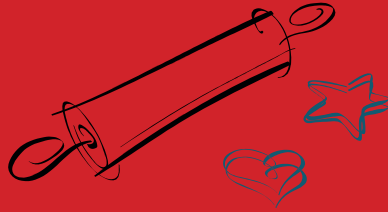
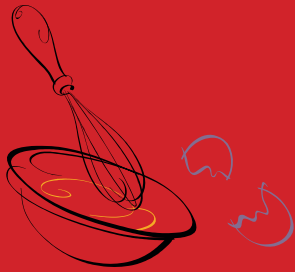
Allikas: <http://karimasfood.blogspot.com/2011/08/marineeritud-suvikorvitsa-salat.html>

MARINEERITUD SUVIKÕRVITSA SALAT

*suvikõrvitsaid
veiniäädikat
soola
küüslauku
mündilehti
musta pipart
oliiviõli*

Pese suvikõrvitsad ning haki väiksemateks viiludeks või pikkadeks sektoriteks. Keeda neid soola ja veiniäädikaga maitsestatud vees 10-15 minutit. Kurna ja jahuta. Lao karpi või kaussi marineerima. Vahele lao küüslauguviile, mündilehti, musta pipart ja oliiviõli.

MAROKO PRAAD

Kokk: Sarah lirimaalt

Allikas: <http://killukemarokot.wordpress.com/2010/12/15/datli-taidisega-ahjuforell/>

DATLI TÄIDISEGA AHJUFORELL

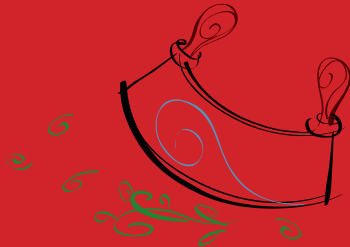
4 forelli, keskmise suurusega või siis üks suurem
140 g (3/4 klaasi) datleid
1 klaas keedetud riisi
3 spl korianderit, hakitud
1/4 tl ingverit
1/4 tl kaneeli
50 g röstitud mandlilaaste
1 sibul, peeneks hakitud
40 g võid

Maitsesta kalad soola ja pipraga. Sega kokku riis, hakitud datlid, koriander, ingver, kaneel, mandlid, sibul ning pool sulatatud võist. Maitsesta soola ja pipraga.

Määri foolium järele jäänud võiga. Aseta forellid fooliumiga kaetud ahjuplaadile ning täida riisi- datlise-guga. Kinnita kala hambatikudega või säti kõhu ette foolium, et täidis välja ei valguks. Selles retseptis võid kasutada ka riisi asemel kuskussi.

Küpseta 180 C kraadi juures 30 minutit.

TUNESIA MAGUSTOIT

Kokk: Karima

Allikas: <http://karimasfood.blogspot.com/2011/05/pavlova.html>

PAVLOVA TORT

5 munavalget
2,5 dl suhkrut
2spl tärklis
1spl sidrunimahla või äädikat
näpuotsaga soola

Hakka munavalgeid alguses aeglasemalt vahustama. Kui hakkab tekkima vaht, lisa sool ja vahustada tugevalt. Kui munavaht hakkab valgemaks muutuma, lisa nirstades juurde suhkur. Pane ahi sooja 150 kraadi juurde. Vahusta seni, kuni vaht on säravvalge nagu sefiir. Lisa mikserdades juurde sidrunimahla ja siis sega käsitsi juurde tärklis. Võta ahjuplaat, kata see paberiga ja kalla keskele munavalgevaht. Tee nagu ümmargune pesa, ääred kõrgemad. Küpseta 150 kraadi juures peaaegu 1h. Osad küpsetavad 150 kraadi juures 15 minutit, siis keeravad 120 peale ja lasevad veel 45 minutit küpseda. Keera ahi kinni ja ava tasakesi uks praokile. Lase rahus jahtuda!

Mina panin seekord tordi sisse 250 g Tere vaniljepudingut ja 300 g vanilje kohupiimakreemi

Sega puding ja kohupiim kokku ning vala pesa keskele. Kata marjadega ja serveeri

Mina kasutasin seekord vaarikaid, kiivit ja murakaid.

TAŽWIID – KORAANI RETSITEERIMISE KUNST

Tõlkinud ja koostanud: Aisha
Allikas: www.abouttajweed.com

IBN KATHIRI RETSITATSIOON

Koraani retsiteerimist tuleks õppida õpetlaselt, kes on oma teadmised omakorda omandanud õpetlaselt, kes omakorda on õppinud retsitatsiooni õpetlase käe all jne. Üheks tuntud retsitatsiooniviisiks on ibn Kathiri retsitatsioon.

Tema täisnimi on Abdullah ibn Kathir ibn Al-Muttalib Al-Qurayshi ja teda kutsuti Abu Ma'budiks. Ta oli mekalastele Koraani retsiteerimise imaamiks. Ta sündis 45. hižri aastal ja tundis osasid Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslasena, nagu näiteks Abu Ayub Al-Ansari, Anas ibn Malik ja teised (رضي الله عنهم), seega oli ta *tabi'i* ehk Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslaste järgija. Ta retsiteeris terve Koraani Abdullah Ain As-Saa'ibile ette ja sai nii tema kui ka teiste heakskiidu. Ta araabia keel ja selle kasutus oli väga sorav ja väljendusrikas. Ta suri 120. hižri aastal.

Ibn Kathiri retsitatsioonil on kaks *raawiit*: البَزِّي – Al-Bazzii ja قُنْبُل – Qunbul, seega mõlemad need stiilid on pärit mitte otse ibn Kathirilt endalt vaid vahelüüditelt – retsiteerijatelt, kes omandasid täieliku retsiteerimisõskuse Ibn Kathiri retsiteerimisstiili järgi.

AL-BAZZII – البَزِّي

Ahmed ibn Abdullah ibn Al-Qaasim ibn Naafi' ibn Abi Bazah oli uurimuse ja kontrolli õpetaja, Meka retsiteerija ja Meka Haram mošee muessin. Tema eluajal õppisid Meka retsiteerijad tema juures. Ta sündis 170. hižri aastal ja suri 250. hižri aastal.

QUNBUL – قُنْبُل

Muhammed ibn Abdurrahman ibn Khalid Al-Makii hüüdnimeks oli Qunbul. Hidžazi piirkonna retsiteerijad õppisid Koraani tema käe all. Ta sündis 195. hižri aastal ja suri 291. hižri aastal.

Al-Bazzii 'än ibn Kathiri (Al-Bazzii ibn Kathirilt) ja *Qunbul 'än ibn Kathiri* (Qunbul ibn Kathirilt) retsiteerimisreeglite erinevused on väga minimaalsed, seega koondatakse need reeglina ühe reeglisku alla, tuues erinevused välja vaid juhul, kui need eksisteerivad.

Toome näiteks paar reeglit:

BASMALLAH KAHE SUURA VAHEL:

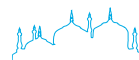
Ibn Kahtiri retsitatsiooni järgi öeldakse alati *bas-mallah* (st *bismillähi r-rahmäni r-rahiim*), kui ühe suura lõppedes hakatakse lugema uut suurat. Ainsaks erandiks on siin suura Al-Anfali ja At-Tawba vahel, kuna suura At-Tawba ees *bas-mallah* puudub.

MÄLIKI JAUMI D-DIIN:

Ibn Kathiri reeglite kohaselt loetakse suura Al-Fatihha 4. aajas olev sõna „mälik“ ja mitte „mäalik“.

AS-SIRAAT ja SIRAAT:

Qunbuli retsitatsioonireeglite kohaselt loetakse igal pool Koraanis sõnad „as-siraat“ ja „siraat“ tähega „siin“ – س ja mitte tähega „saad“ – ص. Al-Bazzii seevastu hääldab neid tähega „saad“. jpm.

صحيح البخاري

The Translation of the Meanings of
Sahih Al-Bukhari
Arabic-English

SAHIH AL-BUKHARI

56. Kitaabu l-žihaad wa s-siir (džihaadi ehk Jumala nimel püüdlemise raamat) – valitud hadithe (1. osa)

2782. Abdullah ibn Masud (رضي الله عنه) jutustas: „Ma küsisin Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم): „Oo Jumala Sõnumitooja, mis on tegudest parim?“ Ta vastas: „Palvetada palveid kohe nendeks määratud aegade alguses.“ Ma küsisin: „Milline tegu on headuselt järgmine?“ Ta vastas: „Oma vanemate suhtes hea ja kohusetundlik olemine.“ Ma küsisin veel: „Mis on järgmine?“ Ta vastas: „Džihaad Jumala teel.“ Siis ei küsitlenud ma Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) enam, aga kui ma oleksin veel küsinud, oleks ta vastanud.“

2783. Ibn Abbas (رضي الله عنهما) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Peale (Meka) vallutamist ei ole enam hižrat (Mekast Mediinasse emigreerumist)¹, kuid hea kavatsusega džihaad jääb alles. Ja kui teid džihaadi kutsutakse, siis minge otsekohe.“

2784. Aisha (رضي الله عنها) jutustas (et ta küsis): „Oo Jumala Sõnumitooja, džihaadi peetakse parimaks

¹ Peale Meka vallutamist ei olnud moslemitel enam vajadust Mekast Mediinasse põgeneda.

teoks. Kas me ei peaks siis Jumala teel võitlema?“ Ta vastas: „(Naiste jaoks) parim džihaad on hadž mabruur².“

2785. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Üks mees tuli Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juurde ja ütles: „Juhata mind sellise teo juurde, mis (oma tasult) on võrdne džihaadiga.“ Ta vastas: „Ma ei tea sellist tegu.“ Seejärel ta lisas: „Kas oleksid suuteline samal ajal, kui moslemid on läinud džihaadile, mošeesse sisenema ja katkematult palvetama ja paastuma?“ Mees vastas: „Kuid kes seda suudaks?“ Abu Huraira (رضي الله عنه) lisas: „Mužaahid saab ta su isegi oma hobuse sammude eest, samal ajal kui too on kõie külge seotud ja (rohu söömiseks) ringi jalutab.“

2. peatüki sissejuhatus: Parim inimeste hulgast on see usklik, kes püüdleb kõige enam Jumala teel nii oma elu kui ka varaga. Ja Jumal on öelnud: „Oo teie, kes te usute, kas juhatan teid võimaluse juurde, mis säästab teid valusast piinast? Uskuge Jumalasse ja Tema Sõnumitoojasse ja püüelge Jumala teel oma vara ja iseendaga. See on teile parem, kui te vaid teaksite. Ta andestab teile teie patud ja laseb

² Palverännak, mis on tehtud Prohveti (صلى الله عليه وسلم) õpetust järgides ja mille Jumal on vastu võtnud.

teil siseneda aedadesse, mille alt voolavad jõed ja hea elukoht Eedeni aias, see on tõesti suur kordaminek.” (61:10-12)

2790. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaühel, kes usub Jumalasse ja Tema Sõnumitoojasse, palvetab ja paastub ramadaanikuul, on Jumal lubanud siseneda Paradiisi, ükskõik kas ta siis püüdleb Jumala teel või jääb maa- le, kus ta on sündinud.“ Inimesed küsisid: „Oo Jumala Sõnumitooja, kas anname inimestele sellest heast uudisest teada?“ Ta vastas: „Paradiisis on sada erinevat tasandit, mis Jumal on varunud *mužaahidite*le, kes Tema nimel püüdlevad ja iga kahe tasandi vahemaa on nagu vahemaa taeva ja maa vahel. See- ga kui palute Jumalalt midagi, siis paluge *Al-Firdausi*, mis on Paradiisi parim ja kõrgeim osa.“” (Alljutustaja lisas: „Ma arvan, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles ka: „Selle kohal on Armulisima troon ja sellest voolavad paradiisijõed.“)

2792. Anas ibn Malik (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Üksainus püüdlus Jumala teel ühel ennelõunal või pärastlõunal on parem kui kogu maailma ja kõik, mida see sisaldab.“”

2795. Anas ibn Malik (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Mitte ükski neist, kes surevad ja leivad (Teispooluses) Jumalalt midagi head, ei taha siia ilma tagasi tulla, isegi kui neile antaks terve maailma ja kõik, mida see sisaldab; välja arvatud märter, kes – nähes märtrisurma üleolekut – tahaks maailma naasta ja uuesti (Jumala nimel) surma saada.“”

2798. Anas ibn Malik (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) pidas jutlust ja ütles: „Zaid võttis lipu ja tapeti, seejärel Jafar võttis lipu ja tapeti, siis Abdullah ibn Rawaha võttis lipu ja tapeti samuti ja seejärel Khalid ibn Al-Walid võttis lipu, kuigi teda poldud juhiks määratud, ja Jumal tegi ta võidukaks.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) lisas: „Meil ei oleks hea meel, kui nad meiega oleksid.“” Alljutustaja Ayyub lisas: „Või Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles, pisaraid valades: „Neil ei oleks hea meel meie juures olla.“”³

2803. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Tema nimel, Kelle kätes on mu hing, igaüks, kes Jumala teel haa-
3 St need märtrid olid paremas kohas ega tahaks tagasi siia ilma tulla. Samas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) valas pisaraid neist rääkides, kuna tal oli nende peredest kahju.

vata saab – ja Jumal teab seda hästi, kes Tema teel haavata saavad – tuleb Ülestõusmispäeval oma ve- revärvi haavaga, kuid see lõhnab nagu muskus.“”

2805. Anas ibn Malik (رضي الله عنه) jutustas: „Mu onu Anas ibn An-Nadr puudus Badri lahingust. Ta ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, ma puudusin esimesest lahingust, mida sa uskmatute vastu pidasid. Kui Jumal annab mulle võimaluse uskmatute vastu võidelda, siis tõesti Jumal näeb, kuidas ma võitlen!“ Uhudi päeval, kui moslemid selja pöörasid ja põgenesid, ütles ta: „Oo Jumal, ma vabandan Sinu ees sellepärast, mis nemad (st põgenevad kaaslas- sed) teinud on ja ütlen lahti sellest, mis nemad (st uskmatud) teinud on.“ Seejärel liikus ta ettepoole ja Saad ibn Muadh kohtas teda. Ta ütles: „Oo Saad ibn Muadh, An-Nadri, Paradiisi Isanda nimel, ma tunnen, kuidas selle lõhn Uhudi eest tuleb.“ Hiljem ütles Saad: „Oo Jumala Sõnumitooja, ma ei suuda teha ega saavutada seda, mida tema tegi. Me leidsime tema kehast enam kui 80 noole- ja mõõgahaava. Me leidsime ta surnult ja ta keha oli nii hirmsasti muundatud, et keegi ei suutnud teda tuvastada, peale ta õe, kes ta sõrmede järgi ära tundis.“ Me arvasime, et järgnev värss ilmus tema ja temataoliste meeste kohta: „Usklike hulgas on mehi, kes on oma lepingule Jumalaga truuks jäänud ...“ (33:23)“

2807. Kharija ibn Zaid jutustas: „Zaid ibn Thabit (رضي الله عنه) ütles: „Kui Koraan erinevatest käsikirjadest kokku koguti, oli suura Al-Ahzabist puudu üks värss, mida ma Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) retsiteerimas olin kuulnud. Ma ei suutnud seda leida, välja arvatud Khuzaima ibn Thabit Al-Ansari juures, kelle tunnistust Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli pidanud võrdväärseks kahe mehe tunnistusega. See värss oli: „Usklike hulgas on mehi, kes on oma lepingule Jumalaga truuks jäänud ...“ (33:23)“

13. peatüki sissejuhatus: Abu Ad-Darda ütles: „Tõesti, teie võitlus on vastavalt teie tegudele.“ Jumal on öelnud: „Oo teie, kes te usute, miks räägite seda, mida te ei tee? Vihatuim Jumala juures on see, kui räägite, mida te ei tee. Tõesti, Jumal armastab neid, kes Tema teel võitlevad ravis, justnagu oleksid nad ühtne ehtis.“ (61:2-4)

2808. Al-Bara (رضي الله عنه) jutustas: „Raudmaskis näoga mees tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ja ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, kas peaksin en-

ne võitlema või islami vastu võtma?" Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Kõigepealt võta islam vastu ja seejärel võitle.“ Seega võttis ta islami vastu ja suri märtrisurma. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Nii vähe tööd, aga nii suur tasu.““

2810. Abu Musa (رضي الله عنه) jutustas: „Üks mees tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ja küsis: „Üks mees võitleb sõjasaagi pärast, teine kuulsuse ja kolmas eputamise pärast; milline nendest on Jumala teel (püüdlemine)?“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „See, kes võitleb, et Jumala Sõna oleks kõrgeim, see on Jumala teel (püüdlemine).“

2811. Abu Abs ehk Abdurrahman ibn Jabr, jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kelle mõlemad jalad saavad Jumala teel (püüeldes) tolmuseks, jääb (põrgu)tulest puutumata.““

2823. Anas ibn Malik (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvetil (صلى الله عليه وسلم) oli kombeks öelda: „Oo Jumal, ma otsin Sinult kaitset abituse, laiskuse, arguse ja seniilse ea eest; ma otsin Sinult kaitset elu ja surma *fitna* (proovikivide) eest ja ma otsin Sinult kaitset hauakaristuse eest.““

2829. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Märtreid on viite tüüpi: nad surevad (1) katku, (2) kõhuhaigustes, (3) uppumissurma, (4) hoone varisemisel ja (5) Jumala teel.““

2840. Abu Said (رضي الله عنه) jutustas: „Ma kuulsin, kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kes paastub Jumala nimel ühe päeva, selle näo viib Jumal (põrgu)tulest 70 aastat (kestva teekonna) distant-si võrra) kaugemale.““

2872. Anas (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvetil (صلى الله عليه وسلم) oli emane kaamel nimega Al-Adba, keda võidusõidul polnud võimalik edestada.“ (Alljutustaja Humaid ütles: „Või polnud peaaegu võimalik edestada.“) „Kord tuli üks beduiin kaameliga, mis oli noorem kui 6-aastane ja edastas selle (st Al-Adba) võidusõidus. Moslemitele läks see nii hinge, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) märkas nende murelikkust. Ta ütles: „See on Jumala seadus, et Ta alandab või toob alla kõik, mis ta siin ilmas üles viib.““

2875. Usklike ema Aisha (رضي الله عنها) jutustas:

„Ma palusin Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) luba džihaadis osaleda, kuid ta ütles: „Sinu džihaad on palverännak.““

2879. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: „Iga kord, kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) plaanis teekonda, tõmbas ta oma naiste vahel loosi ja võttis kaasa selle, kellele loos sattus. Kord, enne džihaadile minekut, tõmbas ta loosi ja see sattus mulle, seega läksin ma koos Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) ja see juhtus peale hidžaabi värsside ilmumist.““

2880. Anas (رضي الله عنه) jutustas: „Uhudi (lahingu) päeval, kui osad inimesed taganesid ja Prohveti (صلى الله عليه وسلم) maha jätsid, nägin ma Aisha bint Abu Bakrit ja Umm Sulaimi nõnda üleskeeratud rüüdega, et nende pahklude ümber olevad jalavõrud välja paistsid⁴, kiirustades nahklähkreid tassimas (Ühe teise edastuse kohaselt „nahklähkreid seljas kandmas“). Nad valasid vett inimestele suhu, läksid veelähkreid täitma ja tulid seejärel uuesti tagasi, et jälle inimestele vett suhu valada.“

2883. Ar-Rubai bint Muawwidh (رضي الله عنها) jutustas: „Me võtsime koos Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) pühadest lahingutest osa: viisime inimestele vett, teenindasime neid ja tõime haiged ja haavatud tagasi Mediinasse.“

2886. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Hävigu dinaari, dirhami, *qatiifa* (raha) ja *khamiisa* (luksuslike rõivaste) ori, sest ta on rahul siis, kui talle neid asju antakse ja kui ei anta, siis ta on rahulolematu.““

2891. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Almus on kohustuslik iga päev ja iga inimkeha liigese kohta. Kui keegi aitab kedagi näiteks tema ratsaloomaga seonduvas: sellele peale ronida või pagasit peale panna, kõike seda peetakse almuseks. Hea sõna ja isegi iga samm, mis astutakse, et kohustuslikku kogukonnalavet täita, on almus. Ka kellelegi tee kätte näitamine on almus.““

2892. Sahl ibn Saad As-Saidi (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Moslemite Jumala teel ühe päeva jooksul uskmatute eest kaitsmine, on parem kui siinne maailm ja kõik, mis selle pinnal leidub. Ja nii väike koht Paradii-

4 See sündmus toimus enne hidžaabi värsside ilmumist.

sis, mis mahutab vaid ühe teie piitsa, on parem kui siinne maailm ja kõik, mis selle pinnal leidub. Ja üks hommikune või öhtune teekond, mis (Jumala) sulane Jumala teel ette võtab, on parem kui siinne maailm ja kõik, mis selle pinnal leidub.”

77. peatüki sissejuhatus: Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Jumal teab seda, kes Tema teel püüdleb ja Jumal teab seda, kes Tema teel viga saab.”

2898. Sahl ibn Saad As-Saidi (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ja uskmatud kohtusid lahingus ja alustasid üksteise vastu võitlemist. Kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oma laagrisse naases ja uskmatud oma laagrisse naasesid, rääkis keegi ühest mehest Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kaaslaste hulgas, kes järgnes igaühele, kes uskmatutest üksi oli ja tappis selle oma mõõgaga. Ta (või nemad) ütles(id): „Mitte keegi ei ole täna oma tööd nii korralikult teinud kui see mees.” Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Tõesti, ta on (põrgu)tule rahva hulgas.” Üks mees

teiste hulgast ütles: „Ma lähen temaga kaasa (et näha, mis ta teeb).” Seega käis ta selle mehega kaasas ja kusiganes see mees seisis, ta seisis temaga. Seejärel sai see (vapper) mees tõsiselt haavata ja kiirustas suremisega. Ta asetas oma mõõga tera ülespoole maasse, sihtides selle teraga oma rinna keskosa. Seejärel toetus ta mõõgale ja tappis end. Teine mees tuli Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juurde ja ütles: „Ma tunnistan, et sa oled Jumala Sõnumitooja!” Prohvet (صلى الله عليه وسلم) küsis: „Mis juhtus?” Ta vastas: „(Asi puudutab) seda meest, keda sa kirjeldasid kui üht (põrgu)tule rahva hulgast. Inimesed olid väga üllatunud selle üle, mida sa ütlesid ja ma ütlesin: „Ma selgitan tõe teie jaoks välja.” Seega läksin ma teda otsima. Ta sai tõsiselt haavata ja kiirustas oma surma tagant, pannes oma mõõga maasse ja suunates tera oma rinna keskele. Seejärel ta toetus sellele ja tappis end.” Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Inimestele võib näida, et üks mees teeb paradiisirahva tegusid, kuigi tegelikult on ta (põrgu)tule rahva hulgast. Mõni teine võib näida inimestele kui põrgurahva tegude tegija, samas kui ta tegelikult on paradiisirahva hulgas.”

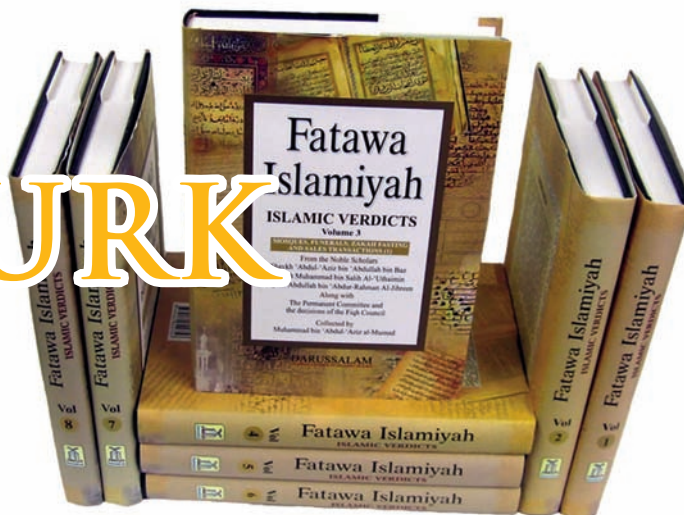

FATWANURK

Paradiis

Tõlkinud: Aisha

Allikad: www.islamqa.com

KAS PARADIISIS MÄLETATAKSE SIINSET ELU?

Küsimus: Kas Jumala sulased Paradiisis oma Siinpoolset elu ka mäletavad ja sellest tulenevalt suudavad soovida samu asju, mis nad Siinpooluses on soovinud?

Vastus: Koraani järgi võib väita, et paradiisielanikud mäletavad siinse ilma elu: „**Ja nad lähenevad üksteisele, üksteise kohta järele pärides. Nad ütlevad: „Tõesti, me olime varem oma rahva hulgas (jumala)kartlikud, seega Jumal soosis meid ja kaitses meid kõrvetava tule karistuse eest. Tõesti, me varem palusime Teda. Tõesti, Ta on Heategev, Halastav.”**“ (52:25-28) Nad mäletavad ka neid kurje inimesi, kes usklie usku kõigutada püüdsid. Jumal on Koraanis öelnud: „**Ja nad lähenevad üksteisele, üksteise kohta järele pärides. Üks rääkija neist ütleb: „Tõesti, mul oli (maa peal) kaaslane, kes küsis: „Kas sa tõesti oled nende hulgast, kes usuvad, et kui me sureme ja muutume tolmuks ja kontideks, siis meile tasutakse?”**“ (37:50-53)

Nad mäletavad katsumusi ja raskusi, mida nad Siinses elus läbi pidid elama, seoses nende endi, nende laste, perede, vara ja muuga: „**Ja nad ütlevad: „Ülistus olgu Jumalal, Kes on meist kaugele viinud kurbuse. Tõesti, meie Isand on Andestav ja kõrgelt Hindav.”**“ (35:34)

Nad mäletavad ka vilju, mida nad Siinses elus söid ja näevad, et need sarnanevad neile viljadele, mida nad Paradiisis söövad, kuid viimaste suurus ja maitse on teine. Jumal on Koraanis öelnud: „**(Oo Muhammed) anna head uudised edasi neile, kes usuvad ning teevad häid tegusid, nende jaoks on aiad (Paradiis), milles voolavad jõed. Iga kord, kui neile sealt vilju antakse, ütlevad nad: „See on ju sama, mis meile varemgi anti.” Ja neile antakse sarnaseid asju (vormilt sarnaseid, kuid maitset erinevaid). Ja neile**

on seal puhtad abikaasad ning nad jäävad sinna igaveseks.” (2:25)

Nad mäletavad ka seda, mida nad raskustes palusid ja kuidas nad Jumalalt palusid, et Too nende teod vastu võtaks. Koraanis on kirjas: „**Ja nad lähenevad üksteisele, üksteise kohta järele pärides. Nad ütlevad: „Tõesti, me olime varem oma rahva hulgas (jumala)kartlikud, seega Jumal soosis meid ja kaitses meid kõrvetava tule karistuse eest. Tõesti, me varem palusime Teda. Tõesti, Ta on Heategev, Halastav.”**“ (52:25-28)

Mis puutub aga samade asjade soovimisse, mida nad siinses elus on soovinud, siis tegelikkuses soovivad nad mõnikord paremaid asju, sest isegi see isik, kes on Paradiisis kõige madalamas staatuses, saab umbes kümme korda suurema õnnistuse osaliseks kui siinses ilmas võimalik on. Abdullah ibn Masud (رضي الله عنه) on edastanud: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „**Ma tean, kes on viimane inimene, kes Põrgust välja võetakse ja Paradiisi siseneb. See on mees, kes väljub Põrgust roomates. Jumal ütleb talle: „Mine sisene Paradiisi!” Seega ta läheb sinna ja talle näib, et see on täis; seega ta tuleb tagasi ja ütleb: „Oo Isand, ma leidsin selle täis olevat.” Jumal ütleb talle teist korda: „Mine sisene Paradiisi!” Seega ta läheb sinna ja arvab, et see on täis, seega tuleb ta jälle tagasi ja ütleb: „Oo Isand, ma leidsin selle täis olevat.” Jumal ütleb talle: „Mine sisene Paradiisi, sest sa leiad selle olevat nagu maailma ja kümme korda enam.” Mees ütleb: „Kas Sa teed mu üle nalja, Sina, kõige Kuningas?”**“ Ja ma nägin, kuidas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) nii laialt naeratas, et ta tagumised hambad paistsid. Ta ütles: „**See on inimene, kellel on Paradiisis kõige madalam staatus.”**“ (Muslim 272)

Kõik, mida paradiisielanikud soovivad, nad ka saavad ja Jumal on öelnud: „**Nende hulgas lastakse ringi käia kullast taldrikud ja nõud. Ja nendes on mis iganes hing ihkab ja mis silmaröömu pakub ja te jääte sinna igaveseks.”** (43:71)

Mitmed hadithid kinnitavad, et paradiisielanike lastesoovid täituvad ja muud soovid saavad teoks, ilma et peaks ootama.

Šeik Muhammed Salih Al-Munajjid

NAINE PARADIISIS, KUI MEES ON PÕRGUS

Küsimus: Nii Koraanis kui ka hadithides on Prohvet (صلی اللہ علیہ وسلم) edastanud, et usklikud moslemimehed leiavad Paradiisist eest oma naise, kui toogi on usklik. Mind huvitab, mis saab sellest vagast naisest, kes on Paradiisi välja teeninud, aga kelle abikaasa läheb Põrgusse?

Vastus: Kui naise abikaasa siseneb temaga koos Paradiisi, siis nad on ka Paradiisis abikaasad, aga kui ta läheb hoopis Põrgusse või kui naine ei olnudki siinses elus abielus, siis abiellub ta mehega paradiisirahva hulgast.

Koraanis on kirjas: „**Ja te saate seal mida iganes teie hing ihaldab ja te saate mida iganes te palute.**“ (41:31) ja „**Nende hulgas lastakse ringi käia kullast taldrikud ja nõud. Ja nendes on mis iganes hing ihkab ja mis silmarõõmu pakub ja te jääte sinna igaveseks.**“ (43:71)

Seega, kui naine läheb Paradiisi, aga tema mees Põrgusse või ta polegi abielus olnud, siis lähtuvalt neist värssidest saab ta, mida ta soovib ja kui ta soovib abielu, siis ta abiellub kellegiga paradiisirahvast.

Šeik ibn Uthaymeen „Majmoo' Fataawa al-Shaykh Ibn 'Uthaymeen“, 2/52

PARADIISI KEEL

Küsimus: Kas paradiisielanikud räägivad araabia keelt?

Vastus: Meie teada ei ole Koraanis ja sunnas selle kohta autentselt midagi mainitud. At-Tabaraani, Al-Hakib, Al-Bayhaqi ja teised on edastanud, et Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Armastage araablasti kolmel põhjusel: sest (1) mina olen araablane, (2) Koraan on araabia keeles ja (3) araabia keel on paradiisirahva keel.“ Kuid Ibn Al-Jawzi, Al-Dhahabi ja Al-Albani on kõik klassifitseerinud selle hadithi väljamõelduks.

Kuna ühtki taolist hadithi ei peeta kindlaks, siis oleks parem sel teemal mitte spekuleerida ja jätta asi Jumala hooleks. (Iqtida' al-Siraat al-Mustaqeem (1/158))

Šeikh al-islam ibn Taymiya käest küsiti, millises keeles Jumal Viimsel Kohtupäeval inimestega räägib, kas araabia keeles. Kas vastab tõele, et pörguelanikega räägitakse farsi keeles ja paradiisielanikega araabia keeles? Ta vastas: „Pole teada, mis keeles tol päeval räägitakse või mis keeles Jumalat rääkimas kuuldakse, sest Jumal ei ole meile ega oma Sõnumitoojale (صلی اللہ علیہ وسلم) selle kohta midagi teada andnud. Ei vasta tõele, nagu oleks farsi pörguelanike keel ja araabia keel paradiisielanike keel. Pole teada ühtki Prohveti (صلی اللہ علیہ وسلم) kaaslaste jutuajamist sel teemal vaid pigem nad vältisid seda teemat, kuna see pole üldse oluline. Alles hilisemad õpetlased on selle küsimuse tekitanud.“

Šeikh ul-islam Ibn Taymiya „Majmoo' al-Fataawa“ (4/299)

PARADIISIELANIKE VANUS

Küsimus: Kui vanad on paradiisielanikud ja kas nad jäävad vanemaks või on kogu aeg samas vanuses? Ja miks?

Vastus: Jumal on Paradiisi ette valmistanud nende jaoks, kes Tema sõnumi järgi talitavad ja Siinses ilmas kannatlikkust üles näitavad. Ta on sinna pannud kõik, mis neile kallis on. Seega saab kõigi Paradiisi sisenejate olukord olema parimast parim igas võimalikus mõttes.

At-Tirmidhi on edastanud hadithi (2545), mille kohaselt sisenevad inimesed Paradiisi „33-aastastena“. Al-Albani on selle hadithi klassifitseerinud *hasaniks* (heaks).

Ibn Al-Qayyim on selle vanuse kohta öelnud: „Selle vanuse taga on selge tarkus, kuna see on parim vanus, milles inimene on võimeline kõige paremini füüsilist naudingut saama ja see on vanus, mil meie tervis on parimas korras. („Hadi Al-Arwah“, lk 111)

Mis puutub sellesse, kas paradiisielanikud ka vananevad, siis Prohvetilt (صلی اللہ علیہ وسلم) on tõendeid selle kohta, et „nad ei kaota iial oma noorust“ (At-Tirmidhi 2539; Al-Albani on selle klassifitseerinud *hasaniks*).

Mis iganes tegelikkuses juhtub, üks on kindel – paradiisielanikud saavad olema parimas võimalikus seisundis ja nad jäävad igavesest ajast igavesti nooreks. Nende nauding aina suureneb ega vähene iial ja nad elavad head elu ja miski ei riku nende rõõmu.

Šeik Muhammed Salih Al-Munajjid

„MOSLEMI KINDLUS - duaasid Koraanist ja sunnast“

Said ibn Wahf Al-Qahtani Said ibn Wahf Al-Qahtani

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

28. MIDA ÕELDA ENNE MAGAMIST (1. OSA)

(Aseta peopesad kausiks kokku, puhu kergelt nendes-
se ja retsiteeri:)

99. bismi lläahi r-rahmääni r-rahiim. qul huwa llaahu ahad, allaahu samad, läm jälid wa läm juuläd, wa läm jäkun lähu kuufuwan ähäd. – Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel. Ütle: Ta on Üks ja Ainus Jumal, Iseseisev ja Igavene Jumal. Ta ei ole eostanud ega ole eostatud ja Talle ei ole kedagi võrdset.¹

bismi lläahi r-rahmääni r-rahiim. qul a'uudhu bi rabbi l-falaq, min šarri mäa khalaq, wa min šarri ghääsiqin idhää waqab, wa min šarri n-näffäähääti fi l-uqad, wa min šarri hääsidiin idhää häsäd. – Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel. Ütle: Ma otsin kaitset koidu Isandalt kurja eest, mis Ta on loonud ja pimeneva öö kurja eest, kui see varjub ja sõlmedesse puhujate kurja eest ja kadeda kurja eest, kui ta kadestab.²

1 Koraan 112:1-4

2 Koraan 113:1-5

bismi lläahi r-rahmääni r-rahiim. qul a'uudu bi rabbi n-nääs, mäliki n-nääs, iläahi n-nääs, min šarri l-waswaasi l-khännääs, ällädhi juwaswisu fii suduuri n-nääs, min äl-žinnäti wa n-nääs. – Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel. Ütle: Ma otsin kaitset inimeste Isandalt, inimeste Kuningalt, inimeste Jumalalt, taganeva sosistaja (Saatana) kurja eest, kes sosistab inimeste rinda inimeste ja džinnide seast.^{3 4}

100. allaahu lää iläähä illä huwa l-häjju l-qajjuum, lää tä'khudhuhu sinätun wa lää näum, lähu mäa fii s-sämääwääti wa mäa fi l-ard, män dhää ällädhii jäšfä'u 'indähu illää bi'idhnihi, ja'lämu mäa bänä äidihiim wa mäa khälfähum, wa lää juhituunä bi-šäi'in min 'ilmihii illää bimää šää', wasi'ä kursijuhu s-sämääwääti wal-ard, wa lää jä'uduhu hifzuhumää, wa huwä l-'älju l-'aziim. - Jumal – ei ole jumalust peale Tema, Igavese, (kõige eksisteeriva) Alalhoidja. Tema üle ei võta võimust ei tukastus ega uni.

3 Koraan 114:1-6

4 Al-Bukhari – Al-Asqalani „Fathul-Bari“ 9/62, Muslim 4/1723.

Temale kuulub kõik, mis on taevastes, ja kõik, mis maa peal. Kes on see, kes saaks Temalt paluda ilma Tema loata? Ta teab, mis on neil (Tema loomingu) käes ning mis neil ees seisab ja mis tuleb pärast neid ning nad ei adu midagi Tema teadmistest, välja arvatud see, mida Ta soovib. Tema järi ulatub üle taevaste ja maa ja nende hoidmine ei väsita Teda. Ja Ta on Kõrgeim, Suurim.⁵

101. ämänä r-rasuulu bimää unzilä iläihi mirrabbihi wa l-mu'minuun. kullun ämänä biläähi wa mälää'ikätihi wa kutubihi wa rusulih lää nufarriqu bāinä ähädim-mir-rusulih. wa qaaluu sämi'nää wa ata'nää. ghufräänäkä rabbanää wa iläikä l-masiir. lää jukällifu llaahu näfsän illää wus'ähää. lähää mää käsäbät wa 'äleihää mää äktäsäbät. rabbanää lää tu'äkhidnää in-näsiinää äw akhtaa'nää. rabbanää wa lää tähmil 'äleinä isran kämää hämältähu 'älää llädhiinä min qablinää. rabbanää wa lää tuhämmilnää mää lää taaqatä länää bih. wa'fu länää warhamnää. äntä mäwläänää fänsurnää 'älää l-qawmi lkääfiriin. –

Sõnumitooja usub sellesse, mis ta Isand on talle alla saatanud ja nii (usuvad) ka usklikud. Igaüks usub Jumalasse, Tema inglitesse, Tema Raamatutesse ja Tema sõnumitoojatesse. Nad ütlevad: „Me ei tee Tema sõnumitoojate

5 Koraan 2:255. Igaühele, kes seda magama minnes retsiteerib, saadab Jumal kaitsja kuni hommikuni, mil ta tõuseb, nii et saatan ei saa teda öösel puudutada. Al-Bukhari "Al Aswalani "Fathul-Bari" 4/487.

vahel vahet,“ ja nad ütlevad: „Me kuuleme ja kuuletume. (Me palume) Su andestust, meie Isand, ja Sinu juurde me pöördume tagasi.“ Jumal ei koorma kedagi enamaga kui ta kanda suudab. Ta saab tasu selle (hea) eest, mis on teeninud ja teda karistatakse selle (kurja) eest, mis ta on teeninud. Meie Isand, ära karista meid, kui unustame või eksime. Meie Isand, ära koorma meid nii, nagu koormasid neid, kes olid enne meid. Meie Isand, ära koorma meid enamaga, kui meil on jõudu kanda. Andesta meile ja anna meile armu. Halasta meie peale. Sina oled meie Kaitsja ja aitad meid uskmatu rahva vastu.⁶

102. bi-smikä ... rabbii wada'tu žänbi, wa bikä arfä'uhu, fä-in ämsäktä näfsii farhämähää, wa in arsältähää fähfäzhää, bimää tähfäzu bihi 'ibädäkä s-saalihiin. – Sinu nimel⁷ mu Isand, ma heidan pikali ja Sinu nimel ma tõusen. Ja kui Sa mu hinge võtad, siis halasta sellele ja kui Sa selle tagasi saadad, siis kaitse seda, nagu Sa kaitsesid Oma õiglaseid sulaseid.⁸

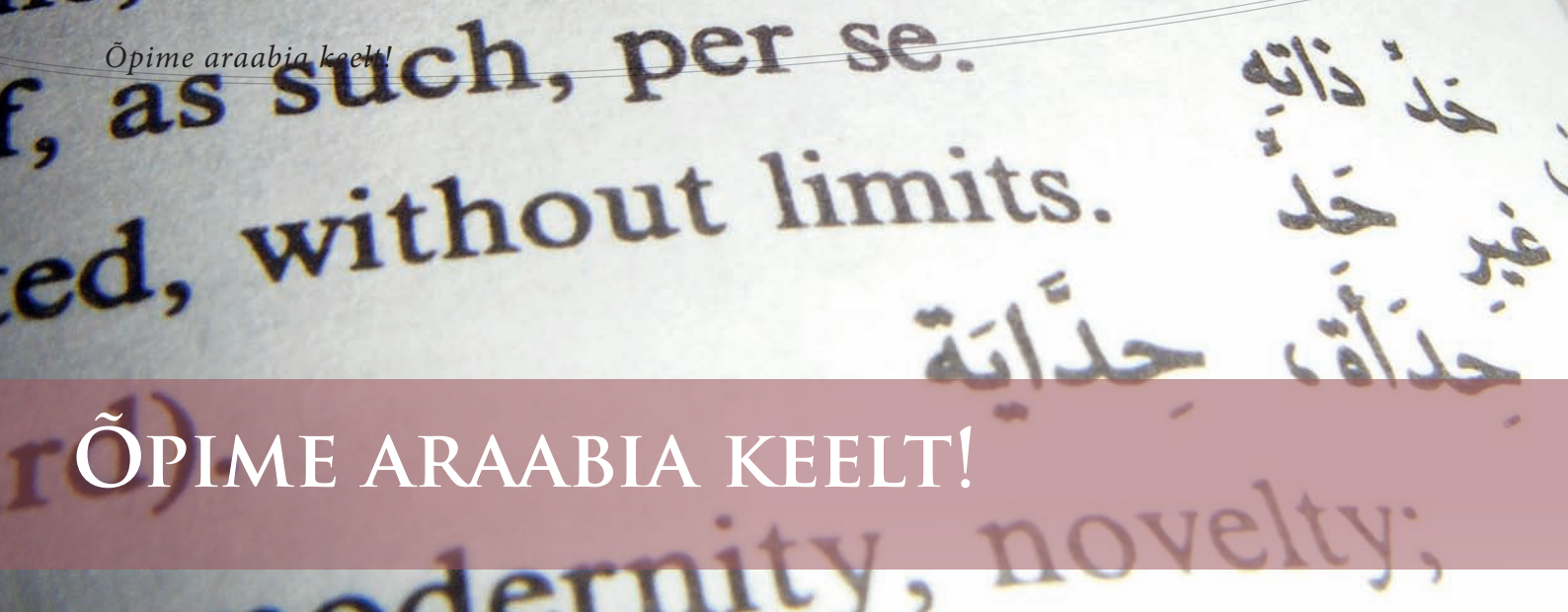
6 Koraan 2:285-286. Nendest kahest värsist piisab retsiteerimiseks õhtul enne magama minemist. Al-Bukhari "Al Asqalani "Fathul-Bari" 9/94, Muslim 1/554.

7 Kui keegi voodist tõuseb ja hiljem sellesse naaseb, peaks ta oma voodi rõivaga kolm korda üle pühkima ja Jumala nime nimetama, sest ta ei või iial teada, kes või mis võis peale teda tema voodisse pugeda. Ja kui ta pikali heidab, peaks ta ütleva ...

8 Al-Bukhari 11/126, Muslim 4/2084.

اللَّهُمَّ بِسْمِكَ أَمُوتُ وَأَحْيَا

ÕPIME ARAABIA KEELT!

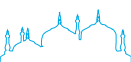
26. MAJAS

maja	<i>mānzil</i>	منزل
uks	<i>bāāb</i>	باب
aken	<i>nāāfizā</i>	نافذة
tuba	<i>ghurfa</i>	غرفة
WC	<i>hāmmāam</i>	حمام
köök	<i>matbakh</i>	مطبخ
söögituba	<i>ghurfata t-ta'aam</i>	غرفة الطعام
magamistuba	<i>ghurfata n-nāum</i>	غرفة النوم
elutuba	<i>ghurfata l-žuluus</i>	غرفة الجلوس
vöti	<i>muftāāh</i>	مفتاح
lukk	<i>qifl</i>	قفل
laud	<i>taawilā</i>	طاولة
tool	<i>kursii</i>	كرسي
diivan	<i>kānāba / miq'ad</i>	كنبة / مقعد
voodi	<i>sariir</i>	سرير
padi	<i>wisāāda</i>	وسادة
kapp	<i>khizāānā</i>	خزانة
büroo	<i>māktāb</i>	مكتب
trepp	<i>sullām</i>	سلم
rödu	<i>šurfā</i>	شرفة
valamu	<i>mighsälā</i>	مغسلة
kraan	<i>hānāfijjā</i>	حنفية
kardin	<i>sitaara</i>	ستارة
korsten	<i>mawqid</i>	موقد

vaip	sižžäädä	سجادة
televiisor	tilfääzä	تلفازة
telefon	häätif	هاتف
raadio	raadiu	راديو
peegel	mir'äät	مرآة
triikraud	mikwäät	مكواة
pesumasin	ghässäälä	غسالة
tass	quub	كوب
taldrik	sahin	صحن
nuga	sikkiin	سكين
kahvel	šäwkä	شوكة
lusikas	mil'äqa	ملعقة
hambahari	furšäät äsnään	فرشاة أسنان
juuksehari	furšäät šä'ir	فرشاة شعر
sääsevörk	nämusijjä	ناموسية
aed	hädiiqä	حديقة
garaaž	mawqif	موقف

27. SÕIDUKID

auto	sajjaara	سيارة
rong	qitaar	قطار
veoauto	šähinä	شاحنة
laev	baakhira	باخرة
mootorratas	darraaža naariija	دراجة نارية
jalgratas	darraža hawa'ijja	دراجة هوائية
lennuk	taa'ira	طائرة
kaater (paat)	qaarib	قارب
vagun, käru	'araba	عربة
kosmoselaev	markaba fada'ijja	مركبة فضائية
helikopter	hälikubtiir	هليكوبتير
buss	hääflä	حافلة

LASTELEHT

ELU ON NAGU KOOGITEGU

Tõlkinud: Khadija

Allikas: <http://www.islamcan.com/islamic-stories/life-is-like-baking-a-cake.shtml>

Pisike poiss räägib oma vanaemale, kuidas kõik asjad lihtsalt viltu veavad: kool, mured perega, mured tervisega, pahandused sõpradega jne.

Samal ajal kui väikemees oma südant pusitab, küpsetab vanaema kooki. Ta küsib oma lapselapselt, ehk ta sooviks midagi näksida. Lapselaps oli rõõmsal meelel nõus.

„Nii, siin on sulle toiduõli,» ütleb vanaema.

„Öäkk!» vastab poisike.

„Või sooviksid hoopis paari toorest muna?»

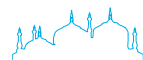
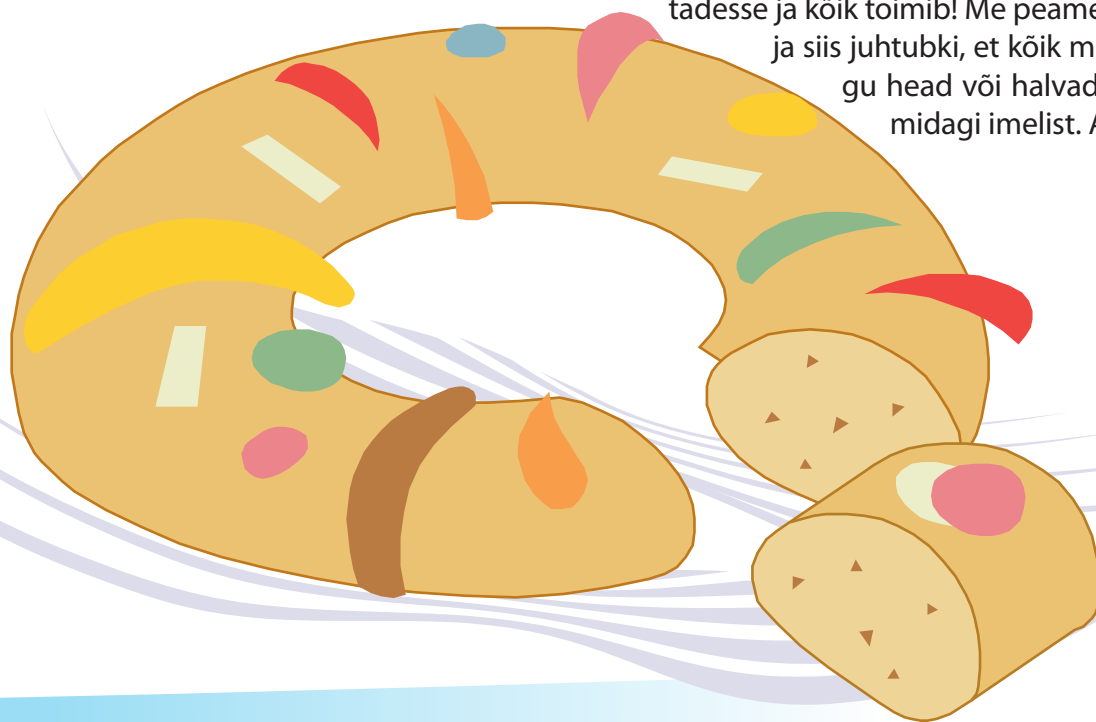
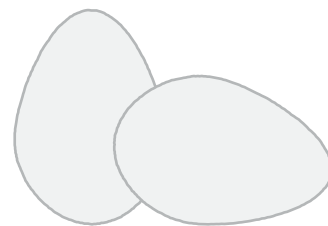
„Uh jube, vanaema!»

„Aga siis jahu? Või küpsetuspulbrit?»

„Vanaema, kõik need asjad on väkk!»

Seejärel vastab aga vanaema: „Jah, tõesti, need asjad eraldi süües pole just eriti maitsvad, ent kui nad kõik õigel viisil kokku panna, saab neist suurepärase ja maitseva kooki. Jumal töötab samamoodi. Tihti imestame, miks peame läbima katsumusi ja raskeid aegu.

Ent Allah teab, et Tema paneb kõik pusletükid nende õigetesse kohtadesse ja kõik toimib! Me peame ainult Teda usaldama ja siis juhtubki, et kõik meie elu juhtumised, olgu head või halvad, kokku moodustavad midagi imelist. Alhamdulillah!»

MEISTERDA OMA UUED KRIIDID!

Milline laps ei armastaks rasvakriitidega joonistada - kõik armastavad! Ainuke paha asi on siis, kui nad lähevad katki... pooliku kriidiga pole üldsegi lõbus pilte värvida. Mida aga teha katkiste kriitidega, mis juba hunnikuteviisi sahtlipõhja kogunenud on?

Teeme südameid! Neid on nii armas ka heale sõbrale kinkida, pealegi on need ju sinu enda tehtud!

SELLENS ON SUL VAJA:

- vanu rasvakriite, mida enam vaja ei lähe,
- erineva kujuga alumiiniumist vorme või küpsetusvormi.

Eemalda kriitidelt paber. Lõika umbes 3-4 cm pikused tükid ning pane need vormidesse. Kui das sa värve kokku sobitad, on sinu enda valik.

Palu emal soojendada küpsetusahi + 200 kraadini. Aseta vormid kriitidega küpsetusplaadile. Kui ahi on juba kuum, palu jällegi emal plaat ahju lükata. Oota 15 kuni 20 minutit, kuniks kriidid sulanud on. Lase neil jahtuda. Kui vormid kriidimassiga on juba külmad ning tahked, võid need vormist välja võtta.

Selline vikerkaarevärviline kriit on lustakas joonistamiseks. Miks ka mitte kleepida selle tagaküljele magnet ning kinnitada magnetseinale!

Anna ainult oma fantaasiale lendu tiibadesse!

Idee - Google otsing "crayon hearts"

1

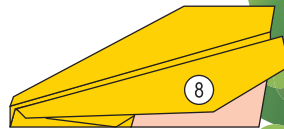
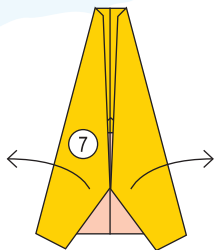
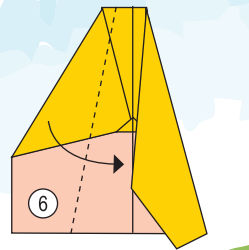
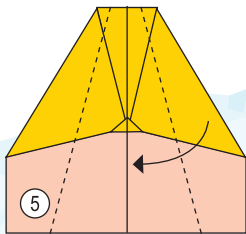
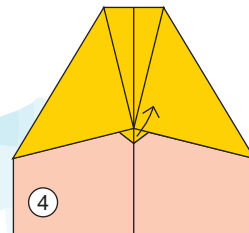
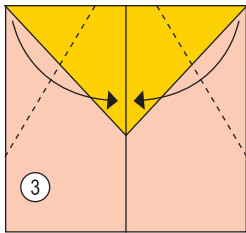
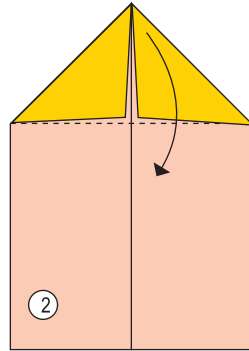
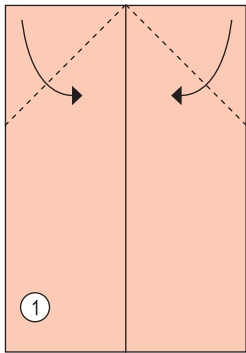

2

3

Kes meist poleks meisterdanud isa vanast ajalehest paberlennukeid ?

Neid on ju vahva nii toas kui ka väljas lennutada.

Ikka kõrgemale ja kaugemale!

paberlennukiga ütle pilvede

Islami kultuurikeskus TURATH

avab uue algajate

araabia keele, koraaniõppe

ja

palveõppe grupi.

Loengud toimuvad **laupäeviti**

alates **14. jaanuarist 2012.**

Õpe on tasuta!

Kõik soovijad on oodatud!

Tunniplaan:

1) Algajate araabia keel – 11.00-12.30

2) Koraaniõpe algajatele – 13.00-14.30

3) Palveõpe algajatele – 13.00-14.30

Loenguid annavad

islami õigusteaduste magister **Iman Makhmutova**

ja

Eesti mufti **Ildar Muhhamedšin.**

Õppekeeleks on vene keel, kuid vajadusel tõlgitakse ka eesti keelde.

→ **Info ja registreerimine:** turath.culturalcentre@gmail.com ←

Järgmises Iqra numbris

«Islami finants»

IQRA

SADAQA - ANNETUSED:

www.islam.pri.ee toetamine

(tasuta materjalide saatmine, raamatute tõlkimine, toimetamine ning trükkimine, loengud jne):

Kätlin Hommik

Märkusega "SADAQA"

Ühispanga konto nr. 10010608670016

IBAN: EE231010010608670016

BIC: EEUHEE2X

ÜHE VANA ON TEISE UUS ...

Võimalus saata inimestele riideid, mänguasju jne, mida ise enam ei vaja, kuid ära ka visata ei tahaks. Järgnevalt pakume välja aadressid, kuhu võiksid oma paki saata. Tegemist on erinevate organisatsioonide ja eraisikutega, kes tegelevad humanitaarabi ning vaeste igakülgse abistamise ning toetamisega ja jagavad sinu saadetise nendele, kes seda kõige enam vajavad. Kui äkki tead veel mõnda aadressi, mis sinu meelest peaks siin nimekirjas olema, siis anna meile sellest teada meiliaadressil info@islam.pri.ee.

AFGHANISTAN:

Mohammad Qasim Popal

UNAMA Kabul, Compound B

OSRSG/FSCU, Building 7, Room 101

Peace Avenue, Zanbaq Square

Wazir Akbar Khan (beside French Embassy)

Kabul

AFGHANISTAN

telefon: +93 700217289 / 0790005381

MAROKO:

Najat Mrabte

Rue 8, No 10

54400 Moulay Bouazza

P.Khenifra

MOROCCO

KOOSTAJAD

TOIMETAJAD: Aisha (Kätlin Hommik-Mrabte) ja Khadeja (Airi Hunt)

KUJUNDUS: Khadeja

RUBRIIGID: Aisha, Khadeja, Amina Iirimaalt, Sarah Iirimaalt, Amina Bahrainist, Annely, Kauthar, Kristi, Yusuf Saeed, Karima, Sarah Egiptusest

PILDID: erakogu, internet

KONTAKT: iqra@islam.pri.ee

MOŠEE JA EESTI ISLAMI KOGUDUS

Keevise tn 9

11415

Tallinn

EESTI/ESTONIA

telefon +372 55 94 76 89

Eesti moslemite kuukiri "IQRA" on eesti moslemite tasuta elektrooniline kuukiri. Ilmub insh ﷻ, igal kuul uue sisuga.

Kuukirja sisu koostamisel on oodatud eesti moslemite ettepanekud nii eesti kui ka vene keeles.

Ежемесячник мусулман Эстоний "ИКРА" выходит каждый месяц. Все мусулманы Эстоний могут участвовать и писать на эстонском или русском языке.